

Muhammad - Thiên Sứ Của Allah Là Ai ?

[Tiếng Việt – Vietnamese – فيتنامية]

Từ trang web

<http://www.rasoulallah.net>

Dịch thuật: Abu Zaytune Usman Ibrahim

Kiểm duyệt: Abu Hisaan Ibnu Ysa

2012 - 1433

IslamHouse.com

من هو محمد رسول الله ؟
« باللغة الفيتنامية »

الناشر: موقع رسول الله
<http://www.rasoulallah.net>

ترجمة: أبو زيتون عثمان إبراهيم

مراجعة: أبو حسان محمد زين بن عيسى

2012 - 1433

IslamHouse.com

Mục lục

Chủ đề	Trang
Giới thiệu về Muhammad, Thiên sứ của Allah	9

Muhammad là ai?

Lời mở đầu	21
Những tín đồ Muslim ngày nay có làm theo tư tưởng của Muhammad ﷺ không?	25
Người Muslim là ai?	25
Khái niệm Thiên sứ đối với người Muslim?	27
Người Muslim có phải là kẻ xấu?	28
Người Muslim có chấp nhận người khác (người không phải Muslim)?	29

Quan hệ xã hội của Muhammad ﷺ

1- Muhammad ﷺ là một người chồng	31
2- Muhammad ﷺ là một người cha	31
3- Muhammad ﷺ là một người ông	33
4- Muhammad ﷺ đối với trẻ con	35

5- Muhammad ﷺ đối với phụ nữ	36
6- Muhammad ﷺ đối với người thân tộc	39
7- Muhammad ﷺ là một người thường đi thăm viếng	41
8- Muhammad ﷺ đối với trẻ mồ côi	43
9- Muhammad ﷺ đối với người nghèo	43
10- Muhammad ﷺ đối với người láng giềng	45
11- Muhammad ﷺ đối với cha mẹ	48

Quan hệ giao dịch của Muhammad, Thiên sứ của Allah

1- Muhammad ﷺ trong buôn bán	51
2- Muhammad ﷺ là người mua	52
3- Muhammad ﷺ là người luôn giữ lời hứa	53
4- Muhammad ﷺ trong chiến tranh	54
5- Muhammad ﷺ đối với người dân Kinh sách	55

Phẩm chất đạo đức của Muhammad, Thiên sứ của Allah

- 1- Muhammad ﷺ là một người ngay chính 58
- 2- Muhammad ﷺ là một người trung thực 60
- 3- Muhammad ﷺ là một người nói chuyện 62
- 4- Muhammad ﷺ là một người chịu đựng 64
- 5- Muhammad ﷺ là một người có lòng thương xót và thông cảm 65
- 6- Muhammad ﷺ là một người khiêm tốn 66
- 7- Muhammad ﷺ là một người có lòng thương xót với tất cả mọi người, ngay cả đối với động vật 67
- 8- Muhammad ﷺ là một người có lòng nhân từ 68
- 9- Muhammad ﷺ là một người không màng danh lợi trần gian 70
- 10- Muhammad ﷺ là một người tiền đưa 74
- 11- Muhammad ﷺ là một người tri ân 75
- 12- Muhammad ﷺ là một người công bằng 77

Đạo đức và phẩm hạnh của Muhammad, Thiên sứ của Allah

- 1- Muhammad ﷺ là một người thầy 79
- 2- Cách ăn của Nabi Muhammad ﷺ 81
- 3- Cách uống của Nabi Muhammad ﷺ 82
- 4- Muhammad ﷺ đối với người bệnh 83
- 5- Cung cách đi xa của Muhammad ﷺ 84
- 6- Muhammad ﷺ thường đi bộ 85

Sự hành đạo và thờ phượng của Muhammad, Thiên sứ của Allah

- 1- Muhammad ﷺ là một người dâng lễ nguyện Salah 87
- 2- Muhammad ﷺ là người luôn tìm sự che chở và cứu rỗi nơi Thượng Đế của Người 89

Sự giản dị trong đời sống của Muhammad ﷺ 92

Sự báo tin vui của Mahammad đến những người có đức tin trong những tình huống bế tắc

- Sự báo tin vui của Nabi ﷺ 107

Sự bình dị và đơn giản của Muhammad ﷺ 115

Các bài học từ Thiên sứ Muhammad ﷺ

Sự tinh khiết của tâm hồn	118
Hiếu thảo với cha mẹ	127
Cung cách cư xử với những người thân tộc	129
Chăm sóc và nuôi dạy con gái	129
Chăm sóc và nuôi dạy trẻ mồ côi	130
Tuân lệnh và vâng lời Hakim và lãnh đạo	131
Lòng nhân từ	132
Cái xấu của việc cầu xin	132
Giúp đỡ lẫn nhau	133
Xem trong và tôn vinh kiến thức	139
Cung cách cư xử với nô lệ, người hầu và những người giúp việc	141

Các hình ảnh về lòng nhân từ của Nabi ﷺ với những người không phải Muslim

Hình ảnh thứ nhất	142
Hình ảnh thứ hai	144

Hình ảnh thứ ba	145
Hình ảnh thứ tư	145
Hình ảnh thứ năm	146
Hình ảnh thứ sáu	148
Hình ảnh thứ bảy	150
Hình ảnh thứ tám	151
Hình ảnh thứ chín	152
Hình ảnh thứ mười	152
Hình ảnh thứ mười một	154
Hình ảnh thứ mười hai	154
Những hành động của Nabi Muhammad ﷺ là gì? Yusuf Estes	155
Muhammad ﷺ đã nói gì? Yusuf Estes	187
Các tín đồ của Muhammad ﷺ nói gì về Người? Yusuf Estes	194
Các tín đồ của Muhammad ﷺ nói gì về Người? Yusuf Estes	199
So sánh giữa Ysa (Jesus) ﷺ và Muhammad ﷺ. Yusuf Estes	207
Ai là vị Thiên sứ đó?	210
Bạn có biết người đó là ai không?	215

Giới Thiệu Về Muhammad – Thiên sứ của Allah

Muhammad con trai ông Abdullah bin Abdul-Muttalib ﷺ (Cầu bằng an và phúc lành cho Người) sinh năm 570 (ương lịch) và mất năm 633 (DL).

Tất cả những gì sẽ được liệt kê dưới bài viết này đều được lấy từ các sách, bản viết tay và các tài liệu xác thực đáng tin cậy cùng với những lời dẫn truyền từ những người thực sự đã chứng kiến các sự kiện. Các nguồn tài liệu được cho là xác thực để tham chiếu thì có quá nhiều, chúng tôi không thể kể hết tất cả ra đây. Tất cả các nguồn tài liệu đó đều được bảo tồn qua nhiều thế kỷ mà không có bất kỳ sự biến dạng và bóp méo nào từ những người Muslim và những người không phải Muslim.

Ngày nay, nhiều người đang tò mò muốn biết về vị Thiên sứ ﷺ (Cầu xin bằng an và phúc lành cho Người): Ông ta đích thực là ai? Ông ta kêu gọi và tuyên truyền những gì? Tại sao lại có rất nhiều người yêu quý ông ta đến như vậy? Phải chăng ông sống là chỉ để tuyên truyền chân lý? Đó có phải là một người thánh thiện? Liệu ông ta có phải là vị Thiên sứ đến từ Thượng Đế đích thực? Sự thật về người đàn ông này là gì? Bạn hãy tự thẩm phán cho chính mình!

Dưới đây là các sự thật được thuật lại từ hàng ngàn người, trong đó có người là những người sống

ngay trong thời của vị Thiên sứ Muhammad ﷺ và biết rõ chính xác về Người.

❖ Người xuất thân từ một bộ tộc cao quý nhất trong các bộ tộc cao quý tại Makkah (Mecca).

❖ Tên của Người là “مُحَمَّدٌ” “Muhammad” được biến thể từ tiếng “حَمْدٌ” “Hamd” có nghĩa là người được khen ngợi. Và công chúng từ thời của Người cho đến thời điểm này và sẽ mãi cho tới lúc Allah thu hồi trái đất và những ai sống trên đó đều cầu nguyện an lành cho Người mỗi ngày đêm thật nhiều lần – Cầu xin Allah ban bằng an và phúc lành cho Muhammad.

❖ Người chưa bao giờ thực hiện hay tham gia những tập tục truyền thống của bộ tộc mình về việc thờ phượng bụt tượng và các thần linh do chính họ tự sáng tạo và làm ra.

❖ Người đã từng tin rằng chỉ có một Thượng Đế duy nhất đáng được tôn thờ và bắt buộc mọi người phải tôn thờ một mình Ngài duy nhất, không có đối tác ngang hàng với Ngài.

❖ Người luôn tôn nghiêm tên của Thượng Đế và không bao giờ nhạo báng hay chế giễu, và Người cũng không mang tên của Ngài ra cho các mục đích lợi ích hoặc để cải thiện những điều vô ích.

❖ Người xem thường những thờ phượng sai trái cùng với tất cả những cung cách xử sự và các hành vi thái hóa của họ.

❖ Người luôn thực hiện và chấp hành tất cả các giáo lý tôn giáo “Những lời dạy của Thượng Đế Duy nhất” giống như các vị Nabi trước Người.

❖ Người chưa bao giờ làm chuyện Zina (quan hệ nam nữ bừa bãi ngoài hôn nhân), và luôn khuyên những người khác tránh xa hành vi đáng xấu hổ và bại hoại này.

❖ Người nghiêm cấm Riba (trao đổi mua bán dưới hình thức cho vay lấy lãi) giống như Nabi Ysa (Giê-su) đã nghiêm cấm trước Người cách đó nhiều thế kỷ.

❖ Người chưa bao giờ có hành vi cờ bạc và Người không cho phép hành động này.

❖ Người không uống rượu mặc dù đó là thói quen truyền thống rất phổ biến của dân chúng trong thời của Người (Thời trước Islam).

❖ Người chưa từng nói xấu ai bao giờ, Người kịch liệt lên án bất cứ khi nào nghe thấy hành vi nói xấu và mách lẻo chuyện của người khác.

❖ Người thường xuyên nhịn chay để được đến gần Allah, Đấng Tối cao và Ân phúc, và luôn tránh xa những dục vọng thấp hèn của thế gian.

❖ Người bảo rằng Nabi Ysa (Giê-su) con trai của Maryam عليها السلام (cầu xin bằng an cho Người) là một phép lạ trong sự tạo hóa của Thượng Đế Allah và mẹ của Nabi Ysa là một trinh nữ tốt đẹp trong các tạo vật tốt đẹp nhất của Thượng Đế, Đấng Tối cao.

❖ Người عليه السلام khẳng định rằng ngay cả những người Do thái tại Madinah cũng cho rằng Ysa عليه السلام chính là vị Nabi được nói trong kinh Tawrah (kinh Cựu ước).

❖ Người nói rằng những phép lạ mà Nabi Ysa عليه السلام mang đến như chữa sáng mắt cho người mù, người bị bệnh phong cùi và làm cho người chết hồi sinh, tất cả đều đến từ Allah, Thượng Đế quyền năng.

❖ Người عليه السلام cho biết một cách rất rõ ràng rằng Nabi Ysa không hề bị giết chết mà đích thực Allah đã đưa Người lên trời.

❖ Quả thật, Người عليه السلام cũng lưu ý rằng Allah đã mặc khải cho biết sắp đến ngày tận thế Nabi Ysa sẽ trở lại trần gian để lãnh đạo toàn thể người có đức tin chiến thắng những kẻ thù của Chân lý (Islam) và giết Masih Dajjaal¹ (Antichrist: kẻ thù của Giê-su).

⁽¹⁾ Masih Dajjaal là một tạo vật của Allah, cũng là một con người.

Theo lời di huấn của Nabi Muhammad عليه السلام thì hắn là một người đàn ông phương đông, theo miêu tả của Người عليه السلام thì hắn thấp người với thân hình vạm vỡ, nước da trắng đỏ (có Hadith nói rằng

❖ Người ﷺ ra lệnh đóng Zakah (thuế an sinh) cho người nghèo, Người luôn đứng ra bảo vệ và giúp đỡ những người góa phụ, trẻ mồ côi và những người lỡ đường.

❖ Người ﷺ ra lệnh mọi người phải xây dựng một gia đình gắn bó và thương yêu, phải tôn kính và yêu quý mỗi quan hệ gia đình đặc biệt mỗi quan hệ giữa các thành viên trong gia đình.

❖ Người ﷺ khuyến khích kêu gọi noi gương theo Người về mối quan hệ với phụ nữ bằng con đường hôn nhân theo Islam và nghiêm cấm Zina (quan hệ nam nữ ngoài hôn nhân, ngoại tình).

❖ Người đưa cho phụ nữ quyền lợi của họ như tiền cưới sinh, quyền thừa kế tài sản và những nguồn tài sản khác.

---

da ngâm) trán rộng, mái tóc dày và rối, đặc biệt hấn chỉ có một con mắt bên trái, bên phải phẳng lì, trên trán của hấn có ghi ba chữ Ả rập “ك ف ر” có nghĩa là Kafir mà bất kỳ người Muslim nào nhìn thấy đều nhận ra và đọc được. Sự xuất hiện của hấn cũng là một dấu hiệu lớn trong các dấu hiệu báo trước sắp đến Ngày tận thế.

Hấn xuất hiện trước khi Nabi Ysa ﷺ giáng thế và chỉ tồn tại trên thế gian này trong vòng bốn mươi ngày, ngày đầu tiên hấn xuất hiện thời gian sẽ trôi đi rất chậm, ngày hôm đó kéo dài bằng một năm, ngày thứ hai dài bằng một tháng, ngày thứ ba bằng một tuần và các ngày còn lại sẽ trở lại như những ngày bình thường. Allah cho hấn xuất hiện để thử thách những nhân loại và những người có đức tin (cầu xin Allah cho chúng ta tránh khỏi Dajjaal).

❖ Tất cả cung cách cư xử tốt đẹp cũng như sự kiên nhẫn, khiêm tốn và những đức tính cao quý khác của Người ﷺ đều được toàn thể những ai biết rõ về Người thừa nhận rằng đó là đức tính đáng ca ngợi không có một ai trong nhân loại có thể sánh được.

➤ Muhammad ﷺ chưa bao giờ nói dối, chưa bao giờ bội ước, chưa bao giờ làm chứng cho điều giả dối và tội lỗi. Tất cả các bộ tộc tại Makkah đều biết rõ về sự trung thực và ngay chính của Người đến nỗi họ đã đặt cho Người với biệt danh Al-Amin có nghĩa là người rất mực trung thực và ngay chính.

➤ Người không bao giờ làm điều Zina, Người không có bất cứ một mối quan hệ nào với phụ nữ ngoài khuôn phép của hôn nhân và Người cũng không chấp nhận những hành vi đó mặc dù việc quan hệ nam nữ bừa bãi ngoài hôn nhân là thói quen phổ biến rất bình thường trong xa hội vào thời điểm đó.

➤ Người chưa từng có quan hệ với bất kỳ người phụ nữ nào nằm ngoài khuôn khổ của hôn nhân hợp pháp và có sự chứng kiến của các nhân chứng theo quy định của pháp luật.

➤ Mối quan hệ của Người ﷺ với bà A'ishah (Cầu xin Allah hài lòng về bà) là mối quan hệ hôn nhân hợp pháp. Chúng ta đã được biết chi tiết qua các Hadith nói về bà A'ishah rằng đó là mối quan hệ trên danh nghĩa tình yêu và tôn trọng giữa người đàn ông và

người phụ nữ. Theo các nguồn Hadith cho thấy bà A'ishah được coi là người phụ nữ cao quý, cuộc đời của bà chỉ có Thiên sứ ﷺ là người chồng, bà chưa từng có mối quan hệ với người đàn ông nào khác ngoài Thiên sứ và bà chưa từng thấy bất cứ thái độ tiêu cực nào của Người ﷺ.

➤ Người ﷺ nghiêm cấm giết người cho đến khi nào mọi việc đã được rõ ràng đó là luật của Allah cần phải áp dụng trong tình huống đó. Những lời dạy của Allah trong vấn đề này: Quả thật, Allah cho phép giết tất cả những ai là kẻ thù chống phá những người Muslim và tôn giáo Islam bằng cuộc chiến nhưng phải đảm bảo khuôn khổ và phạm vi được Ngài qui định rõ trong vấn đề này.

➤ Quả thật, Islam nghiêm cấm giết người vô tội.

➤ Chưa từng có bất cứ cuộc diệt chủng nào đối với cộng đồng người Do thái. Vị Thiên sứ nhân từ ﷺ đã luôn yêu cầu tha thứ cho họ và bảo đảm an ninh cho họ cho tới khi họ đã phản bội hiệp ước giữa họ và Thiên sứ ﷺ nhiều lần. Và Thiên sứ ﷺ đã không hò hẹn “tính sổ” họ mà cho đến khi sự việc đã rõ ràng họ thực sự phản bội Người và muốn hãm hại Người cùng với những người Muslim. Và việc trừng phạt đối với ai đã phản lại hiệp ước với Allah và Thiên sứ của Ngài là điều đương nhiên.

➤ Các bộ tộc được biết đến tại thời điểm đó là đã chiếm hữu những người hầu và nô lệ nhưng Islam đến và ra lệnh phải trả tự do cho các nô lệ. Chính bản thân Thiên sứ đã trả tự do cho rất nhiều nô lệ và Người ra lệnh cho các tín đồ của Người làm như vậy. Thiên sứ đã trả tự do cho người đầy tớ của Người Zaid bin Harithah, Người đã đổi xử với anh như một đứa con trai, và Abu Bakr Assiddiq đã mua Bilal một người da đen Habashi – người Muazzin đầu tiên của Islam – chỉ vì muốn trả tự do cho ông.

➤ Đối với những kẻ đã cố gắng tìm cách giết hại Thiên sứ (sự kiện nổi tiếng nhất đó là kế hoạch ám sát Thiên sứ ﷺ tại nhà của Người vào đêm Người và Abu Bakr ﷺ ra đi để chuyển cư đến Madinah, nhưng được Allah mặc khải cho biết nên Ali đã nằm trên giường của Người thay cho Người trong đêm đó). Tuy nhiên, Thiên sứ đã không ra lệnh cho một ai trừng phạt trả thù lại những kẻ đã âm mưu sát hại Người. Bằng chứng lớn nhất cho điều đó là khi Thiên sứ ﷺ cùng với các tín đồ của Người chinh phục được Makkah thì việc đầu tiên mà Người ra lệnh là không được làm hại hay xúc phạm bất cứ ai đã từng làm hại Người và các vị Sahabah (đạo hữu) của Người. Đó là một trong các minh chứng rõ nhất cho tấm lòng bao dung cao đẹp của Thiên sứ chúng ta ﷺ.

➤ Người Muslim không được phép vùng dậy chiến đấu trong những mười ba năm đầu của sự nghiệp truyền bá tôn giáo. Vấn đề không phải liên quan đến khả năng chiến đấu của họ bởi tất cả họ đều có kinh nghiệm chiến đấu do bản chất cuộc sống vốn có của họ thường xuyên xảy ra tranh chấp giữa các bộ tộc trong một khoảng thời gian rất dài, mà vấn đề ở đây là liên quan đến thiên mệnh vì trong suốt thời gian đó chưa có lệnh truyền xuống từ Allah về việc chiến đấu. Còn sau đó, Allah đã sắc lệnh quy định việc chinh chiến để đảm bảo nghĩa vụ và quyền lợi cũng như giữ gìn và duy trì giới luật của Allah. Các mệnh lệnh của Allah được mặc khải rất rõ ràng về vấn đề chinh chiến như sẽ chiến đấu với ai, như thế nào, bao giờ và đâu là giới hạn cho phép và không được phép.

➤ Islam tuyệt đối nghiêm cấm việc phá hủy các cơ sở hạ tầng trừ phi Allah ra lệnh điều đó nhưng chỉ các vị trí được ấn định và cho phép.

➤ Trong khi kẻ thù của Islam tìm đủ mọi cách để xúc phạm và hãm hại Thiên sứ ﷺ thì đổi lại Người chỉ kêu gọi họ đến sự hướng dẫn. Bằng chứng tốt nhất cho điều đó là cuộc hành trình của Người đến Ta-if, Người đã bị dân chúng nơi đó cự tuyệt một cách dữ dội và quyết liệt, bắt đầu là những lời từ chối của các trưởng lão bộ tộc và kết thúc bằng hành động đánh đập, ném đá từ phía trẻ con chạy đuổi theo sau làm người bị thương ở chân và mặt. Và khi Đại Thiên thần Jibril

xuống để giúp Người trả thù những ai đã xúc phạm và gây hại đến Người, Đại Thiên thần hỏi nếu muốn ngài sẽ ra lệnh cho Thần núi lấy hai quả núi nghiền nát họ, nhưng Người đã từ chối điều đó mà chỉ muốn cầu nguyện cho họ được hướng dẫn, Người nói: “Hy vọng thế hệ con cháu sau này của họ sẽ có đức tin vào Allah”. Tất cả những gì vị Thiên sứ nhân từ muốn là truyền đạt bức thông điệp của Allah chứ Người không hề quan tâm đến bản thân phải chịu tổn hại như thế nào.

➤ Quả thật, Thiên sứ ﷺ đã nói rằng tất cả mọi đứa bé đều được sinh ra dưới bản chất tự nhiên là người Islam: Hoàn toàn thuận theo ý chí và mệnh lệnh của Allah, nhưng rồi chúng bị tác động bởi xã hội mà chúng sinh sống cũng như bởi nền giáo dục mà chúng được đào tạo và rèn luyện nên bản chất lành mạnh tự nhiên bên trong chúng bị thay đổi.

➤ Thiên sứ cao quý ﷺ đã dạy các bạn đạo hữu và tất cả các tín đồ của Người thờ phượng duy nhất một Thượng Đế, đó cũng là Thượng Đế của Adam, Nuh (Noah), Ibrahim (Abraham), Yaqub (Jacob), Dawood (Dawid), Sulayman (Solomon), và Ysa (Jesus) – cầu xin bằng an và phúc lành cho tất cả họ - và tất cả các tín đồ Muslim đều tin tất cả họ là những vị Thiên sứ, những vị Nabi và những vị bē tōi của Allah, Đáng Duy nhất, và Thiên sứ cũng dạy các tín đồ phải tôn kính tất cả các vị Nabi được Allah phái đến không được phân biệt và chia rẽ giữa họ.

➤ Người ﷺ nói rằng nguyên bản kinh Tawrah (Cựu ước), Azzabur (Sách Thánh thi) và Injil (Tân ước) đều đến từ cùng một nguồn gốc với kinh Qur'an, đó là Allah, Thượng Đế của toàn vũ trụ và muôn loài.

➤ Thiên sứ ﷺ đã thông điệp – theo sự mặc khải của Allah – về nhiều sự kiện đã xảy ra trong quá khứ và báo trước những sự kiện sắp và sẽ xảy ra trong tương lai và chúng đích thực đã xảy ra.

➤ Trong kinh Qur'an có nói về câu chuyện của Pharaoh (Vua Ai cập cổ Pha-ra-ông) bị chết đuối khi hấn đuổi giết Nabi của Allah, Musa (Moses) ﷺ. Và Allah phán:

﴿قَالْيَوْمَ نُنَجِّيكَ بِبَدْنِكَ لَتَكُونَ لِمَنْ خَلَقَكَ آيَةً﴾ [سورة يونس:

[۹۲

﴿Ngày nay TA giữ thân xác của người (Pharaoh) lại để làm một dấu hiệu cho những người thời sau người.﴾ (Chương 10 – Yunus, câu 92).

Nhà khoa học người Pháp Maurice Bucaille đã viết trong cuốn sách của ông có nhan đề "Kinh Injil, Kinh Qur'an và Khoa học" để xác nhận thực tế này, một thực tế làm choáng váng thế giới bởi thông qua phân tích được thực hiện trên xác ướp của “Pharaoh” rằng trên cơ thể của y vẫn còn dấu tích của muối do chết

đuổi ở biển, và đây là những gì mà Allah đã nói trong Kinh Qur'an cách đây hơn 1400 năm.

➤ Sự kiện vua Pharaoh chết đuối trong biển đã xảy ra trước khi Thiên sứ ﷺ lãnh nhiệm sứ mạng hàng nghìn năm và nó đã được nhắc trong Qur'an trong khi sự thật này chưa được thế giới biết đến mà mãi cho tới các thập kỷ gần đây nhất tức sau hơn 1400 năm kể từ khi Qur'an được mặc khải xuống... Vậy làm sao mà Thiên sứ ﷺ biết được điều này nếu như Qur'an không phải là lời phán của Allah, Thượng Đế Duy nhất?!

Muhammad là ai?...

Lời mở đầu

بِسْمِ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَىٰ وَرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ.

Nhân danh Allah, mọi lời ca ngợi và tán dương kính dâng Allah, và cầu xin bằng an và phúc lành cho Thiên sứ của Allah ﷺ.

Muhammad ﷺ. Người đó chính là Người đã đến cách đây hơn 1400 năm, tuyên bố rằng Allah, Thượng Đế Tối cao và Ân phúc đã mặc khải bức Thông Điệp từ trên trời xuống cho Người và giao cho Người sứ mạng truyền bá bức Thông Điệp này đi khắp trái đất không giới hạn thời gian, không gian, chủng tộc hay màu sắc. Người tuyên bố bức Thông Điệp này của Người là bức Thông Điệp cuối cùng trong các bức Thông Điệp được gởi từ trên trời xuống trái đất và Người là vị cuối cùng trong các Thiên sứ và Nabi được cử phái đến, và sau Người sẽ không có một vị Thiên sứ hay Nabi nào nữa.

Người là ai, có phải Người là kẻ khủng bố được giới báo chí loan tin và truyền tải hay Người là một người lính chiến đã giành nhiều chiến thắng trong hầu hết các cuộc chiến chống kẻ thù? Một số cuốn sách nói

về Muhammad ﷺ thì thường nói về một con người chỉ trong thời gian 23 năm kể từ lúc khởi đầu sự nghiệp truyền bá đã làm thay đổi bộ mặt của trái đất và sự truyền bá của ông đã lan truyền khắp mọi nơi trên trái đất và các tác giả những cuốn sách hình như muốn nói về một thiên tài chính trị và quân sự, còn một số cuốn sách khác thì lại nói Người đã dùng khía cạnh chinh chiến hoặc thánh chiến trong cuộc đời của mình để lan rộng và củng cố sự truyền bá tôn giáo. Nhưng khía cạnh quan trọng nhất trong cuộc đời của Người đó là nói về cuộc sống của Người, và cuộc sống của Người giống như một con người bình thường cũng là người cha, người anh, và người chồng. Những người Muslim luôn xem những gì mà Muhammad ﷺ mang đến về mọi mặt của cung cách sống, cư xử giao tế là không phải xuất phát từ riêng bản thân Người mà tất cả đều do Thượng Đế mặc khải xuống cho Người. Do đó, chúng ta hãy tập trung vào khía cạnh bí ẩn này trong cuộc sống của Muhammad ﷺ bởi Muhammad ﷺ khi Người đứng lên truyền bá, Người đã không chinh chiến với người dân của Người lúc ban đầu mà Người và các bạn đạo hữu của Người chỉ kiên nhẫn chịu đựng trước sự đàn áp kịch liệt của người dân, và trong suốt thời gian cam chịu sự hà hiếp đó thì Người đã rèn luyện cho các bạn đạo hữu của mình những đức tính và cách hành xử, cái mà nó đã giúp họ sau đó trở thành những nhà lãnh đạo và cầm quyền trong khi họ không hề ham muốn.

Và điều kêu gọi chúng tôi thu thập về cuộc đời của Muhammad ﷺ đó là những suy luận, những nhận định về Người ﷺ của dư luận trong thời gian gần đây, tuy nhiên chúng tôi sẽ đứng ở vị trí trung lập. Và khi nào bạn muốn đánh giá một người thì bạn phải:

1- Lắng nghe từ chính người đó

2- So sánh ý tưởng của người đó với lời nói được trí óc lạnh mạnh đón nhận

3- Khi đã thừa nhận lời nói của người đó thì hãy xem xét đến hành động của y, nếu hành động của y đúng theo lời y nói

4- Thì không có lý do gì bạn không tin người đó, và điều này đã được Muhammad ﷺ khẳng định khi Người nói “***Trí óc là cốt lõi của trách nhiệm***”. Do đó, nếu người không có trí óc thì y không phải chịu trách nhiệm hành động của mình.

Đó là bốn bước mà trí óc của bạn sẽ dùng nó để phân biệt thực hư trong việc phán xét con người, và cuối cùng chính bản thân bạn sẽ tự trả lời cho những câu hỏi còn mập mờ chưa rõ dưới đây:

1- Có phải Muhammad đích thực là một kẻ khủng bố?

2- Có phải ông là vị Thiên sứ như lời mặc khải đã tuyên bố?

3- Islam có phải là tôn giáo chân lý hay không?

Để bạn có thể đọc về Muhammad ﷺ bắt buộc chúng tôi phải nói một ngôn ngữ chung, vì vậy chúng tôi đã lấy phần này liệt kê một số ý nghĩa và các khái niệm căn bản về các chủ đề như tôn giáo, Thượng Đế, các vị Thiên sứ, và Islam, và đó là điều rất quan trọng giúp bạn có thể hiểu nội dung cuốn sách.

Phần hai: Lời nói và hành động của Muhammad

Trong phần này, chúng tôi chia thành nhiều mục nói về Muhammad ﷺ qua nhiều khía cạnh khác nhau từ cuộc đời của Người. Mỗi mục được trình bày rất đơn giản là nó được chia thành hai phần nhỏ: phần thứ nhất với tiêu đề “Những lời nói của Muhammad ﷺ” và phần thứ hai với tiêu đề “Muhammad ﷺ đã làm gì?”. Như thế để bạn có thể nghe được từ chính Người và để bạn so sánh lời nói của Người ﷺ với hành động của Người ﷺ. Và chúng tôi cũng có bổ sung thêm một số ghi chú đơn giản để lưu ý các trọng điểm của Hadith và giải thích một số ý nghĩa.

Những tín đồ Muslim ngày nay có làm theo tư tưởng của Muhammad ﷺ hay không?

Người Muslim là ai?

Quả thật tiếng Islam, ý nghĩa của nó dưới gốc độ từ ngữ và dưới gốc độ thuật ngữ giáo luật đã hướng dẫn chúng ta khái niệm được ý nghĩa của “Muslim”. Do đó, khi chúng ta nói đến người Muslim thì chúng ta không nói đến bản chất và tính cách tự nhiên của một con người mà chúng ta hãy nói đến bản chất và tích cách của người đó đi theo khuôn khổ của Islam. Và điều này khiến chúng ta phải nói đến tôn giáo Islam.

Và bởi vì nhân cách của Islam có thể thấy đầy đủ qua Thiên sứ của Allah ﷺ và điều này cho chúng ta một khuôn mẫu của một người Muslim. Vì vậy, nếu bạn biết rõ về Muhammad ﷺ thì bạn chắc chắn sẽ biết được người Muslim là ai và làm thế nào để hành xử trong các tình huống khác nhau. Và đây chính một trong những mục đích của cuốn sách này rằng nếu bạn biết được Muhammad ﷺ thì bạn sẽ biết được người Muslim.

Người Muslim theo nghĩa của từ, đó là người một mực thành tâm trong việc thờ phượng Allah, y sẽ được bình an nếu như y thành tâm vì Ngài, do đó, Islam có nghĩa là sự thành tâm trong đạo và đức tin nơi Allah, Đáng Tồi cao.

Và từ định nghĩa vừa nêu thì quả thật tiếng “Islam” không ám chỉ:

1- Một người đặc biệt cụ thể nào đó, chẳng hạn như Phật giáo ám chỉ Đức Phật, còn Zoroastrianism (Bái giáo hòa) ám chỉ Zoroaster (một nhà tiên tri Ba tư).

2- Cũng không ám chỉ một dân tộc cụ thể nào, chẳng hạn như Do thái giáo thì ám chỉ chính dân tộc Do thái.

3- Cũng không ám chỉ một khu vực hay một đất nước cụ thể nào như Thiên Chúa giáo.

4- Cũng không ám chỉ một giai đoạn cụ thể về thời gian.

Như vậy, tiếng “Islam” này đặt chúng ta trong một bầu không khí toàn cầu tuyệt đối, không giới hạn sứ mạng của Muhammad ﷺ. Do đó, qua định nghĩa ở trên cho thấy tất cả các vị Nabi đều là những người Muslim và sự thật này được Qur'an xác nhận nhiều lần. Cho nên, Musa (Moses) là vị Thiên sứ Muslim dành cho người Do thái, và tương tự các vị Nabi và các vị Thiên sứ còn lại cũng đều như thế.

Tuy nhiên, phải chăng những người Muslim hiện nay đều làm theo tư tưởng của Muhammad ﷺ?

Đề tập trung trả lời cho câu hỏi này, bạn phải thiết lập một so sánh hai thời kỳ lịch sử: thời kỳ mà các bạn đạo của Muhammad ﷺ đã truyền bá tôn giáo lan rộng khắp thế giới và đã chinh phục và cai trị hầu hết các quốc gia và đây là sự thật không cần phải bàn cãi; và thời kỳ hiện tại, thời kỳ mà có rất nhiều người được cho là thuộc cộng đồng tín đồ của Muhammad ﷺ nhưng họ trở thành cư dân thấp hèn trên trái đất vì đã không thực hiện theo sự chỉ dạy của Người. Quả thật Muhammad ﷺ đã bảo không dối trá, hối lộ, Zina, trộm cắp, Người bảo phải hành xử công bằng, không có hành vi bất công, phải có lòng nhân đạo, phải ủng hộ và đỡ đần trẻ mồ côi và tiếp đãi khách viếng. Và bạn phải đọc qua tất cả những gì được viết trong quyển sách này để bạn thấy được những gì Người ﷺ nói và những gì Người đã làm và để bạn hiểu được rằng hầu hết những người Muslim ngày nay không hề noi theo Muhammad ﷺ mà chỉ là danh hiệu mà thôi.

Khái niệm Thiên sứ đối với người Muslim là gì?

Nabi trong tiếng Ả-rập là một tính từ có nguồn gốc từ tiếng Naba' có nghĩa là thông tin hữu ích về một sự việc gì đó quan trọng hoặc có nguồn gốc từ Nubuwah có nghĩa là sự vĩ đại và vịnh dự đối với những ai được Allah mặc khải, nếu sứ mạng là truyền bá thì đó là một vị Rasul (Thiên sứ) , cho nên, tất cả các vị Thiên

sứ đều là Nabi nhưng không phải tất cả Nabi đều là Thiên sứ. Như vậy, Muhammad ﷺ đối với người Muslim vừa là một vị Nabi vừa là một vị Thiên sứ được Allah, Đấng Tối cao và Ân phúc giao trọng trách sứ mạng truyền bá Thông điệp Islam, đây là bức Thông điệp cuối cùng trong các Thông điệp từ trên trời xuống trái đất và Allah gửi Người đến cho đám bầy tôi của Ngài như là một sự thương xót và nhân từ cho họ vào thời cuối của thế gian.

Người Muslim có phải là kẻ xấu?

Muhammad ﷺ dạy:

« تَبَسُّمِكَ فِي وَجْهِ أَخِيكَ لَكَ صَدَقَةٌ » رواه الترمذي

“Mỉm cười với người anh em của mình là một điều thiện.” (Tirmizhi).

Và Người ﷺ cho chúng ta biết rằng một người được thu nhận vào Thiên Đàng chỉ vì y chặt đốn một cái cây cản trở lối đi. Phải chăng những hành vi như vậy lại xuất phát từ tâm niệm xấu muốn gây hại cho loài người sao? Muhammad ﷺ được cử phái đến như một ân huệ thương xót cho những người có đức tin nói riêng và toàn thể nhân loại nói chung, không, phải nói là cho cả thế giới. Điều này được Qur'an khẳng định:

﴿ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ ﴿١٧﴾ ﴾ (سورة الأنبياء: ١٧)

﴿Và TA gửi Người (Muhammad) đến cốt chỉ để mang đến hồng phúc và sự thương xót cho toàn nhân loại.﴾ (Chương 21 – Al-Ambiya', câu 107).

Chúng tôi không cần bình luận thêm nhưng qua phân đọc hiểu các phần còn lại của chủ đề, tự bạn sẽ trả lời cho câu hỏi này.

Người Muslim có chấp nhận người khác (người không phải Muslim)?

Có. Thiên sứ của Allah đã từng có biết bao hiệp ước với người Do thái và đối thoại với người Thiên Chúa giáo. Và sự thật này được Qur'an xác nhận qua lời phán của Allah, Đấng Tối cao:

﴿وَجَدِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ﴾ [سورة النحل: ١٢٥]

﴿Và hãy tranh luận với họ bằng phương cách tốt đẹp nhất.﴾ (Chương 16 – Annahl, câu 125).

Như vậy làm sao có thể tranh luận nếu như không có sự chấp nhận và thảo luận trong khi Allah đã vạch định đường lối tranh luận là phải tranh luận theo phương cách tốt đẹp nhất, không được bất công.

Và Thiên sứ của Allah cũng có mối quan hệ hợp đồng trao đổi giao dịch với người Do thái, bằng chứng cho điều này là Thiên sứ của Allah ﷺ, khi Người qua đời, cái chiêng đánh trận của Người vẫn còn là vật cầm cố ở chỗ của một người Do thái. Tuy nhiên, người được

những người Muslim chấp nhận quan hệ giao dịch phải là người không tham gia gây chiến với họ, còn nếu như y là người gây chiến với họ, hủy hoại và tàn phá nhà cửa của họ hoặc ra sức ủng hộ gây chiến với họ hoặc đánh đuổi họ khỏi nhà cửa của họ thì đương nhiên họ phải đứng dậy chống lại kẻ đó theo đường lối và luật của Islam. Và thật đáng kinh ngạc rằng đường lối đánh chiến và chống trả kẻ thù của họ lại được giáo luật qui định một cách nghiêm ngặt và khắt khe trong một khuôn khổ, đó là họ không được giết người già, trẻ em, phụ nữ, không được phóng hỏa đốt nhà hoặc chặt phá cây cối vườn tược ... và quả thật, Muhammad ﷺ đã trừng phạt một số vị Sahabah (bằng hữu) vì họ đã có hành vi vượt quá giới hạn mà giáo luật qui định trong đánh chiến.

Như vậy, nếu những người Muslim hiểu được tư tưởng của Muhammad ﷺ là chắc chắn họ sẽ quan hệ cư xử với những người không phải Muslim giống như Người đã cư xử và quan hệ với những người đó.

Quan hệ xã hội của Muhammad ﷺ

1- Muhammad ﷺ là một người chồng

- Ông Abu Huroiroh رضي الله عنه thuật lại rằng Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

« أَكْمَلُ الْمُؤْمِنِينَ إِيمَانًا أَحْسَنُهُمْ خُلُقًا وَخَيْرُكُمْ خَيْرُكُمْ لِنِسَائِهِمْ خُلُقًا » رواه الترمذي وقال حديث حسن صحيح

“Người có đức tin hoàn thiện nhất trong số những người có đức tin là người có phẩm chất đạo đức tốt nhất trong số họ, và người tốt nhất trong các người là người đối xử với người phụ nữ của y bằng một phẩm chất đạo đức tốt nhất.” (Do Tirmizhi ghi lại và ông nói rằng đây là Hadith xác thực và tốt).

- Ông Ibnu Sa'eed thuật lại từ lời của Amru رضي الله عنه rằng có lời hỏi: Thừa Thiên sứ của Allah! Ai là người yêu thương nhất đối với Người? Người nói: “*A'ishah* رضي الله عنها”. Người hỏi nói: Ý tôi muốn hỏi những người đàn ông. Người bảo: “*Cha của nàng (A'ishah)*”. (Do Tirmizhi ghi lại, được Albani xác thực).

2- Muhammad ﷺ là một người cha

- Hadith truyền lại rằng có một người đàn ông đã đến gặp Abu Darda رضي الله عنه và nói: Tôi có vợ và mẹ tôi

bảo tôi phải ly dị cô ta. Abu Darda nói: Tôi đã nghe Thiên sứ của Allah nói:

«الْوَالِدُ أَوْسَطُ أَبْوَابِ الْجَنَّةِ فَإِنْ شِئْتَ فَأَضِعْ ذَلِكَ الْبَابَ أَوْ أَحْفَظْهُ». رواه الترمذي وقال حديث حسن صحيح

“Cha mẹ là cánh cổng trung tâm của Thiên Đàng. Bởi thế, tùy người, hoặc là người làm mất cánh cổng đó hoặc là người gìn giữ nó.” (Tirmizhi ghi lại và ông nói Hadith tốt và xác thực).

- Ông Anas رضي الله عنه thuật lại rằng Thiên sứ của Allah ﷺ chứng kiến đứa con trai của Người, Ibrahim, lúc cậu ta đã kiệt sức trước lúc lìa đời thì đôi mắt của Người đã tuôn chảy dòng lệ. Thế là Abdurrahman bin Awf nói với Người ﷺ: Người là Thiên sứ của Allah mà cũng như thế à? Người nói:

« يَا ابْنَ عَوْفٍ إِنَّهَا رَحْمَةٌ ». ثُمَّ أَتْبَعَهَا بِأُخْرَى فَقَالَ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ « إِنَّ الْعَيْنَ تَدْمَعُ ، وَالْقَلْبَ يَحْزَنُ ، وَلَا نَقُولُ إِلَّا مَا يَرْضَى رَبُّنَا ، وَإِنَّا بِفِرَاقِكَ يَا إِبْرَاهِيمَ لَمَحْزُونُونَ » رواه البخاري.

“Này Ibnu Awf, đó là tình thương.” Sau đó, Người tiếp: *“Quả thật, đôi mắt biết khóc, trái tim biết buồn, và Ta không nói trừ phi đó là điều Thượng Đế của Ta hài lòng, và này Ibrahim Ta thật sự buồn vì phải chia tay con.” (Albukhari).*

- Ông Anas رضي الله عنه thuật lại: Khi mà Nabi صلى الله عليه وسلم bệnh nặng và Người lên con đau thì Fatimah رضي الله عنها nói: Thật là khổ cho cha! Người bảo:

«لَيْسَ عَلَى أَبِيكَ كَرْبٌ بَعْدَ الْيَوْمِ»

“Sau ngày này, cha của con sẽ không còn phải chịu một con đau khổ nào nữa.”

Và lúc Nabi صلى الله عليه وسلم lia trần thì bà Fatimah رضي الله عنها nói: Cha ơi! cha đã đáp lại lời gọi của Thượng Đế; cha ơi! Cha sẽ được Ngài ban Thiên Đàng Firdaus làm nơi ở của cha; cha ơi! Jibril sẽ loan báo về cái chết của cha. Và khi chôn cất Người, bà Fatimah رضي الله عنها đã nói trong tâm trạng rất buồn: Chẳng lẽ các người thấy vui khi phủ đất lên người Thiên sứ của Allah صلى الله عليه وسلم sao? (*Hadith do Albukhari ghi nhận*).

3- Muhammad صلى الله عليه وسلم là một người ông.

- Ông Amru bin Shu'aib thuật lại, cha của ông kể lại rằng ông nội của ông (Amru) رضي الله عنه (cầu xin Allah hài lòng về họ) nói: Thiên sứ của Allah صلى الله عليه وسلم có nói:

« لَيْسَ مِنَّا مَنْ لَمْ يَرْحَمْ صَغِيرَنَا وَيَعْرِفْ شَرَفَ كَبِيرِنَا » حديث صحيح رواه أبو داود والترمذي و قال الترمذي حديث حسن صحيح.

“Không phải cộng đồng của Ta những ai không biết yêu thương người nhỏ và kính trọng người lớn.”
(Hadith xác thực do Ab Dawood và Tirmizhi ghi nhận, và Tirmizhi nói đây là Hadith tốt và xác thực).

- Ông Abu Qata-dah Ansaari, Al-Harith bin Rabi'i رضي الله عنه thuật lại rằng có lần Thiên sứ của Allah ﷺ dâng lễ nguyện Salah và bế một bé gái, đó là cháu ngoại của Người, con của Zaynap, còn theo lời thuật của Abu Al-Ass bin Arrabia bin Abdul-Shams có nói thêm rằng khi Người Sujud thì Người bỏ bé xuống và khi đứng dậy thì Người bế bé lên. (Hadith do Albukhari ghi nhận (516)).

- Abu Huroiroh رضي الله عنه nói: Có lần Nabi ﷺ hôn Alhasan con trai của Ali, cháu ngoại của Người lúc có mặt của Al-Aqra' bin Habis, thế là ông Al-Aqra' bảo: Quả thật tôi có tới mười đứa con nhưng tôi chưa từng hôn ai trong bọn chúng. Dứt lời, Thiên sứ của Allah quay sang nhìn ông và nói: « مَنْ لَا يَرْحَمُ لَا يُرْحَمُ » **“Ai không biết yêu thương sẽ không được yêu thương.”** (Albukhari, Muslim).

4- Muhammad ﷺ đòi với trẻ con.

- Bà A'ishah nói: Có một người phụ nữ nghèo bồng hai đứa bé gái đến gặp tôi, tôi đã cho cô ta ba quả chà là khô. Cô ta đưa cho hai đứa con gái của cô mỗi đứa một quả còn một quả, khi cô ta đưa quả chà là còn lại vào miệng thì hai đứa con của cô ta đòi ăn, thế là cô ta bẻ đôi cho mỗi đứa phân nửa. Hành động của cô ta làm tôi khâm phục, vậy là tôi đem chuyện kể lại cho Thiên sứ của Allah ﷺ, Người nói:

« إِنَّ اللَّهَ قَدْ أَوْجَبَ لَهَا بِهَا الْجَنَّةَ أَوْ أَعْتَقَهَا بِهَا مِنَ النَّارِ » رواه

مسلم

“Quả thật, Allah đã ban cho cô ta Thiên đàng bởi hành động đó hoặc Ngài sẽ cứu rỗi cô ta khỏi Hỏa ngục vì hành động đó.” (Muslim).

- Ông Abu Qata-dah Alharith bin Rabi'i ﷺ thuật lại rằng Thiên sứ của Allah ﷺ có nói:

« إِنِّي لِأَقُومُ إِلَى الصَّلَاةِ وَأَنَا أُرِيدُ أَنْ أُطَوَّلَ فِيهَا ، فَاسْمَعُ بُكَاءَ

الصَّبِيِّ ، فَاتَّجَوَّزُ فِي صَلَاتِي كَرَاهِيَّةَ أَنْ أَشُقَّ عَلَى أُمِّهِ » رواه

البخاري.

“Quả thật Ta đứng dâng lễ nguyện Salah (làm Imam) và Ta muốn kéo dài lễ nguyện Salah (trong việc đọc

xương Qur'an và kéo dài các động tác qua các lời tụng niệm), nhưng Ta nghe thấy tiếng khóc của trẻ con nên Ta đã tranh thủ hoàn tất lễ nguyện Salah của Ta (một cách nhanh chóng) bởi lẽ Ta không thích gây khó khăn cho mẹ của chúng.” (Albukhari).

- Ông Anas رضي الله عنه (người sai vặt của Thiên sứ ﷺ) có lần đi ngang qua một đám trẻ con, ông đã chào Salam đến chúng và ông nói: Nabi ﷺ thường làm như thế. (Albukhari, Muslim).

- Cũng theo ông Anas رضي الله عنه, ông thuật lại rằng quả thật một số các bé nữ hầu trong Madinah thường nắm lấy tay của Nabi ﷺ và lôi đi theo ý muốn của chúng. (Albukhari).

5- Muhammad ﷺ đối với phụ nữ.

- Ông Abu Huroiroh رضي الله عنه thuật lại, Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

« أَكْمَلُ الْمُؤْمِنِينَ إِيمَانًا أَحْسَنُهُمْ خُلُقًا وَخَيْرُكُمْ خِيَارُكُمْ لِنِسَائِهِمْ خُلُقًا » رواه الترمذي وقال حديث حسن صحيح

“Người có đức tin hoàn thiện nhất trong số những người có đức tin là người có phẩm chất đạo đức tốt nhất trong số họ, và người tốt nhất trong các người là người đối xử với người phụ nữ của y bằng một phẩm

chất đạo đức tốt nhất.” (Do Tirmizhi ghi lại và ông nói rằng đây là Hadith xác thực và tốt).

- Ông Abu Huroiroh رضي الله عنه thuật lại rằng Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

« لَا يَفْرَكُ مُؤْمِنٌ مُؤْمِنَةً إِنْ كَرِهَ مِنْهَا خُلُقًا رَضِيَ مِنْهَا آخَرَ أَوْ غَيْرَهُ »
رواه مسلم.

“Không một người nam có đức tin nào ghét bỏ một người nữ có đức tin, nếu y không thích đức tính nào đó của cô ta thì sẽ có người khác chấp nhận và hài lòng nó.” (Muslim).

- Ông Abdullah bin Amru bin Al-Ass رضي الله عنه thuật lại rằng Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

« الدُّنْيَا مَتَاعٌ وَخَيْرُ مَتَاعِ الدُّنْيَا الْمَرْأَةُ الصَّالِحَةُ »
رواه مسلم.

“Thế giới trần gian này là cõi vật chất và vật chất tốt nhất của trần gian là người phụ nữ ngoan đạo và đức hạnh.” (Muslim).

- Ông Abu Huroiroh رضي الله عنه nói rằng Nabi ﷺ thường nói trong lời Du-a:

« اللَّهُمَّ إِنِّي أَعْرَجُ حَقَّ الضَّعِيفَيْنِ الْيَتِيمِ وَالْمَرْأَةِ »
رواه ابن ماجه

“Lạy Thượng Đế, quả thật bề tôi luôn cần trọng trong việc đảm bảo quyền lợi của hai phái yếu: trẻ mồ côi và phụ nữ.” (Ibnu Majah).

- Bà A'ishah رضي الله عنها thuật lại rằng Nabi ﷺ nói:

« إِنَّمَا النِّسَاءُ شَقَائِقُ الرَّجَالِ » رواه أبو داود

“Phụ nữ cũng là anh em của đàn ông (cũng như đàn ông)” (Abu Dawood).

- Ông Al-Aswad bin Yazid thuật lại rằng có người đã hỏi bà A'ishah رضي الله عنها: Nabi ﷺ thường làm gì trong nhà của Người? Bà nói: Người thường phụ giúp việc nhà cho các bà vợ của Người, khi đến giờ Salah thì Người đi dâng lễ nguyện Salah. (Albukhari).

- Một người đàn ông thuộc bộ tộc Su-ah thuật lại: Tôi đã nói với bà A'ishah رضي الله عنها rằng hãy cho tôi biết về đức tính của Thiên sứ của Allah ﷺ? Bà bảo: Chẳng lẽ ông không đọc Qur'an: ﴿ **Và quả thật, Người (Muhammad) được phú cho một đức tính rất vĩ đại.** ﴾ (Chương 68 – Al-Qalam, câu 4).

Bà nói: Có lần Thiên sứ của Allah ﷺ đang cùng với các vị Sahabah của Người, tôi đã nấu thức ăn cho Người và bà Hafsa cũng làm thức ăn cho Người. Bà Hafsa đã đến trước tôi. Thế là tôi bảo người nữ hầu của tôi đi và cố y làm đồ cái tô thức ăn của bà nhưng bà

đã đặt thức ăn xuống trước mặt Thiên sứ của Allah ﷺ, vậy là tôi đến úp tô thức ăn của bà xuống và làm bể nó, thức ăn văng rớt ra ngoài. Thiên sứ của Allah ﷺ nhặt lại thức ăn và cùng mọi người ăn, sau đó, Người lấy cái tô của tôi trả lại cho bà Hafsa và Người bảo tôi: Mấy người hãy lấy cái mà mấy người đã gây ra và hãy ăn những gì trong đó.

Bà A'ishah ﷺ nói: Tôi chưa bao giờ từng nhìn thấy gương mặt nóng giận của Người như lúc đó cả. (*Sunan của Ibnu Majah*).

6- Muhammad ﷺ đối với những người thân tộc.

- Ông Anas ﷺ thuật lại rằng Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

« مَنْ أَحَبَّ أَنْ يُبَسِّطَ لَهُ فِي رِزْقِهِ ، وَيُنْسَأَ لَهُ فِي أَثَرِهِ ، فَلْيَصِلْ رَحْمَهُ »
متفق عليه.

“Người nào muốn được (Allah) cho tìm thấy Rizqi (bổng lộc) của mình một cách dễ dàng và được Ngài cho sống thọ thì hãy kết nối tình thân tộc.” (*Albukhari, Muslim*).

- Ông Anas ﷺ thuật lại: Ông Abu Talhah là người giàu của cải nhất trong những người Ansar tại

Madinah đặc biệt là vườn chà là. Và của cải mà ông yêu thích nhất đó là khu vườn Bayruha', một khu vườn nằm đối diện với Masjid của Thiên sứ. Và Thiên sứ của Allah thường vào trong vườn đó để uống nước ngọt trong lành của nó. Rồi khi câu kinh 92 của chương A'li-

Imran: ﴿لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ﴾

«Các người sẽ không bao giờ đạt đến mức của sự ngoan đạo cho đến khi nào các người chi dùng (cho chính nghĩa của Allah) những vật mà các người yêu thích nhất.»

được ban xuống thì Abu Talhah رضي الله عنه đã đến gặp Thiên sứ của Allah ﷺ nói: Thưa Thiên sứ của Allah! Quả thật, Allah, Đấng Tối cao và Ân phúc phán rằng: **«Các người sẽ không bao giờ đạt đến mức của sự ngoan đạo cho đến khi nào các người chi dùng (cho chính nghĩa của Allah) những vật mà các người yêu thích nhất.»** và quả thật vật mà tôi yêu thích nhất từ tài sản của tôi đó là vườn Bayruha, tôi xin Sadaqah cho Allah, tôi hy vọng đạt được sự ngoan đạo và nó được lưu trữ nơi Allah. Do đó, xin Người hãy chi tiêu theo cách mà Allah đã chỉ dẫn cho Người thưa Thiên sứ của Allah!

Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

«بَيْعٌ، ذَلِكَ مَالٌ رَابِعٌ، ذَلِكَ مَالٌ رَابِعٌ، وَقَدْ سَمِعْتُ مَا قُلْتُ، وَإِنِّي أَرَى أَنْ تَجْعَلَهَا فِي الْأَقْرَبِينَ»

“Làm tốt lắm! Tài sản đó chắc chắn được lợi nhuận, Tài sản đó chắc chắn được lợi nhuận, và quả thật, tôi đã nghe những gì anh nói và tôi thấy rằng anh nên chỉ dùng cho người thân tộc của anh.”. Abu Talhah nói: Thừa Thiên sứ của Allah, tôi sẽ làm. Thế là, Abu Talhah đã phân chia tài sản đó cho những người thân tộc của ông và cho con cháu của người chú bác của ông. (Hadith do Albukhari, Muslim ghi nhận).

7- Muhammad ﷺ là người thường tới lui thăm viếng

- Ông Abu Huroiroh رضي الله عنه thuật lại rằng Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

« أَنْ رَجُلًا زَارَ أَخًا لَهُ فِي قَرْيَةٍ أُخْرَى فَأَرَصَدَ اللَّهُ لَهُ عَلَى مَدْرَجَتِهِ مَلَكًا فَلَمَّا أَتَى عَلَيْهِ قَالَ أَيْنَ تُرِيدُ قَالَ أُرِيدُ أَخًا لِي فِي هَذِهِ الْقَرْيَةِ. قَالَ هَلْ لَكَ عَلَيْهِ مِنْ نِعْمَةٍ تَرُبُّهَا قَالَ لَا غَيْرَ أُنِي أَحَبَبْتُهُ فِي اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ. قَالَ فَإِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكَ بِأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَبَّكَ كَمَا أَحَبَّبْتُهُ فِيهِ » رواه مسلم.

“Có một người đàn ông đi thăm người anh em của y ở một ngôi làng khác. Trên đường đi của y Allah đã cử một Thiên thần hóa thân thành một người phàm đến gặp y. Khi gặp y vị Thiên thần hỏi: Anh cần gì? Người đàn ông đó nói: Tôi muốn đi viếng thăm người

anh em của tôi ở ngôi làng này. Vị Thiên thần hỏi tiếp: Có phải anh thường nhận ân huệ từ người ấy chăng? Người đàn ông đó nói: Không, tôi yêu mến người đó chỉ vì Allah Tối cao thôi. Vị Thiên thần nói: Quả thật, Ta chính là Thiên sứ của Allah được phái đến gặp người để thông điệp cho người biết rằng Allah đã yêu thương người giống như người đã yêu mến người anh em của người vì Ngài.” (Muslim).

- Ông Ibnu Abbas رضي الله عنه thuật lại rằng Nabi ﷺ đã từng nói với Đại Thiên thần Jibril:

« مَا يَمْنَعُكَ أَنْ تَزُورَنَا أَكْثَرَ مِمَّا تَزُورُنَا؟ »

“Điều gì ngăn cản Ngài viếng thăm chúng tôi nhiều hơn những lần Ngài đến thăm chúng tôi?”

Thế là câu kinh sau được truyền khải xuống:

﴿ وَمَا نَنْزِلُ إِلَّا بِأَمْرِ رَبِّكَ لَهُ مَا بَيْنَ أَيْدِينَا وَمَا خَلْفَنَا وَمَا بَيْنَ ذَلِكَ ﴾ [سورة مريم: 64]

«Và chúng tôi (Thiên thần) chỉ xuống trần theo mệnh lệnh của Thượng Đế của Người (Muhammad). Điều xảy ra trước mặt chúng tôi, điều xảy ra sau lưng chúng tôi và điều xảy ra giữa hai điều đó đều thuộc quyền ơ nơi Ngài cả.» (Chương 19 – Maryam, câu 64). (Hadith do Albukhari ghi nhận).

8- Muhammad ﷺ đối với trẻ mồ côi.

- Sahl bin Sa'ad رضي الله عنه thuật lại, Thiên sứ của Allah ﷺ có nói:

« أَنَا وَكَافِلُ الْيَتِيمِ فِي الْجَنَّةِ هَكَذَا » وَأَشَارَ بِالسَّبَابَةِ وَالْوُسْطَى ،
وَفَرَّجَ بَيْنَهُمَا. رواه البخاري

“Ta và người cứu mang trẻ mồ côi sẽ ở trong Thiên đàng như thế này” và Người đưa ngón trở và ngón giữa ra dẫu (ý nói gần kề nhau)” (Albukhari).

- Ông Abu Huroiroh رضي الله عنه thuật lại rằng có một người đàn ông đã đến than phiền với Thiên sứ của Allah ﷺ về trái tim băng giá của mình thì Người bảo:

« إِنِ ارِدْتِ أَنْ يَلِينَ قَلْبُكَ فَأَطْعِمِ الْمِسْكِينَ وَامْسَحِ رَأْسَ الْيَتِيمِ »
مسند أحمد.

“Nếu anh muốn trái tim mình trở nên tình cảm thì anh hãy bố thí thức ăn cho người nghèo và hãy xoa đầu trẻ mồ côi.” (Ahmad).

9- Muhammad ﷺ đối với người nghèo.

- Thiên sứ của Allah nói:

« شَرُّ الطَّعَامِ طَعَامُ الْوَلِيمَةِ يُمْنَعُهَا مَنْ يَأْتِيهَا وَيُدْعَى إِلَيْهَا مَنْ يَأْبَاهَا وَمَنْ لَمْ يُجِبِ الدَّعْوَةَ فَقَدْ عَصَى اللَّهَ وَرَسُولَهُ » رواه مسلم.

“Thức ăn tội tệ nhất là thức ăn của tiệc cưới ngăn cản người đến với nó (người nghèo) và mời những ai từ chối nó (người giàu), và ai không đáp lại lời mời thì coi như y đã nghịch lại Allah và Thiên sứ của Ngài.” (Muslim).

- Và trong một lời dẫn khác trong hai bộ Sahih: Albukhari và Muslim rằng ông Abu Huroiroh رضي الله عنه nói: *“Thức ăn tội tệ nhất là thức ăn của bữa tiệc chỉ mời những người giàu và bỏ những người nghèo.”*

- Ông Abu Darda' Uwaimar رضي الله عنه nói rằng tôi đã nghe Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

« ابْغُونِي الضُّعْفَاءَ فَإِنَّمَا تُرْزَقُونَ وَتُنْصَرُونَ بِضِعْفَائِكُمْ » رواه أبو داود بإسناد جيد.

“Các người hãy tìm sự giúp đỡ và phù hộ (nơi Allah) qua việc giúp đỡ những người yếu hèn (nghèo), bởi quả thật các người được ban cho bổng lộc và được phù hộ là do các người đã giúp đỡ những người yếu hèn của các người.” (Abu Dawood, với đường dẫn truyền khá tốt).

- Ông Abu Hubairoh A'izh bin Amru Almazani رضي الله عنه thuật lại rằng Abu Sufyan đến gặp Salman, Suhaib và Bilal (ba trong số những người nghèo nhất) về một người. Cả ba nói: Các thanh kiếm của Allah chưa thực hiện nhiệm vụ đối với kẻ thù của Allah. Sau đó, Abu Bakr رضي الله عنه bảo họ: Làm sao các anh lại có thể nói những lời này với một vị có địa vị và chức sắc của Quraish? Sau đó, Abu Bakr đến gặp Nabi ﷺ và kể lại cho Người sự việc thì Người ﷺ bảo: “Này Abu Bakr, e rằng anh đã làm họ buồn lòng, nếu anh thực sự làm cho họ buồn lòng thì coi như anh đã làm Thượng Đế của anh phần nộ”. Thế là Abu Bakr رضي الله عنه đã đến gặp họ và nói: Này các anh em, tôi có làm cho các anh buồn lòng không? Họ nói: Không, Allah sẽ tha thứ cho anh, hỡi người anh em của chúng tôi. (*Muslim*).

10- Muhammad ﷺ đối với những người láng giềng của Người

- Ông Abu Huroiroh رضي الله عنه thuật lại rằng Nabi ﷺ nói:

« وَاللَّهِ لَا يُؤْمِنُ ، وَاللَّهِ لَا يُؤْمِنُ ، وَاللَّهِ لَا يُؤْمِنُ » . قِيلَ وَمَنْ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ « الَّذِي لَا يَأْمَنُ جَارَهُ بَوَائِقَهُ » متفق عليه. وَ فِي رِوَايَةٍ لِمُسْلِمٍ « لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ مَنْ لَا يَأْمَنُ جَارَهُ بَوَائِقَهُ »

“Thề bởi Allah rằng y sẽ không có đức tin, Thề bởi Allah rằng y sẽ không có đức tin, Thề bởi Allah rằng y sẽ không có đức tin”. Có lời hỏi: Thưa Thiên sứ của Allah ﷺ, đó là ai vậy? Người bảo: **“Đó là người làm cho người hàng xóm của y bất an bởi những hành vi xấu của y”.** (Albukhari, Muslim). Và trong một lời dẫn khác của Muslim: **“Sẽ không được vào Thiên Đàng đối với người nào làm bất an người hàng xóm của y bởi những hành vi xấu của y”.**

- Nabi Muhammad ﷺ nói:

« مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلَا يُؤْذِ جَارَهُ ، وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيُكْرِمْ صَيْفَهُ ، وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيَقُلْ خَيْرًا أَوْ لِيَصْمُتْ » متفق عليه.

“Ai có đức tin nơi Allah và nơi cõi Đời Sau thì đừng gây phiền hà đến người hàng xóm của y, và ai có đức tin nơi Allah và nơi cõi Đời Sau thì hãy tiếp đãi khách viếng của y đàng hoàng, và ai có đức tin nơi Allah và nơi cõi Đời Sau thì hãy nói lời tốt đẹp hoặc hãy im lặng.” (Albukhari, Muslim).

- Ông Abu Zhar ﷺ thuật lại, Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

« يَا أَبَا ذَرٍّ إِذَا طَبَخْتَ مَرَقَةً فَأَكْثِرْ مَاءَهَا وَتَعَاهَدْ جِيرَانَكَ » رواه مسلم.

“Này Abu Zhar! Khi nào ngươi nấu Maraqah (món ăn có nhiều nước như cháo, súp, canh) thì ngươi hãy cho nước nhiều vào và chia một ít cho người hàng xóm của ngươi” (Muslim).

- Và trong một lời dẫn khác của Muslim rằng Abu Zhar رضي الله عنه thuật lại: Quả thật Nabi ﷺ đã nhắn khuyên tôi rằng:

« إِذَا طَبَخْتَ مَرَقًا فَأَكْثِرْ مَاءَهُ ثُمَّ انْظُرْ أَهْلَ بَيْتٍ مِنْ جِيرَانِكَ فَأَصِبْهُمْ مِنْهَا بِمَعْرُوفٍ »

“Khi nào ngươi nấu Maraqan (món ăn lỏng như cháo, súp, canh) thì ngươi hãy cho nước nhiều vào, rồi ngươi hãy nhìn xem những người hàng xóm xung quanh của ngươi và múc chia cho họ một cách thích hợp”.

- Ông Abdullah bin Umar رضي الله عنه thuật lại, Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

« خَيْرُ الْأَصْحَابِ عِنْدَ اللَّهِ خَيْرُهُمْ لِصَاحِبِهِ وَخَيْرُ الْجِيرَانِ عِنْدَ اللَّهِ خَيْرُهُمْ لِجَارِهِ » رواه الترمذي وقال حديث حسن.

“Người bạn tốt nhất đối với Allah là người đối xử tốt nhất với bạn của y, và người hàng xóm tốt nhất đối với Allah là người cư xử tốt nhất với người hàng xóm của y”. (Tirmizhi, và ông nói đây là Hadith tốt).

11- Muhammad ﷺ đối với cha mẹ.

- Ông Abdullah bin Umar ﷺ thuật rằng có một người đàn ông đã đến gặp Thiên sứ của Allah ﷺ và nói: Thưa Thiên sứ của Allah, trong thiên hạ ai là người đáng để cho tôi đồng hành (chăm sóc, lo lắng và yêu thương) hơn hết? Người ﷺ bảo: “Mẹ của ngươi”. Người đàn ông đó lại hỏi: Rồi ai nữa? Người ﷺ bảo: “Mẹ của ngươi”. Người đàn ông đó lại hỏi: Rồi ai nữa? Người ﷺ bảo: “Mẹ của ngươi”. Người đàn ông đó lại tiếp tục hỏi: Rồi ai nữa? Người ﷺ bảo: “Cha của ngươi”. (Albukhari, Muslim).

- Bà Asma' ﷺ con gái của Abu Bakr Assiddiq thuật lại: Mẹ tôi đã đến thăm tôi vào thời của Thiên sứ của Allah ﷺ trong khi mẹ tôi là người thờ đa thần, tôi đã hỏi ý kiến Thiên sứ ﷺ, tôi nói: Mẹ tôi đã đến thăm tôi và dường như bà muốn một điều gì đó, vậy tôi có được phép giúp bà không? Người ﷺ bảo: “Có, hãy duy trì mối thâm tình với mẹ của nàng”. (Albukhari, Muslim).

- Ông Abu Kathir thuật rằng: Abu Huroiroh رضي الله عنه đã nói với tôi: Thề bởi Allah chứng giám, không một tạo vật có đức tin nào của Allah khi nghe đến tôi và nhìn thấy tôi mà không yêu thương tôi. Tôi nói: Này Abu Huroiroh! Làm sao anh biết được điều đó? Ông nói: Quả thật, mẹ tôi trước kia là một người phụ nữ thờ đa thần và tôi đã từng kêu gọi bà quy thuận Islam nhưng bà đã từ chối, và có một ngày tôi kêu gọi bà nhưng bà đã có lời không hay đến Thiên sứ của Allah ﷺ. Thế là tôi đã đến gặp Thiên sứ của Allah ﷺ, tôi khóc và nói: Thừa Thiên sứ của Allah ﷺ! Quả thật, tôi đã kêu gọi mẹ tôi quy thuận Islam nhưng bà đã từ chối và hôm nay khi tôi kêu gọi bà thì bà lại có lời không hay đến Người, xin Người hãy cầu xin Allah hướng dẫn cho mẹ của Abu Huroiroh với. Vậy là Thiên sứ của Allah ﷺ nói: « **اللَّهُمَّ اهْدِ أُمَّ أَبِي هُرَيْرَةَ** »

“Lạy Thượng Đế, xin Ngài hãy hướng dẫn mẹ của Abu Huroiroh!”

Nghe xong, tôi vội chạy nhanh về để báo tin vui cho bà về lời cầu xin của Thiên sứ của Allah. Khi tôi đến thì cửa không cài then, tôi nghe tiếng khuấy nước và tôi nghe tiếng bước chân và mẹ tôi lên tiếng: Này Abu Huroiroh, chắc là con phải không, rồi bà mở cửa, bà đã mặc chiếc áo dài phủ toàn thân và phủ khăn trùm đầu, bà nói: Mẹ chúng nhận không có Thượng Đế đích thực nào khác ngoài Allah và Muhammad là người bề

tôi và Thiên sứ của Ngài. Thế là tôi chạy trở lại gặp Thiên sứ của Allah ﷺ, tôi khóc vì quá vui sướng, tôi khóc giống như tôi gặp phải chuyện buồn, tôi nói: Thưa Thiên sứ của Allah ﷺ! Xin báo tin vui, quả thật Allah đã đáp lại lời cầu xin của Người, quả thật Ngài đã hướng dẫn mẹ của Abu Huroiroh. Tôi nói: Thưa Thiên sứ của Allah ﷺ! Xin Người hãy cầu xin Allah làm cho tôi và mẹ của tôi trở thành người được tất cả những bề tôi có đức tin của Ngài yêu thương và họ là những người yêu thương đối với chúng tôi. Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

« اللَّهُمَّ حَبِّبْ عُبَيْدَكَ هَذَا وَأُمَّهُ إِلَىٰ عِبَادِكَ الْمُؤْمِنِينَ وَحَبِّبْهُمَ إِلَيْهِمَا »

“Lạy Thượng Đế, xin Ngài làm cho người bề tôi nhỏ bé này của Ngài và mẹ của nó thành người được những bề tôi có đức tin của Ngài thương yêu và làm cho những bề tôi có đức tin của Ngài thành những người được hai người họ yêu thương”. Do đó, không một tạo vật có đức tin nào nghe đến tôi hay nhìn thấy tôi và mẹ của tôi mà không yêu thương tôi và mẹ tôi. (Musnad Ahmad).

Quan hệ giao dịch của Muhammad, Thiên sứ của Allah

1- Muhammad ﷺ trong buôn bán

Từ lời nói của Muhammad ﷺ

- Ông Jabir thuật lại rằng Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

« رَحِمَ اللَّهُ رَجُلًا سَمَحًا إِذَا بَاعَ ، وَإِذَا اشْتَرَى ، وَإِذَا أَقْتَضَى » رواه البخاري.

“Allah sẽ thương người dễ dãi khi bán, khi mua và khi giải quyết tranh chấp.” (Albukhari).

Từ cuộc sống của Muhammad ﷺ

- Ông Abu Huroiroh ﷺ thuật rằng có một người đàn ông đến gặp Nabi ﷺ để khiếu nại quyền lợi, y đã hỗn độn trong lời nói làm cho các vị Sahabah của Người khó chịu, nhưng Thiên sứ của Allah ﷺ bảo: “Hãy để mặc y bởi người đúng có quyền nói”, sau đó, Người ﷺ bảo: “Hãy đưa cho y con lạc đà giống như con lạc đà của y”. Các Sahabah nói: Thừa Thiên sứ của Allah ﷺ, chúng tôi không tìm thấy con nào khác ngoại trừ những con như vậy. Người ﷺ bảo: “Hãy đưa cho y

bởi thật người tốt nhất trong các người là người cư xử tốt nhất trong các người”. (*Albukhari, Muslim*).

2- Muhammad ﷺ là người mua

Từ lời nói của Muhammad ﷺ

- Ông Abu Sa’eed Alkhudri thuật lại, Nabi ﷺ nói:

« التَّاجِرُ الصَّدُوقُ الْأَمِينُ مَعَ النَّبِيِّينَ وَالصَّدِيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ » رواه الترمذي

“*Người kinh doanh trung thực và uy tín sẽ ở cùng với các vị Nabi, các vị Siddiqin và các vị Shuhada*”. (*Tirmizhi*).

Từ cuộc sống của Muhammad ﷺ

- Ông Abu Safwan Suwaid bin Qais thuật lại: Tôi và Makhramah bán các loại quần áo, Nabi ﷺ đã đến và trả giá để mua chiếc quần dài, và tôi có người cân thuê và Nabi đã dặn với người cân thuê của tôi: “Hãy cân cho đúng!”. (*Abu Dawood, Attirmizhi và ông nói Hadith tốt*).

3- Muhammad ﷺ là người luôn giữ lời hứa

Từ lời nói của Muhammad ﷺ

- Abdullah bin Amru bin Al'Ass رضي الله عنه thuật lại rằng Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

« أَرْبَعٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ كَانَ مُنَافِقًا خَالِصًا ، وَمَنْ كَانَتْ فِيهِ خَصْلَةٌ مِنْهُنَّ كَانَتْ فِيهِ خَصْلَةٌ مِنَ التَّفَاقُ حَتَّى يَدْعَهَا إِذَا حَدَّثَ كَذَبَ وَإِذَا عَاهَدَ عَدَرَ ، وَإِذَا خَاصَمَ فَجَرَ وَإِذَا أُؤْتِيَ خَانَ » (رواه البخاري ومسلم).

“Có bốn thuộc tính khiến một người trở thành một người Muna-fiq (đạo đức giả hay giả tạo trong đức tin) thực thụ và người nào mang một trong bốn thuộc tính này thì y đã mang trong người một đặc điểm của Nifaq (sự giả tạo) cho đến khi nào y hoàn toàn loại bỏ nó, đó là: Khi nói thì dối trá, khi hứa thì bội lời, khi tranh luận thì văng tục và khi được người tin cậy thì lừa phỉnh.” (Albukhari, Muslim).

- Ông Abu Huroiroh رضي الله عنه thuật lại rằng Nabi Muhammad ﷺ nói:

« قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: ثَلَاثَةٌ أَنَا خَصْمُهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ، رَجُلٌ أَعْطَى بِي ثُمَّ غَدَرَ ، وَرَجُلٌ بَاعَ حُرًّا فَأَكَلَ ثَمَنَهُ ، وَرَجُلٌ اسْتَأْجَرَ أَجِيرًا فَاسْتَوْفَى مِنْهُ ، وَلَمْ يُعْطِ أَجْرَهُ » رواه البخاري.

“Allah, Đấng Tối Cao phán: Ba loại người không cùng với Ta vào Ngày Phán xử cuối cùng đó là người khi giao ước thì bội ước, người buôn bán tự do và ăn quá mức giá trị của nó và người thuê người làm công nhưng cứ giữ lại tiền công mà không trả cho người làm công.” (Albukhari).

4- Muhammad ﷺ trong chiến tranh

Từ lời nói của Muhammad ﷺ

- Bà A'ishah nói: Thiên sứ của Allah ﷺ chưa bao giờ dùng tay của Người đánh một người phụ nữ hay một người hầu nào cả, mà Người chỉ chiến đấu trên con đường chính nghĩa của Allah; và Người không thù hằn một ai trừ những ai phạm vào điều cấm của Allah và thù hằn Ngài. (Muslim).

Từ cuộc sống của Muhammad ﷺ

- Ông Sulayman bin Bari-dah thuật lại từ cha của ông rằng Thiên sứ của Allah ﷺ mỗi khi ra lệnh cho ai thống lĩnh đoàn quân đi chinh chiến thì Người

thường dặn dò người đó và đoàn quân phải kính sợ Allah, sau đó, Người nói:

« اغزُوا بِاسْمِ اللَّهِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ قَاتِلُوا مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ اغزُوا وَلَا تَغْلُوا وَلَا تَغْدِرُوا وَلَا تَمْتَلُوا وَلَا تَقْتُلُوا وَلِيدًا » رواه مسلم.

“Hãy nhân danh Allah mà chinh chiến cho con đường chính nghĩa của Ngài, hãy chiến đấu tiêu diệt những kẻ nghịch lại Allah, hãy chinh chiến và đừng quá mức, đừng bội ước khi có thỏa hiệp, hãy chinh chiến và đừng có hành vi man rợ, hãy chinh chiến và đừng giết trẻ con”. (Muslim).

5- Muhammad ﷺ đối với người dân Kinh sách

Từ lời nói của Muhammad ﷺ

- Ông Abu Huroiroh رضي الله عنه thuật lại: Khi một người Do thái đứng tranh cãi về món hàng của y thì y thề nói “Thề bởi Đấng đã chọn Musa là người tốt nhất trong nhân loại” thì có một người thuộc dân Al-Ansar đứng lên đánh vào mặt y và nói: Người nói thề bởi Đấng đã lựa chọn Musa là người tốt nhất trong nhân loại trong khi Nabi ﷺ vẫn đang hiện diện trong chúng ta ư? Thề là, người Do thái đó đã đến gặp Thiên sứ của Allah phàn nàn: Này Abu Qasim (Nabi ﷺ)! Quả thật tôi là người Zimmah (thuộc những người không phải

Muslim nhưng được thỏa hiệp sống bằng an trong xứ sở của Islam) vậy tại sao tên kia lại đánh vào mặt tôi. Người hỏi: Sao người lại đánh vào mặt y? Người Al-Ansar đó kể lại sự việc. Nghe xong, Nabi ﷺ nổi giận, sự giận dữ đã hiện rõ lên gương mặt của Người, sau đó Người nói:

« لَا تَفْضَلُوا بَيْنَ أَنْبِيَاءِ اللَّهِ ، فَإِنَّهُ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ ، فَيَصْعَقُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ ، إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ ، ثُمَّ يُنْفَخُ فِيهِ أُخْرَى ، فَأَكُونُ أَوَّلَ مَنْ بُعِثَ فَإِذَا مُوسَى آخِذٌ بِالْعَرْشِ ، فَلَا أَدْرِي أَحْوَسَبَ بِصَعْقَتِهِ يَوْمَ الطُّورِ أَمْ بُعِثَ قَبْلِي » رواه البخارى.

“Các người chớ dùng phân hơn kém giữa các vị Nabi của Allah, bởi quả thật, khi tiếng còi được thổi lên thì tất cả những ai trong các tầng trời và những ai trên trái đất đều phải ngất đi ngoại trừ những ai Allah muốn, sau đó một tiếng còi khác được thổi lên thì Ta là người đầu tiên được phục sinh, nhưng khi Ta dậy từ cõi chết thì Ta nhìn thấy Musa đã đứng vịn vào chiếc Ngai vương (của Allah). Do đó, Ta không biết rõ y có bị ngất đi vào Ngày tận thế hay y được phục sinh trước Ta?” (Albukhari).

Từ cuộc sống của Muhammad ﷺ

- Ông Anas ﷺ nói: Có một cậu thiếu niên Do thái làm người hầu cho Nabi ﷺ và bị bệnh. Nabi đã

đến thăm cậu ta và ngồi sát cạnh đầu của cậu ta, Người nói: “Hãy qui thuận Islam!”. Cậu bé nhìn cha cậu đang ngồi ngay bên cạnh mình? Thế là cha cậu bảo: Hãy vâng lời Abu Qasim (ý nói Nabi ﷺ). Vậy là cậu bé qui thuận Islam. Nabi ﷺ ra ngoài và nói:

« الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْقَذَهُ مِنَ النَّارِ » رواه البخاري.

“Mọi lời ca ngợi và tán dương kính dâng Allah, Đấng đã cứu rỗi cậu ta khỏi Hỏa ngục”. (Albukhari).

- Bà A’ishah رضي الله عنها nói: Thiên sứ của Allah ﷺ qua đời trong lúc cái chiêng chiến đấu của Người vẫn còn đang được cầm cố cho một người Do thái với giá ba mươi Sa’ lúa mạch. (Albukhari, Muslim).

- Ông Sahl bin Hanif nói rằng có một thi hài được mang đi ngang qua Nabi ﷺ, Người ﷺ đã đứng dậy (tỏ lòng thương tiếc) thì có lời bảo đó là thi hài của người Do thái mà. Người ﷺ nói: **Chẳng phải đó cũng là một mạng người sao?** (Albukhari).

Phẩm chất đạo đức của Muhammad, Thiên sứ của Allah

1- Muhammad ﷺ là một người ngay chính và bộc trực

Từ lời nói của Muhammad ﷺ

- Ông Abu Huroiroh رضي الله عنه thuật lại rằng Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

« آيَةُ الْمُنَافِقِ ثَلَاثٌ إِذَا حَدَّثَ كَذَبَ ، وَإِذَا وَعَدَ أَخْلَفَ ، وَإِذَا أُؤْتِيَ خَانَ » (رواه البخاري ومسلم).

“Biểu hiện của người Muna-fi-q (đạo đức giả, giả tạo trong đức tin) có ba: khi nói thì dối trá, khi hứa thì không giữ lời và khi được người tín nhiệm thì bội tín.” (Albukhari, Muslim).

- Ông Abu Huroiroh رضي الله عنه thuật lại rằng Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

« لَتُؤَدَّنَ الْحُقُوقَ إِلَى أَهْلِهَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ حَتَّى يُقَادَ لِلشَّاةِ الْجُلْحَاءِ مِنَ الشَّاةِ الْقَرْنََاءِ » رواه مسلم.

“Vào Ngày Phán xử cuối cùng mọi lẽ phải đều được trả lại một cách công bằng cho chủ nhân của nó ngay

cả con cừu không sừng sẽ được đòi lại món nợ từ con cừu có sừng trước kia đã cụng nó”. (Muslim).

- Ông Umar bin Khattab رضي الله عنه nói: Vào ngày chính chiến Khaibar, một nhóm Sahabah của Nabi ﷺ trở về và họ bảo: người này đã chết Shaheed, người kia đã chết Shaheed, cho đến khi họ đi ngang qua một người và họ cũng bảo: người này chết Shaheed nhưng Nabi ﷺ lại bảo:

« كَلَّا إِنِّي رَأَيْتُهُ فِي النَّارِ فِي بُرْدَةٍ غَلَّهَا أَوْ عَبَاءَةٍ » رواه مسلم.

“Không, quả thật Ta thấy y đang bị đày trong Hỏa ngục bởi y chỉ vì chiến lợi phẩm”. (Muslim).

Từ cuộc sống của Muhammad ﷺ

- Ông Abu Huroiroh رضي الله عنه thuật lại rằng Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

« مَنْ حَمَلَ عَلَيْنَا السَّلَاحَ فَلَيْسَ مِنَّا وَمَنْ غَشَّنا فَلَيْسَ مِنَّا » رواه مسلم

“Ai mang vũ khí để gây chiến với chúng ta thì người đó không thuộc người của chúng ta và ai gian lận chúng ta thì người đó cũng không thuộc người của chúng ta” (Muslim).

- Và trong một lời dẫn khác cũng theo lời thuật của Abu Huroiroh rằng Thiên sứ của Allah có lần đi ngang qua một đồng thức ăn được bày bán, Người đưa tay lấy phần thức ăn ở bên dưới lên và nói: Cái gì đây hỏi ông chủ thức ăn? Người chủ thức ăn nói: Thừa Thiên sứ của Allah! Tại trời làm cho nó trở nên như vậy. Người bảo:

« أَفَلَا جَعَلْتَهُ فَوْقَ الطَّعَامِ كَى يَرَاهُ النَّاسُ مَنْ غَشَّ فَلَيْسَ مِنِّى »
رواه مسلم.

“Sao anh không để nó lên bên trên để mọi người đều nhìn thấy, ai gian lận người đó không phải là tín đồ của Ta”. (Muslim)

2- Muhammad ﷺ là người trung thực

Từ lời nói của Muhammad ﷺ

- Abdullah bin Amru bin Al'Ass رضي الله عنه thuật lại rằng Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

« أَرْبَعٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ كَانَ مُنَافِقًا خَالِصًا ، وَمَنْ كَانَتْ فِيهِ خِصْلَةٌ مِنْهُنَّ كَانَتْ فِيهِ خِصْلَةٌ مِنَ التَّقَاةِ حَتَّى يَدْعَهَا إِذَا حَدَّثَ كَذَبَ وَإِذَا عَاهَدَ غَدَرَ ، وَإِذَا خَاصَمَ فَجَرَ وَإِذَا أُؤْتِمِنَ خَانَ » (رواه البخاري ومسلم).

“Có bốn thuộc tính khiến một người trở thành một người Muna-fiq (đạo đức giả hay giả tạo trong đức tin) thực thụ và người nào mang một trong bốn thuộc tính này thì y đã mang trong người một đặc điểm của Nifaq (sự giả tạo) cho đến khi nào y hoàn toàn loại bỏ nó, đó là: Khi nói thì dối trá, khi hứa thì bội lời, khi tranh luận thì vắng tục và khi được người tin cậy thì lừa phỉnh.” (Albukhari, Muslim).

- Ông Ibnu Mas'ud رضي الله عنه thuật lại rằng Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

« إِنَّ الصِّدْقَ يَهْدِي إِلَى الْبِرِّ، وَإِنَّ الْبِرَّ يَهْدِي إِلَى الْجَنَّةِ، وَإِنَّ الرَّجُلَ لَيَصْدُقُ حَتَّى يُكْتَبَ عِنْدَ اللَّهِ صِدِّيقًا، وَإِنَّ الْكَذِبَ يَهْدِي إِلَى الْفُجُورِ، وَإِنَّ الْفُجُورَ يَهْدِي إِلَى النَّارِ، وَإِنَّ الرَّجُلَ لَيَكْذِبُ، حَتَّى يُكْتَبَ عِنْدَ اللَّهِ كَذَّابًا » متفق عليه

“Quả thật sự trung thực sẽ dẫn bước đến với sự ngoan đạo, và sự ngoan đạo chắc chắn sẽ dẫn bước đến Thiên Đàng, và quả thật một người sẽ luôn duy trì sự trung thực cho đến khi y được ghi là Siddiq (tuyệt đối trung thực) nơi Allah. Và quả thật sự gian dối sẽ dẫn bước đến điều trái đạo và tội lỗi, và điều trái đạo tội lỗi chắc chắn sẽ dẫn bước đến Hỏa ngục, và quả thật một người cứ mãi gian dối cho đến khi y bị ghi là một kẻ chuyên lừa bịp nơi Allah”. (Albukhari, Muslim).

Từ cuộc sống của Muhammad ﷺ

- Ông Abu Sufyan Sakhr bin Harb رضي الله عنه đã thuật lại một câu chuyện dài về Hiraqla. Trong đó, Hiraqla có hỏi: Y (Nabi ﷺ) bảo các ngươi điều gì? Abu Sufyan kể: Tôi bảo rằng Người ﷺ bảo:

« اَعْبُدُوا اللَّهَ وَحْدَهُ ، وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا ، وَاتْرَكُوا مَا يَقُولُ
آبَاؤُكُمْ ، وَيَأْمُرُنَا بِالصَّلَاةِ وَالصَّدَقِ وَالْعَفَافِ وَالصَّلَةِ » متفق عليه.

“Các ngươi hãy thờ phượng Allah duy nhất, không được Shirk (tổ hợp một đối tác ngang hàng cùng với Allah) với Ngài một thứ gì, các ngươi hãy bỏ đi những gì cha mẹ của các ngươi nói, và Allah ra lệnh cho chúng ta phải dâng lễ nguyện Salah, phải trung thực, vị tha và kết nối tình thân tộc” (Albukhari, Muslim).

3- Muhammad là một người nói chuyện đúng mực

Từ lời nói của Muhammad ﷺ

- Ông Abu Huroiroh thuật lại rằng Nabi ﷺ nói:

« وَالْكَلِمَةُ الطَّيِّبَةُ صَدَقَةٌ » متفق عليه.

“Và một lời tốt đẹp là một sự bổ thí” (Albukhari, Muslim).

- Ông Ibnu Umar رضي الله عنه thuật rằng Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

« إِذَا كَانُوا ثَلَاثَةً فَلَا يَتَنَاجَى اِثْنَانِ دُونَ الثَّالِثِ » متفق عليه.

“Khi có ba người thì chớ đừng thì thầm giữa hai người mà bỏ mặc người thứ ba” (Albukhari, Muslim).

- Ông Abdullah bin Dinar kể: Có lần tôi và và Ibnu Umar đang ở tại chỗ của Khalid bin Uqbah trong khu vực chợ thì có một người đàn ông đến muốn nói chuyện riêng với Ibnu Umar và lúc đó ở cùng với Ibnu Umar chỉ có một mình tôi. Thế là Ibnu Umar đã gọi một người đàn ông khác để cho đủ bốn người. Ông ấy nói với tôi và với người đàn ông mà ông vừa gọi đến: Hai người hãy ngồi nói chuyện với nhau một chút, bởi quả thật là tôi đã nghe Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

« لَا يَتَنَاجَى اِثْنَانِ دُونَ وَاحِدٍ » رواه مالك في الموطأ

“Chớ đừng nói chuyện riêng giữa hai người mà bỏ mặc một người” (Malik ghi lại trong Almuwatta’).

Từ cuộc sống của Muhammad ﷺ

- Ông Anas thuật lại rằng Thiên sứ của Allah ﷺ khi nói một từ nào đó thì Người ﷺ thường lặp lại ba

lần để nó được hiểu rõ và khi Người ﷺ đến một nhóm người thì Người ﷺ thường cho Salam đến họ tới ba lần (*Albukhari*).

4- Muhammad ﷺ là người nhẫn nhục chịu đựng

Từ lời nói của Muhammad ﷺ

- Ông Ibu Abbas رضي الله عنه thuật lại, Thiên sứ của Allah ﷺ nói với Ashajji Abdul-Qais:

« إِنَّ فِيكَ خَصْلَتَيْنِ يُحِبُّهُمَا اللَّهُ الْحِلْمُ وَالْأَنَاءَةُ » رواه مسلم.

“Quả thật trong ngươi có hai điểm mà Allah yêu thương đó là biết chịu đựng và kiên trì” (Muslim).

Từ cuộc sống của Muhammad ﷺ

- Ông Anas رضي الله عنه kể: Có lần trong lúc tôi đang đi bộ cùng với Thiên sứ của Allah ﷺ và Người có choàng trên mình cái áo theo kiểu của người dân Najjar với viền áo rất dày, thỉnh linh một gã thuộc dân sa mạc (quê mùa) đã nắm lấy áo của Người và kéo mạnh, tôi nhìn thấy bờ vai của Nabi ﷺ, có thể nó bị trầy do gã ta kéo quá mạnh. Rồi gã ta nói: Này Muhammad! Hãy đưa cho ta từ nguồn tài sản của Allah đang ở nơi ngươi. Tôi

quay sang nhìn Người thì thấy Người cười rồi Người ra lệnh bảo đưa cho gã ta. (Albukhari, Muslim).

5- Muhammad ﷺ là người có lòng thương xót và thông cảm

Từ lời nói của Muhammad ﷺ

- Bà A'ishah (رضي الله عنها) thuật lại rằng Thiên sứ của Allah ﷻ nói:

« إِنَّ اللَّهَ رَفِيقٌ يُحِبُّ الرَّفْقَ فِي الْأَمْرِ كُلِّهِ » متفق عليه.

“Quả thật, Allah là Đấng có lòng thương xót và tha thứ, Ngài yêu thích sự thương xót và thông cảm trong mọi sự việc” (Albukhari, Muslim).

- Bà A'ishah (رضي الله عنها) cũng thuật lại rằng Thiên sứ của Allah ﷻ nói:

« إِنَّ اللَّهَ رَفِيقٌ يُحِبُّ الرَّفْقَ وَيُعْطِي عَلَى الرَّفْقِ مَا لَا يُعْطَى عَلَى الْعُنْفِ وَمَا لَا يُعْطَى عَلَى مَا سِوَاهُ » رواه مسلم.

“Quả thật, Allah là Đấng có lòng thương xót và tha thứ, Ngài yêu thích sự thương xót và thông cảm, Ngài ban cho người có lòng thương xót và thông cảm những thứ mà Ngài không cho những người không có lòng thương xót và nhưng ai khác” (Muslim).

Từ cuộc sống của Muhammad ﷺ

- Ông Abu Huroiroh رضي الله عنه thuật lại: Có một người thuộc dân sa mạc đã tiêu vào tường của Masjid, thế là mọi người chạy đến muốn cho gã ta một trận, nhưng Nabi ﷺ bảo:

« دَعُوهُ وَهَرِّقُوا عَلَى بَوْلِهِ سَجْلًا مِنْ مَاءٍ ، أَوْ دَنْوَبًا مِنْ مَاءٍ ، فَإِنَّمَا بُعِثْتُمْ مُيَسَّرِينَ ، وَلَمْ تُبْعَثُوا مُعَسَّرِينَ » رواه البخاري.

“Các ngươi hãy để mặc y, hãy mang thùng nước tạt vào chỗ đó đi, quả thật, các ngươi được phán truyền phải nên cư xử một cách dễ dãi và nhẹ nhàng chứ không phải cư xử quá khó khăn và thô bạo” (Albukhari).

6- Muhammad ﷺ là người khiêm tốn

Từ lời nói của Muhammad ﷺ

- Ông I'yadh bin Hammar رضي الله عنه thuật lại, Thiên sứ của Allah ﷻ nói:

« إِنَّ اللَّهَ أَوْحَى إِلَيَّ أَنْ تَوَاضَعُوا حَتَّى لَا يَفْخَرَ أَحَدٌ عَلَى أَحَدٍ وَلَا يَبْغِيَ أَحَدٌ عَلَى أَحَدٍ » رواه مسلم.

“Quả thật, Allah đã mặc khải cho Ta rằng các người phải khiêm tốn để mà người này không ngạo mạn trước người kia và không ai xem thương ai” (Muslim).

Từ cuộc sống của Muhammad ﷺ

- Ông Aswad bin Yazid thuật lại, có người đã hỏi bà A'ishah رضي الله عنها: Nabi ﷺ thường làm gì ở nhà? Bà nói: Người thường phụ giúp việc nhà trong gia đình, và khi đến giờ lễ nguyện Salah thì Người rời nhà đi Salah. (Albukhari).

7- Muhammad ﷺ là người có lòng thương xót đối với mọi người xung quanh kể cả đối với thú vật

Từ lời nói của Muhammad ﷺ

- Ông Ibnu Umar رضي الله عنه thuật lại rằng ông đi ngang qua một nhóm các thanh thiếu niên Quraish đang đùa nghịch với một con chim, chúng đưa con chim lên để những người khác phóng tên vào nó, những cây tên ném trật sẽ thuộc về chủ của con chim. Khi chúng nhìn thấy Ibnu Umar thì chúng giải tán. Ibnu Umar nói: Ai đã bày việc này? Quả thật Allah nguyên rủa những ai làm việc này. Quả thật Thiên sứ của Allah ﷺ nguyên rủa những ai mang một vật gì đó có sự sống ra làm trò tiêu khiển. (Albukhari, Muslim).

Từ cuộc sống của Muhammad ﷺ

- Ông Ibnu Mas'ud thuật lại: Có lần chúng tôi đi xa cùng với Thiên sứ của Allah. Trong lúc Người đi giải quyết nhu cầu của Người thì chúng tôi nhìn thấy một tổ chim có hai con chim con, chúng tôi bắt hai con chim con, sau đó mẹ chúng đến và kêu la thảm thiết. Vừa lúc ấy, Nabi đến và nói: “Ai đã làm nó đau lòng vì con của nó? Hãy trả con lại cho nó!”. Và chúng tôi thấy một ổ kiến, chúng tôi đã đốt nó. Người nói: “Ai đã đốt cái này?”. Chúng tôi nói: Là chúng tôi. Người nói:

« إِنَّهُ لَا يَنْبَغِي أَنْ يُعَذَّبَ بِالنَّارِ إِلَّا رَبُّ النَّارِ » رواه أبو داود بإسناد

صحيح.

“Quả thật, không nên dùng lửa để trừng phạt mà chỉ có Thượng Đế của lửa mới có quyền đốt”. (Abu Dawood, đường dẫn truyền xác thực).

8- Muhammad ﷺ là người nhân từ

Từ lời nói của Muhammad ﷺ

- Ông Abu Qata-dah Al-Harith bin Rabi'i ﷺ thuật lại, Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

« إِنِّي لَأَقُومُ إِلَى الصَّلَاةِ وَأَنَا أُرِيدُ أَنْ أُطَوَّلَ فِيهَا ، فَأَسْمَعُ بُكَاءَ الصَّبِيِّ ، فَأَتَجَوَّزُ فِي صَلَاتِي كَرَاهِيَّةً أَنْ أَشُقَّ عَلَى أُمِّهِ » رواه البخاري.

“Quả thật Ta đứng dâng lễ nguyện Salah (làm Imam) và Ta muốn kéo dài lễ nguyện Salah (trong việc đọc xướng Qur’an và kéo dài các động tác qua các lời tụng niệm), nhưng Ta nghe thấy tiếng khóc của trẻ con nên Ta đã tranh thủ hoàn tất lễ nguyện Salah của Ta (một cách sớm hơn) bởi lẽ Ta không thích gây khó khăn cho mẹ của chúng.” (Albukhari).

Từ cuộc sống của Muhammad ﷺ

- Ông Abu Sulayman Malik bin Al-Huwairith رضي الله عنه thuật lại: Chúng tôi đến gặp Thiên sứ của Allah ﷺ trong lúc chúng tôi là những chàng thanh niên trạc tuổi nhau, chúng tôi đã ở lại cùng với Người hai mươi đêm. Vì Thiên sứ của Allah ﷺ là một người nhân từ có lòng thương xót và thông cảm nên Người nghĩ rằng chúng tôi nhớ người thân của chúng tôi. Người hỏi chúng tôi có người thân ở nhà là những ai và chúng tôi nói cho Người biết. Người رضي الله عنه nói:

« ارْجِعُوا إِلَى أَهْلِيكُمْ فَأَقِيمُوا فِيهِمْ وَعَلِّمُوهُمْ وَمُرُوهُمْ وَصَلُّوا
صَلَاةَ كَذَا فِي حِينٍ كَذَا وَصَلُّوا كَذَا فِي حِينٍ كَذَا، وَصَلُّوا كَمَا

رَأَيْتُمُونِي أَصَلَّى ، فَإِذَا حَضَرَتِ الصَّلَاةُ فَلْيُؤَدِّنْ لَكُمْ أَحَدَكُمْ
وَلْيُؤَمِّمَكُمْ أَكْبَرَكُمْ « متفق عليه.

“Các người hãy quay trở về với gia đình của các người, hãy ở lại cùng với họ, hãy dạy họ và khuyên bảo họ, các người hãy dâng lễ nguyện Salah thế này vào giờ này, các người hãy dâng lễ nguyện Salah thế này vào giờ này, hãy dâng lễ nguyện Salah giống như các người nhìn thấy Ta dâng lễ nguyện Salah, và khi nào đến giờ Salah thì các người hãy cho một người trong các người Azan và cho một người lớn tuổi nhất trong các người làm Imam cho các người” (Albukhari, Muslim).

9- Muhammad ﷺ là người không màng danh lợi nơi cõi trần

Từ lời nói của Muhammad ﷺ

- Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

« يَتَّبِعُ الْمَيِّتَ ثَلَاثَةً ، فَيَرْجِعُ اثْنَانِ وَيَبْقَى مَعَهُ وَاحِدٌ ، يَتَّبِعُهُ أَهْلُهُ
وَمَالُهُ وَعَمَلُهُ ، فَيَرْجِعُ أَهْلُهُ وَمَالُهُ ، وَيَبْقَى عَمَلُهُ « متفق عليه.

“Theo sau người chết ba thứ: người thân của y, tiền tài của y và hành vi của y. Người thân của y và tiền tài của y sẽ quay lại, chỉ còn hành vi của y là ở lại cùng với y” (Albukhari, Muslim).

- Ông Al-Mustawrid bin Shaddad رضي الله عنه thuật lại rằng Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

« مَا الدُّنْيَا فِي الآخِرَةِ إِلَّا مِثْلُ مَا يَجْعَلُ أَحَدُكُمْ إِصْبَعَهُ هَذِهِ فِي الْيَمِّ فَلْيَنْظُرْ بِمَ يَرْجِعُ » رواه مسلم.

“Cõi trần gian so với cõi Đời Sau chỉ giống như những gì còn đọng lại trên ngón tay của một người khi y đặt nó xuống biển rồi lấy lên.” (Muslim).

- Ông Abu Abbas Sahl bin Sa’ad Assa’idi رضي الله عنه thuật lại, có một người đàn ông đến gặp Thiên sứ của Allah ﷺ nói: Thưa Thiên sứ của Allah! Xin Người hãy chỉ cho tôi việc làm nào mà khi tôi làm nó thì Allah sẽ yêu thương tôi và cả thiên hạ đều yêu thương tôi. Người ﷺ nói:

« اَزْهَدْ فِي الدُّنْيَا يُحِبَّكَ اللهُ وَازْهَدْ فِيمَا عِنْدَ النَّاسِ يُحِبُّكَ النَّاسُ »
حديث حسن رواه ابن ماجه و غيره بأسانيد حسنة.

“Hãy đừng màng danh lợi ở cõi trần thế thì Allah sẽ yêu thương ngươi, và hãy đừng mang đến những gì của mọi người thì mọi người sẽ yêu thương ngươi.” (Hadith tốt do Ibnu Ma-jah ghi lại với các đường dẫn truyền tốt).

Từ cuộc sống của Muhammad ﷺ

- Ông Annu'man bin Bashir ﷺ thuật lại, Umar bin Khattab đề cập đến cảnh khổ hạnh của con người trên thế gian, ông nói: Quả thật tôi đã nhìn thấy Thiên sứ của Allah ﷺ trong một ngày đói là vì Người không tìm thấy gì để làm no cái bụng của mình ngay cả một quả chà là khô bị hư cũng không có.

- Ông Abdullah bin Ashshikhir ﷺ thuật lại: Tôi đến gặp Nabi ﷺ trong lúc Người đang đọc câu kinh Qur'an: ﴿أَلْهَكُمُ التَّكَاثُرُ﴾ **Việc tom góp của cải (làm giàu) làm cho các ngươi bận tâm** ﴿﴾ (Chương 102 – Attakathur, câu 1). Người ﷺ nói:

« يَقُولُ ابْنُ آدَمَ مَالِي مَالِي - قَالَ - وَهَلْ لَكَ يَا ابْنَ آدَمَ مِنْ مَالِكَ إِلَّا مَا أَكَلْتَ فَأَفْنَيْتَ أَوْ لَبِئْتَ فَأَبْلَيْتَ أَوْ تَصَدَّقْتَ فَأَمْضَيْتَ » رواه مسلم.

“Con cháu của Adam (con người) nói: Tiền tài của tôi! Của cải của tôi! Nhưng này con cháu của Adam, thật ra ngươi chẳng sở hữu được gì từ của cải của ngươi ngoài những gì ngươi đã ăn rồi tiêu hóa hết hoặc những gì ngươi đã mặc rồi bị mục rách đi, hoặc những gì ngươi đã bỏ thí để có được phần thưởng của mai sau” (Muslim).

- Bà A'ishah رضي الله عنها nói: Gia đình của Muhammad صلى الله عليه وسلم chưa từng được no bụng từ bánh mì lúa mạch trong hai ngày liên tiếp nhau cho tới khi Người qua đời. (*Albukhari, Muslim*).

Và trong một lời dẫn khác: Gia đình của Muhammad صلى الله عليه وسلم từ khi bước chân đến Madinah cho tới khi Người qua đời chưa từng được no bụng từ thức ăn lúa mì trong ba đêm liền.

- Urwah thuật lại, bà A'ishah رضي الله عنها đã từng nói: Đây cháu của ta, xin Allah chứng giám rằng nếu chúng ta nhìn vào trắng lưỡi liềm, rồi trắng lưỡi liềm, rồi trắng lưỡi liềm: ba cái trắng lưỡi liềm trong hai tháng như vậy mà trong các ngôi nhà của Thiên sứ صلى الله عليه وسلم không hề nhúm lửa (nấu ăn). Tôi nói: Dì ơi! Vậy cuộc sống của mọi người thế nào? Bà nói: Chà là khô và nước lã, và Thiên sứ صلى الله عليه وسلم có những người hàng xóm Ansar, họ có lạc đà, cừu, họ thường gởi sữa của chúng đến cho Thiên sứ của Allah và Người cho chúng ta uống từ nguồn sữa đó. (*Albukhari, Muslim*).

10- Muhammad ﷺ là người thường tiễn đưa

Từ lời nói của Muhammad ﷺ

- Umar bin Khattab رضي الله عنه nói: Tôi đến xin phép Nabi đi làm Umrah, Người cho phép tôi đi và nói:

« لَا تَنْسَنَا يَا أُخْتَى مِنْ دُعَائِكَ » وفي رواية « أَشْرِكْنَا يَا أُخْتَى فِي دُعَائِكَ » حديث صحيح رواه أبو داود و الترمذي و قال حديث حسن صحيح.

“Này người anh em, đừng quên chúng tôi trong lời cầu nguyện của anh nhé!” và trong một lời dẫn khác: “Này người anh em, hãy nhắc chúng tôi trong lời cầu nguyện của anh với!” (Hadith xác thực do Abu Dawood và Tirmizhi, và ông nói Hadith tốt và xác thực).

Từ cuộc sống của Muhammad ﷺ

- Ông Abu Sulayman Malik bin Al-Huwairith رضي الله عنه thuật lại: Chúng tôi đến gặp Thiên sứ của Allah ﷺ trong lúc chúng tôi là những chàng thanh niên trạc tuổi nhau, chúng tôi đã ở lại cùng với Người hai mươi đêm. Vì Thiên sứ của Allah ﷺ là một người nhân từ có lòng thương xót và thông cảm nên Người nghĩ rằng chúng tôi nhớ người thân của chúng tôi. Người hỏi chúng tôi

có người thân ở nhà là những ai và chúng tôi nói cho Người biết. Người ﷺ nói:

« ارجِعُوا إِلَىٰ أَهْلِيكُمْ فَأَقِيمُوا فِيهِمْ وَعَلِّمُوهُمْ وَمُرُوهُمْ وَصَلُّوا
صَلَاةَ كَذَا فِي حِينِ كَذَا وَصَلُّوا كَذَا فِي حِينِ كَذَا، وَصَلُّوا كَمَا
رَأَيْتُمُونِي أُصَلِّي، فَإِذَا حَضَرَتِ الصَّلَاةُ فَلْيُؤَدِّنْ لَكُمْ أَحَدَكُمْ
وَلْيُؤَمِّمَكُمْ أَكْبَرُكُمْ » متفق عليه.

“Các người hãy quay trở về với gia đình của các người, hãy ở lại cùng với họ, hãy dạy họ và khuyên bảo họ, các người hãy dâng lễ nguyện Salah thế này vào giờ này, các người hãy dâng lễ nguyện Salah thế này vào giờ này, hãy dâng lễ nguyện Salah giống như các người nhìn thấy Ta dâng lễ nguyện Salah, và khi nào đến giờ Salah thì các người hãy cho một người trong các người Azan và cho một người lớn tuổi nhất trong các người làm Imam cho các người” (Albukhari, Muslim).

11- Muhammad ﷺ là người tri ân

Từ lời nói của Muhammad ﷺ

- Ông Usa-mah bin Zaid ﷺ thuật lại rằng Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

« مَنْ صُنِعَ إِلَيْهِ مَعْرُوفٌ فَقَالَ لِفَاعِلِهِ جَزَاكَ اللَّهُ خَيْرًا فَقَدْ أَبْلَغَ فِي الثَّنَاءِ » رواه الترمذي و قال حديث حسن صحيح.

“Ai làm điều tốt cho mình thì hãy nói với người đó: Jaza-kallahu khairan (Cầu xin Allah ban phúc điều tốt đẹp cho anh), đó là sự tri ân và cảm tạ” (Tirmizhi ghi lại, ông nói Hadith tốt xác thực).

Từ cuộc sống của Muhammad ﷺ

- Ông Sa'ad bin Abu Wiqas رضي الله عنه thuật lại: Chúng tôi cùng với Thiên sứ của Allah ﷺ rời Makkah để đến Madinah. Khi chúng tôi gần đến Azu-ra' thì chúng tôi dừng chân. Sau đó, Người giơ đôi bàn tay ngửa lên cầu xin Allah một canh giờ rồi Người Sujud (cúi đầu quỳ lạy) thật lâu, sau đó, Người đứng dậy giơ đôi bàn tay ngửa lên cầu xin một canh giờ rồi lại Sujud. Người làm như vậy ba lần. Sau đó, Người ﷺ nói:

« إِنِّي سَأَلْتُ رَبِّي وَشَفَعْتُ لِأُمَّتِي فَأَعْطَانِي ثُلْثَ أُمَّتِي فَخَرَرْتُ سَاجِدًا شُكْرًا لِرَبِّي ثُمَّ رَفَعْتُ رَأْسِي فَسَأَلْتُ رَبِّي لِأُمَّتِي فَأَعْطَانِي ثُلْثَ أُمَّتِي فَخَرَرْتُ سَاجِدًا لِرَبِّي شُكْرًا ثُمَّ رَفَعْتُ رَأْسِي فَسَأَلْتُ رَبِّي لِأُمَّتِي فَأَعْطَانِي الثُّلْثَ الْآخَرَ فَخَرَرْتُ سَاجِدًا لِرَبِّي » رواه أبو داود.

“Quả thật Ta đã cầu xin Thượng Đế của Ta và Ta đã cầu xin khoan hồng và miễn tội cho cộng đồng tín đồ của Ta và Ngài đã cho Ta một phần ba các tín đồ, thế là Ta cúi xuống quỳ lạy tạ ơn Thượng Đế của Ta, sau đó Ta trở dậy cầu xin cho cộng đồng tín đồ của Ta và được Ngài cho một phần ba cộng đồng của Ta, thế là Ta cúi đầu quỳ lạy tạ ơn Thượng Đế của Ta, sau đó Ta trở dậy cầu xin Thượng Đế của Ta cho cộng đồng của Ta thì được Ngài ban cho một phần ba nữa, thế là Ta cúi đầu quỳ lạy tạ ơn Thượng Đế của Ta” (Abu Dawood).

12- Muhammad ﷺ là một người công bằng chính trực

Từ lời nói của Muhammad ﷺ

- Ông Abdullah bin Amru bin Al’Ass رضي الله عنه thuật lại rằng Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

« **إِنَّ الْمُقْسِطِينَ عِنْدَ اللَّهِ عَلَىٰ مَنَابِرٍ مِّنْ نُورٍ: الَّذِينَ يَعْدِلُونَ فِي حُكْمِهِمْ وَأَهْلِيهِمْ وَمَا وَلَوْ** » رواه مسلم.

“Quả thật, những người công bằng và ngay chính sẽ ở trên những chiếc bục ánh hào quang nơi Allah: Đó là những người công bằng và chính trực trong việc lãnh đạo, phân xử quần chúng và cư xử với gia đình và thân tộc” (Muslim).

- Ông Jabir رضي الله عنه thuật lại, Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

« اتَّقُوا الظُّلْمَ فَإِنَّ الظُّلْمَ ظُلُمَاتٌ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَاتَّقُوا الشُّحَّ فَإِنَّ الشُّحَّ أَهْلَكَ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ حَمَلَهُمْ عَلَى أَنْ سَفَكُوا دِمَاءَهُمْ وَاسْتَحَلُّوا مَحَارِمَهُمْ » رواه مسلم، رياض الصالحين ٢٠٤.

“Hãy kính sợ (Allah) trong những việc làm bất công bởi quả thật vào Ngày Phán xử cuối cùng sự bất công sẽ trở thành những bóng tối mù mịt; và các người hãy kính sợ (Allah) về sự keo kiệt và ích kỷ bởi sự keo kiệt ích kỷ đã hủy hoại những người thời trước các người, điều đó đã đưa họ đổ máu và được phép xâm phạm đến họ” (Muslim, Riyadh Saliheen 204).

Từ cuộc sống của Muhammad ﷺ

- Ông Nu'man bin Bashir رضي الله عنه thuật lại rằng cha của ông đã đưa ông đến gặp Thiên sứ của Allah ﷺ và nói: Quả thật bề tôi đã ban tặng đứa con này của tôi làm người hầu. Thiên sứ của Allah nói: **“Có phải tất cả các đứa con của người, người đều ban tặng như đứa con này không?”**. Ông nói: Không. Thiên sứ của Allah ﷺ bảo: **“Vậy thì người hãy nhận nó lại”** (Albukhari, Muslim).

Đạo đức và phẩm hạnh của Muhammad, Thiên sứ của Allah

1- Muhammad ﷺ là một người thầy

Từ lời nói của Muhammad ﷺ

- Ông Ibnu Mas'ud رضي الله عنه thuật lại, Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

« لَا حَسَدَ إِلَّا فِي اثْنَتَيْنِ رَجُلٌ آتَاهُ اللَّهُ مَالًا فَسُلَّطَ عَلَىٰ هَلَكَتِهِ فِي الْحَقِّ ، وَرَجُلٌ آتَاهُ اللَّهُ الْحِكْمَةَ ، فَهُوَ يَقْضِي بِهَا وَيُعَلِّمُهَا » متفق عليه.

“Đừng ghen tị với người (đừng mong ước giống như ai đó) trừ hai dạng người: Một người được Allah ban cho nhiều tài sản rồi y đã dùng nó vào việc chân lý, và một người được Allah ban cho sự hiểu biết và khôn ngoan rồi y đã áp dụng nó và truyền dạy nó lại cho người” (Albukhari, Muslim).

- Ông Sahl bin Sa'ad رضي الله عنه thuật lại rằng Nabi ﷺ đã từng nói với Ali رضي الله عنه:

« قَوْلَ اللَّهِ لَأَنْ يَهْدِيَ اللَّهُ بِكَ رَجُلًا وَاحِدًا خَيْرٌ لَكَ مِنْ أَنْ يَكُونَ لَكَ حُمْرُ التَّعَمِّ » متفق عليه.

“Thê bởi Allah, quả thật việc Allah hướng dẫn một người bởi người tốt hơn việc người có được một con lạc đà tốt nhất” (Albukhari, Muslim).

- Ông Abu Huroiroh رضي الله عنه thuật lại rằng Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

« وَمَنْ سَلَكَ طَرِيقًا يَلْتَمِسُ فِيهِ عِلْمًا سَهَّلَ اللَّهُ لَهُ بِهِ طَرِيقًا إِلَى الْجَنَّةِ » رواه مسلم.

“Và ai tìm kiếm con đường tìm tòi kiến thức, Allah sẽ tạo điều kiện dễ dàng cho y trên con đường đến Thiên Đàng” (Muslim).

Từ cuộc sống của Muhammad ﷺ

- Ông Abu Najih Al'irbadh bin Sa-riyah رضي الله عنه thuật lại, Thiên sứ của Allah ﷺ đã khuyên dạy chúng tôi lời khuyên dạy quý báu đầy chân tình, làm trái tim phải rung động, đôi mắt phải rung lệ. Chúng tôi nói: Thừa Thiên sứ của Allah, như thể là Người ﷺ nhấn gờ trước khi chia tay. Rồi Người ﷺ nhấn nhủ chúng tôi:

« أَوْصِيكُمْ بِتَقْوَى اللَّهِ وَالسَّمْعِ وَالطَّاعَةِ وَإِنْ عَبْدًا حَبَشِيًّا فَإِنَّهُ مَنْ يَعِشْ مِنْكُمْ بَعْدِي فَسَيَرَى اخْتِلَافًا كَثِيرًا فَعَلَيْكُمْ بِسُنَّتِي وَسُنَّةِ الْخُلَفَاءِ الْمَهْدِيِّينَ الرَّاشِدِينَ تَمَسَّكُوا بِهَا وَعَصُوا عَلَيْهَا

بِالتَّوَجُّدِ وَإِيَّاكُمْ وَمُحَدَّثَاتِ الْأُمُورِ فَإِنَّ كُلَّ مُحَدَّثَةٍ بِدْعَةٌ وَكُلُّ
بِدْعَةٍ ضَلَالَةٌ» رواه أبو داود و الترمذي و قال حديث حسن
صحيح.

“Ta khuyên các người hãy kính sợ Allah, hãy nghe và vâng lệnh người lãnh đạo cho dù đó có là một người nô lệ da đen, và có ai trong các người còn sống đến thời sau này thì sẽ chứng kiến nhiều điều tranh cãi. Bởi thế, các người phải bám lấy Sunnah (đường lối) của Ta và Sunnah của các Kalifah chính trực và công minh, các người hãy dùng răng hàm của các người cắn chặt giữ lấy nó, và các người hãy cảnh giác và tránh xa việc đổi mới trong đạo, bởi tất cả những việc làm đổi mới đều lệch lạc.” (Abu Dawood, Tirmizhi, và ông nói Hadith tốt xác thực).

2- Cách ăn của Muhammad ﷺ

Từ lời nói của Muhammad ﷺ

- Ông Umar bin Abu Salmah رضي الله عنه thuật lại rằng Thiên sứ của Allah ﷺ nói với tôi:

« سَمَّ اللَّهُ، وَكُلُّ بِيَمِينِكَ، وَكُلُّ مِمَّا يَلِيكَ » متفق عليه.

“Hãy nhân danh Allah (nói: Bismillah), ăn bằng tay phải và ăn phần ở ngay trước mặt người!” (Albukhari, Muslim).

Từ cuộc sống của Muhammad ﷺ

- Ông Abu Huroiroh رضي الله عنه nói: Thiên sứ của Allah ﷺ chưa từng chê bai thức ăn bao giờ, nếu thích thì Người ăn còn không thích thì Người thôi. (*Albukhari, Muslim*).

3- Cung cách uống nước của Muhammad

Từ lời nói của Muhammad ﷺ

- Ông Ibnu Abbas رضي الله عنه thuật lại, Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

« لَا تَشْرَبُوا وَاحِدًا كَشْرَبِ الْبَعِيرِ وَلَكِنْ اشْرَبُوا مِثْقَى وَمِثْقَى وَثَلَاثَ وَسَمُّوا إِذَا أَنْتُمْ شَرِبْتُمْ وَاحْمَدُوا إِذَا أَنْتُمْ رَفَعْتُمْ ». قَالَ التِّرْمِذِيُّ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ.

“Các người đừng uống một lần hết giống như cách uống của lạc đà mà hãy uống hai ngụm, ba ngụm, và các người hãy nói Bismillah (nhân danh Allah) khi nào các người uống và hãy nói Alhamdulillah (Tạ ơn Allah) khi nào các người uống xong.” (Tirmizhi, và ông nói Hadith tốt).

- Ông Anas رضي الله عنه thuật lại rằng Thiên sứ của Allah ﷺ thường dùng để thờ trong lúc uống ba lần (tức uống một ngụm rồi dùng, cứ như vậy ba lần mỗi khi uống). (*Albukhari, Muslim*).

4- Muhammad ﷺ đối với người bệnh

Từ lời nói của Muhammad ﷺ

- Ông Ibnu Abbas رضي الله عنه thuật lại, Nabi ﷺ nói:

« مَنْ عَادَ مَرِيضًا لَمْ يَحْضُرْ أَجَلُهُ فَقَالَ عِنْدَهُ سَبْعَ مِرَارٍ أَسْأَلَ اللَّهُ الْعَظِيمَ رَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ أَنْ يَشْفِيكَ إِلَّا عَاقَاهُ اللَّهُ مِنْ ذَلِكَ الْمَرِيضِ » رواه أبو داود و الترمذي و قال حديث حسن . و قال الحاكم حديث . صحيح على شرط البخاري .

“Người nào đi viếng thăm người bệnh chưa đến giai đoạn chầm dứt cuộc đời nói bảy lần: Cầu xin Allah, Thượng Đế của chiếc Ngai vương vĩ đại, hãy cho anh (chi, em ..) khỏi bệnh thì Allah sẽ cho người đó sẽ tránh khỏi căn bệnh đó.” (*Abu Dawood, Tirmizhi, và ông nói đây là Hadith tốt. Và ông Hakim nói Hadith này xác thực theo tiêu chuẩn của Albukhari*).

Từ cuộc sống của Muhammad ﷺ

- Ông Anas رضي الله عنه thuật lại: Khi mà Nabi ﷺ bệnh nặng và Người lên cơn đau thì Fatimah رضي الله عنها nói: Thật là khổ cho cha! Người bảo:

« لَيْسَ عَلَيَّ أَيْبُكَ كَرُبُّ بَعْدَ الْيَوْمِ »

“Sau ngày này, cha của con sẽ không còn phải chịu một cơn đau khổ nào nữa.”

Và lúc Nabi ﷺ lìa trần thì bà Fatimah رضي الله عنها nói: Cha ơi! cha đã đáp lại lời gọi của Thượng Đế; cha ơi! Cha sẽ được Ngài ban Thiên Đàng Firdaus làm nơi ở của cha; cha ơi! Jibril sẽ loan báo về cái chết của cha. Và khi chôn cất Người, bà Fatimah رضي الله عنها đã nói trong tâm trạng rất buồn: Chẳng lẽ các người thấy vui khi phủ đất lên người Thiên sứ của Allah ﷺ sao? (*Hadith do Albukhari ghi nhận*).

5- Cung cách đi xa của Muhammad ﷺ

Từ lời nói của Muhammad ﷺ

- Ông Jabir thuật lại: Thiên sứ của Allah ﷺ muốn đi chinh chiến, Người nói:

« يَا مَعْشَرَ الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ إِنَّ مِنْ إِخْوَانِكُمْ قَوْمًا لَيْسَ لَهُمْ مَالٌ وَلَا عَشِيرَةٌ فَلْيَضْمَّ أَحَدَكُمْ إِلَيْهِ الرَّجُلَيْنِ أَوْ الثَّلَاثَةَ فَمَا لِأَحَدِنَا مِنْ ظَهْرٍ يَحْمِلُهُ إِلَّا عُقْبَةٌ كَعُقْبَةِ « يَعْنِي أَحَدِهِمْ. فَضَمَّمْتُ إِلَيَّ اثْنَيْنِ أَوْ ثَلَاثَةً قَالَ : مَا لِي إِلَّا عُقْبَةٌ كَعُقْبَةِ أَحَدِهِمْ مِنْ جَمَلِي . رواه أبو داود.

“Này hỡi những người Muhajir và những người Ansar! Quả thật, từ trong số các anh em đồng đạo của các người có nhóm người không có tài sản cũng không có người thân tộc, thế nên, mỗi người trong các người hãy lấy hai hoặc ba người đi cùng với mình để hỗ trợ và giúp đỡ họ”. Lời của Jabir: Thế là mỗi người chúng tôi đều có người đi cùng trên lưng con lạc đà. (Abu Dawood).

Từ cuộc sống của Muhammad ﷺ

- Thiên sứ của Allah ﷺ thường đi ở phía sau để giúp đỡ và tiếp sức những người yếu và Người thường cầu nguyện cho họ. (Abu Dawood ghi lại với đường dẫn truyền tốt).

6- Muhammad ﷺ thường đi bộ

Từ lời nói của Muhammad ﷺ

- Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

« إِذَا مَرَّ أَحَدُكُمْ فِي مَسْجِدِنَا أَوْ فِي سُوقِنَا وَمَعَهُ نَبْلٌ فَلْيُمْسِكْ عَلَى نِصَالِهَا بِكَفِّهِ أَنْ يُصِيبَ أَحَدًا مِنَ الْمُسْلِمِينَ مِنْهَا بِشَيْءٍ »
متفق عليه.

“Khi ai đó trong các người đi ngang qua một Masjid nào đó của chúng ta hay cái chợ nào đó của chúng ta mà trên người mang theo mũi tên thì y hãy cất giữ cẩn thận trong bao của nó để khỏi gây tai hại đến người Muslim.” (Albukhari, Muslim).

Sự hành đạo và thờ phượng của Muhammad, Thiên sứ của Allah

1- Muhammad ﷺ là một người dâng lễ nguyện Salah

Từ lời nói của Muhammad ﷺ

- Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

« أَلَا أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ مَا يَمْحُو اللَّهُ بِهِ الْخَطَايَا وَيَرْفَعُ بِهِ الدَّرَجَاتِ ». قَالُوا بَلَىٰ يَا رَسُولَ اللَّهِ. قَالَ « إِسْبَاغُ الْوُضُوءِ عَلَى الْمَكَارِهِ وَكَثْرَةُ الْخُطَا إِلَى الْمَسَاجِدِ وَانْتِظَارُ الصَّلَاةِ بَعْدَ الصَّلَاةِ فَذَلِكُمُ الرَّبَاطُ » رواه مسلم.

“Các người có muốn Ta dạy các người việc làm mà với nó Allah sẽ bôi xóa tội lỗi và đưa các người lên vị trí trên cao?”. Các Sahabah nói: Có thưa Thiên sứ của Allah. Người ﷺ bảo: “Hoàn thành tốt việc Wudu’ dù trong khó khăn, nhiều bước chân đến các Masjid, và sự chờ đợi dâng lễ nguyện Salah tiếp theo sau khi đã xong lễ nguyện Salah hiện tại. Đó là những điều mấu chốt.” (Muslim).

- Ông Abu Abdurrahman Abdullah bin Mas’ud رضي الله عنه thuật lại:

سَأَلْتُ النَّبِيَّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - أَيُّ الْعَمَلِ أَحَبُّ إِلَيَّ اللَّهُ قَالَ
« الصَّلَاةُ عَلَى وَقْتِهَا ». قَالَ ثُمَّ أَيُّ قَالَ « ثُمَّ بِرُّ الْوَالِدَيْنِ ». قَالَ ثُمَّ
أَيُّ قَالَ « الْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ » متفق عليه.

Tôi đã hỏi Thiên sứ của Allah ﷺ việc làm nào Allah yêu thương nhất? Người ﷺ bảo: “Dâng **lễ nguyện Salah đúng giờ giấc qui định**”. Tôi hỏi: Rồi việc làm nào nữa? Người ﷺ nói: “**Hiếu thảo với cha mẹ**”. Tôi hỏi: Kế đến là việc làm nào nữa? Người ﷺ bảo: “**Chiến đấu vì con đường chính nghĩa của Allah**”. (Albukhari, Muslim).

Từ cuộc sống của Muhammad ﷺ

- Bà A'ishah thuật lại rằng Nabi thường đứng dâng lễ nguyện trong đêm đến đau cả hai bàn chân. Thấy vậy, tôi nói với Người: Người cần chi phải vất vả như vậy trong khi quả thật Allah đã tha thứ cho Người mọi tội lỗi trước đây và sau này? Người nói:

« أَفَلَا أَحِبُّ أَنْ أَكُونَ عَبْدًا شَكُورًا » متفق عليه.

“**Chẳng lẽ điều đó không đáng để Ta là một người bè tôi biết ơn sao?**” (Albukhari, Muslim).

2- Muhammad ﷺ là người luôn tìm sự che chở và cứu rỗi nơi Thượng Đế của Người

Từ lời nói của Muhammad ﷺ

- Ông Abu Bakr Assiddiq رضي الله عنه thuật lại rằng ông đã nói với Thiên sứ của Allah ﷺ: Xin hãy dạy tôi lời Du-a để tôi cầu nguyện trong lễ nguyện Salah của tôi! Người ﷺ nói:

« قُلِ اللَّهُمَّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي ظُلْمًا كَثِيرًا وَلَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ ،
فَاغْفِرْ لِي مَغْفِرَةً مِنْ عِنْدِكَ ، وَارْحَمْنِي إِنَّكَ أَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ،
متفق عليه.

*“Hãy nói: Lạy Thượng Đế, quả thật bề tôi đã bắt công quá nhiều với bản thân mình (ý nói làm quá nhiều tội lỗi) và chắc chắn sẽ không có một ai có quyền hạn tha thứ tội lỗi ngoại trừ một mình Ngài duy nhất. Bởi thế, với sự hăng tha thứ tội lỗi nơi Ngài, xin Ngài hãy tha thứ cho bề tôi, và xin Ngài hãy thương xót bề tôi, quả thật Ngài là Đấng thương xót và hăng tha thứ.”
(Albukhari, Muslim).*

Từ cuộc sống của Muhammad ﷺ

- Ông Ibnu Abbas رضي الله عنه thuật lại, Thiên sứ của Allah ﷺ thường cầu nguyện khi gặp chuyện không tốt lành:

« لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْعَظِيمُ الْحَلِيمُ ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ، رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ » متفق عليه.

“Không có Thượng Đế đích thực nào ngoài Allah, Đấng Vĩ đại, Đấng Kiên nhẫn, Không có Thượng Đế đích thực nào ngoài Allah, Đấng Chủ Tể của các tầng trời và trái đất, Chủ nhận của chiếc Ngai vương vĩ đại”. (Albukhari, Muslim).

- Ông Ibnu Ma'ud رضي الله عنه thuật lại, một trong những lời Du-a của Thiên sứ của Allah là:

« اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مُوجِبَاتِ رَحْمَتِكَ وَعَزَائِمَ مَغْفِرَتِكَ وَالسَّلَامَةَ مِنْ كُلِّ إِثْمٍ وَالْغَنِيمَةَ مِنْ كُلِّ بَرٍّ وَالْقَوْرَ بِالْحِجَّةِ وَالتَّجَاةَ مِنَ النَّارِ » رواه الحاكم أبو عبد الله و قال حديث صحيح على شرط مسلم.

“Lạy Thượng Đế, quả thật bề tôi cầu xin Ngài luôn được sự thương xót và đoái hoài của Ngài, luôn được Ngài tha thứ, cầu xin Ngài cho bề tôi được bình an khỏi những tội lỗi và cho bề tôi phúc lành từ mỗi việc làm ngoan đạo, cầu xin Ngài cho bề tôi được thành

công trong việc đạt được Thiên Đàng và xin Ngài cứu rỗi bề tôi khỏi Hỏa ngục.” (Hakim – Abu Abdullah – ghi nhận và ông nói: Hadith xác thực theo tiêu chuẩn của Muslim).

- Bà A’ishah thuật lại, Thiên sứ của Allah thường dâng lễ nguyện Salah mười một Rak’at trong đêm, Người Sujud rất lâu bằng cả một người trong các người đọc năm mươi câu kinh Qur’an, và Người dâng lễ nguyện hai Rak’at trước Salah Fajr rồi Người nằm nghỉ trên thân phải của Người (tức nằm nghiêng bên phải) cho đến khi người Azan azan lễ nguyện Salah. (Albukhari).

Sự giản dị trong đời sống của Muhammad ﷺ

Sự giản dị trong đời sống của Muhammad ﷺ

- Khi đối chiếu giữa cuộc sống của Muhammad ﷺ trước khi Người lãnh nhiệm sứ mạng Thiên sứ và cuộc sống của Người sau khi bắt đầu sự nghiệp truyền bá sứ mạng sẽ cho chúng ta kết quả rằng: là điều không thể tin khi cho rằng Muhammad ﷺ là người giả tạo, lường gạt, y tự xưng là vị Thiên sứ chỉ vì muốn đạt được tiền tài, danh vọng, quyền lực.

- Trước khi nhận lãnh Sứ mạng, Muhammad ﷺ đã không gặp phải sự bế tắc nào về mặt vật chất bởi chính bản thân Muhammad đã khẳng định điều đó qua việc đi buôn và thu được thành công một cách tốt đẹp, còn sau khi nhận lãnh Sứ mạng, đời sống vật chất của Người ﷺ trở nên tẻ hơn.

Để làm rõ điều trên chúng tôi trình bày các lời nói dưới đây về cuộc sống của Người ﷺ

- Bà A'ishah (رضي الله عنها) – vợ của Thiên sứ ﷺ – nói: Đây cháu của ta, quả thật có khi trong ba tháng liền nhà của Thiên sứ có nhúm lửa (để nấu thức ăn). Thế là,

người cháu hỏi bà: Vậy mọi người sống như thế nào? Bà A'ishah bảo: Chà là và nước. Một số người hàng xóm của Thiên sứ thuộc dân Ansar có nuôi lạc đà và họ thường mang đến cho Người một ít sữa của nó. (*Albukhari, Muslim*).

- Muhammad bin Yusuf kể lại từ Sufyan, Suyan kể lại từ Abdurrahman bin Abbas, và Abdurahman kể lại từ cha của ông rằng bà A'ishah رضي الله عنها nói: Gia đình của Muhammad صلى الله عليه وسلم chưa từng được ăn no với bánh mì trong ba ngày liên tiếp cho tới khi Người trở về gặp Allah.

- Abu Kuraib kể lại từ Al-Muharibi từ Yazid bin Ki-san từ Abu Ha-zim rằng Abu Huroiroh رضي الله عنه nói: Thiên sứ của Allah صلى الله عليه وسلم chưa từng được ăn no với bánh mì trong ba ngày liên tiếp cho tới khi Người từ biệt cõi đời. (*Tirmizhi, hadith xác thực và tốt*).

- Ông Ibnu Abbas رضي الله عنه nói: Thiên sứ của Allah صلى الله عليه وسلم và người nhà của Người thường có những đêm liên tiếp nhau đi ngủ với cái bụng đói không vì không có gì cho bữa tối, và đa số bánh mì của họ đều từ lúa mạch. (*Tirmizhi*).

- Bà A'ishah رضي الله عنها nói: Tấm trải ngủ của Thiên sứ của Allah صلى الله عليه وسلم được làm bằng da khâu lại bằng sợi cây chà là. (*Albukhari, Muslim*).

- Ông Amru bin Al-Harith, một trong vị Sahabah của Thiên sứ ﷺ nói: Quả thật, Thiên sứ của Allah ﷺ sau khi chết đi chỉ để lại một con la màu trắng dùng làm vật cưỡi, các khí cụ chiến đấu: kiếm, cái chông và cái mũ sắt cùng với một miếng đất Người chừa lại dành để bố thí Sadaqah. (*Albukhari, Musnad Ahmad*).

Muhammad ﷺ đã sống một cuộc sống không màng danh lợi và của cải vật chất cho tới lúc qua đời mặc dù tất cả tài sản và của cải của những người Muslim nằm dưới quyền quản lý và điều hành của Người. Một phần lớn từ bán đảo Ả rập đã chấp nhận Islam cùng với sự thắng lợi về vang của những người Muslim sau mười tám năm truyền bá và lãnh đạo của Người. Vậy, tất cả những điều đó có cho thấy rằng Muhammad ﷺ tự xưng là Thiên sứ vì con đường mưu cầu danh lợi, tiền tài và quyền lực không?

Quả thật, sự mong muốn tận hưởng danh lợi và quyền lực thường có liên quan với thức ăn ngon, quần áo đẹp, cung điện sang trọng, luôn tìm cách cho cuộc sống thêm huy hoàng và đây là điều không thể chối cãi.

Có phải đây là cuộc sống mà Muhammad ﷺ đã sống?

Chúng ta sẽ nhìn thoáng qua về cuộc sống của Người để trả lời cho những thắc mắc đó ...

- Dù với cương vị là vị Thiên sứ, một người thầy, một nhà lãnh đạo đất nước, một thẩm phán nhưng Muhammad vẫn có thói quen dùng đôi bàn tay cao quý của mình để tự vắt sữa dê, tự cải thiện quần áo, tự khâu sửa giày, phụ giúp công việc nhà, đi thăm viếng người nghèo và bệnh tật. Quả thật, Người ﷺ cũng đã từng cùng các Sahabah của Người đào chiến hào, cùng họ khiêng đá và cát ... Tất cả cuộc sống của Người đích thực là một tấm gương của sự giản dị và khiêm tốn.

- Quả thật, các Sahabah của Người ﷺ đều hết lòng yêu thương Người, họ kính trọng Người, tuyệt đối tin cậy nơi Người. Mặc dù vậy, tất cả họ đều một mực khẳng định sự thờ phượng chỉ hướng về một mình Allah duy nhất chứ không phải dành cho cá nhân Người ﷺ.

- Ông Anas رضي الله عنه, một trong các vị Sahabah của Thiên sứ ﷺ nói: Vào thời đó, không có ai được họ (Sahabah) yêu thương nhiều hơn Nabi ﷺ, dù vậy Người ﷺ tuyệt đối không cho phép một ai trong họ đứng dậy tỏ lòng tôn kính mỗi khi Người bước vào với họ giống như người đời đang làm điều đó để tỏ lòng tôn kính những vị cấp cao trong cộng đồng của họ.

Và trong buổi đầu của sứ mạng Thiên sứ khi mà sự truyền bá của Người chưa được chấp nhận cũng như chưa có dấu hiệu tiến triển tốt ở tương lai, đồng thời

Người phải chịu nhiều sự áp bức và hành hạ từ phía những người đa thần Quraish, trong lúc đó, Người nhận được một lời đề nghị từ phía lãnh đạo của Quraish khi họ cử Utbah đến nói với Người: Nếu người muốn tiền tài, chúng tôi sẽ tom góp cho người một số tiền và tài sản lớn đủ để cho người trở thành một người giàu có nhất trong chúng tôi; và nếu người muốn lãnh đạo thì chúng tôi bầu người lên làm lãnh đạo của chúng tôi và chúng tôi sẽ không bao giờ làm điều gì mà không có sự cho phép của người; còn nếu người muốn vương quyền thì chúng tôi sẽ cho người lên làm vua của chúng tôi. Nhưng đổi lại những điều đó thì Thiên sứ Muhammad phải thực hiện và cam kết một điều, đó là Người phải ngừng truyền bá tôn giáo Islam cho mọi người và không được kêu gọi mọi người thờ phượng một Thượng Đế duy nhất.

Chẳng phải đây là cơ hội hiếm có cho một người có lòng mưu cầu danh lợi và vật chất của thế gian sao? Phải chăng Muhammad ﷺ đã lưỡng lự và do dự từ chối những lời đề nghị béo bở đó hay Người đã mừng rỡ đồng ý không chút do dự?

Câu trả lời là không, quả thật, Người đã thẳng thừng từ chối không chút do dự, Người đã đọc lời phán của Allah:

﴿حَمَّ ①﴾ تَنْزِيلٌ مِّنَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ② كِتَابٌ فُصِّلَتْ آيَاتُهُ
 فَرَعَانَا عَرَبِيًّا لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ③ بَشِيرًا وَنَذِيرًا فَأَعْرَضَ أَكْثَرُهُمْ
 فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ④ وَقَالُوا قُلُوبُنَا فِي أَكِنَّةٍ مِّمَّا تَدْعُونَا إِلَيْهِ وَفِي
 آذَانِنَا وَقْرٌ وَمِن بَيْنِنَا وَبَيْنِكَ حِجَابٌ فَأَعْمَلْ إِنَّا عَمِلُونَ ⑤ قُلْ
 إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ وَاحِدٌ فَاسْتَقِيمُوا
 إِلَيْهِ وَاسْتَغْفِرُوهُ ⑥ وَوَيْلٌ لِّلْمُشْرِكِينَ ⑦ الَّذِينَ لَا يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ
 بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ⑧ إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ
 أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ⑨ قُلْ أَيْنَكُمْ لَتَكْفُرُونَ بِالَّذِي خَلَقَ الْأَرْضَ
 فِي يَوْمَيْنِ وَتَجْعَلُونَ لَهُ ۭ أَنْدَادًا ۚ ذَٰلِكَ رَبُّ الْعَالَمِينَ ⑩ وَجَعَلَ فِيهَا
 رَوَاسِيَ مِّن فَوْقِهَا وَبَرَكَ فِيهَا وَقَدَّرَ فِيهَا أَقْوَاتَهَا فِي أَرْبَعَةِ أَيَّامٍ سَوَاءً
 لِّلسَّالِبِينَ ⑪ ثُمَّ أَسْتَوَىٰ إِلَى السَّمَاءِ وَهِيَ دُخَانٌ فَقَالَ لَهَا وَلِلْأَرْضِ
 آئْتِيَا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا قَالَتَا أَتَيْنَا طَائِعِينَ ⑫ فَقَضَاهُنَّ سَبْعَ سَمَوَاتٍ
 فِي يَوْمَيْنِ وَأَوْحَىٰ فِي كُلِّ سَمَاءٍ أَمْرَهَا وَزَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ
 وَحِفْظًا ۚ ذَٰلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ⑬ فَإِن أَعْرَضُوا فَقُلْ أَنذَرْتُكُمْ
 صَاعِقَةً مِّثْلَ صَاعِقَةِ عَادٍ وَثَمُودَ ⑭ إِذْ جَاءَتْهُمْ الرُّسُلُ مِن بَيْنِ
 أَيْدِيهِمْ وَمِن خَلْفِهِمْ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ ۗ قَالُوا لَوْ شَاءَ رَبُّنَا لَأَنْزَلَ

مَلَيْكَةً فَإِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ ﴿١٤﴾ فَأَمَّا عَادُ فَاسْتَكْبَرُوا فِي
 الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَقَالُوا مَنْ أَشَدُّ مِنَّا قُوَّةً أَوْ لَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي
 خَلَقَهُمْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ ﴿١٥﴾ فَأَرْسَلْنَا
 عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي أَيَّامٍ نَحْسَاتٍ لِنَبْلِيَهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ فِي
 الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلِعَذَابِ الْأَخِرَةِ أَخْرَىٰ وَهُمْ لَا يُنصِرُونَ ﴿١٦﴾ وَأَمَّا
 ثَمُودُ فَهَدَيْنَاهُمْ فَاسْتَحَبُّوا الْعَمَىٰ عَلَى الْهُدَىٰ فَأَخَذْنَا لَهُمْ صَلِيقَةً
 الْعَذَابِ أَلْهُونَ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٧﴾ وَنَجَّيْنَا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَكَانُوا
 يَتَّقُونَ ﴿١٨﴾ وَيَوْمَ يُحْشَرُ أَعْدَاءُ اللَّهِ إِلَى النَّارِ فَهُمْ يُوزَعُونَ ﴿١٩﴾ حَتَّىٰ
 إِذَا مَا جَاءُوهَا شَهِدَ عَلَيْهِمْ سَمْعُهُمْ وَأَبْصَرُهُمْ وَقُلُودُهُمْ بِمَا كَانُوا
 يَعْمَلُونَ ﴿٢٠﴾ وَقَالُوا لِحُلُودِهِمْ لِمَ شَهِدْتُمْ عَلَيْنَا قَالُوا أَنْطَقَنَا اللَّهُ
 الَّذِي أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ خَلَقَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢١﴾ وَمَا
 كُنْتُمْ تَسْتَتِرُونَ أَنْ يَشْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ وَلَا أَبْصَرُكُمْ وَلَا
 جُلُودُكُمْ وَلَكِنْ ظَنَنْتُمْ أَنَّ اللَّهَ لَا يَعْلَمُ كَثِيرًا مِمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٢٢﴾
 وَذَلِكُمْ ظَنُّكُمُ الَّذِي ظَنَنْتُمْ بِرَبِّكُمْ أَرَدْنَاكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ مِنَ
 الْخَاسِرِينَ ﴿٢٣﴾ فَإِنْ يَصِيرُوا فَالنَّارُ مَثْوَىٰ لَهُمْ وَإِنْ يَسْتَعْتَبُوا فَمَا هُمْ
 مِنَ الْمُعْتَبِينَ ﴿٢٤﴾ وَقَيَّضْنَا لَهُمْ قُرَنَاءَ فَزَيَّنُوا لَهُمْ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ

وَمَا خَلَفَهُمْ وَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أَمْرِ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ
 الْجِنِّ وَالْإِنْسِ إِنَّهُمْ كَانُوا خَسِرِينَ ﴿٢٥﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا
 تَسْمَعُوا لِهَذَا الْقُرْآنِ وَالْغَوْا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَعْلَبُونَ ﴿٢٦﴾ فَلَنذِيقَنَّ
 الَّذِينَ كَفَرُوا عَذَابًا شَدِيدًا وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَسْوَأَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ
 ﴿٢٧﴾ ذَلِكَ جَزَاءُ أَعْدَاءِ اللَّهِ النَّارُ لَهُمْ فِيهَا دَارُ الْخُلْدِ جَزَاءُ بِمَا كَانُوا
 يَفْعَلُونَ ﴿٢٨﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا رَبَّنَا أَرِنَا الَّذِينَ أَضَلَّانَا
 مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ فَجَعَلْنَاهَا نَحْتِ أقدامِنَا لِيَكُونَا مِنَ الْأَسْفَلِينَ ﴿٢٩﴾
 إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبَّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَمُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا
 تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنتُمْ تُوعَدُونَ ﴿٣٠﴾ نَحْنُ
 أَوْلِيَاؤُكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهَى
 أَنْفُسُكُمْ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَدَّعُونَ ﴿٣١﴾ نُزُلًا مِنْ غَفُورٍ رَحِيمٍ ﴿٣٢﴾
 وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ إِنَّنِي مِنَ
 الْمُسْلِمِينَ ﴿٣٣﴾ وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ
 أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ ﴿٣٤﴾ وَمَا
 يُلْقَاهَا إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَمَا يُلْقَاهَا إِلَّا ذُو حَظٍّ عَظِيمٍ ﴿٣٥﴾ وَإِنَّمَا
 يَنْزَعُكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْعٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

﴿٣٦﴾ وَمِنْ آيَاتِهِ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ
وَلَا لِلْقَمَرِ وَاسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَهُنَّ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿٣٧﴾
فَإِنِ اسْتَكْبَرُوا فَالَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ يُسَبِّحُونَ لَهُ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُمْ
لَا يَسْمُؤْنَ ﴿٣٨﴾ [سورة فصلت: ١ - ٣٨]

﴿Ha-mim. Kinh sách được ban xuống từ Đấng Rất mực Độ lượng, Đấng Rất mực Khoan dung là một Kinh sách với các câu được giải thích chi tiết, một Qur'an bằng tiếng Ả-rập ban cho những người hiểu biết. Nó mang đến tin mừng và lời cảnh báo nhưng đa số bọn chúng quay mặt bỏ đi nên họ không nghe được (điều lành và điều dữ). Chúng bảo: “Trái tim của bọn ta được bọc kín không tiếp nhận những gì Ngươi mời gọi, tai của bọn ta điếc không nghe thấy gì, và giữa bọn ta và Ngươi có một bức màn ngăn cách. Bởi thế, Ngươi hãy làm theo đường lối của Ngươi còn bọn ta chắc chắn sẽ làm theo đường lối của bọn ta. (Muhammad!) Ngươi hãy bảo chúng: “Quả thật, Ta cũng chỉ là một người phàm như các người, Ta cũng chỉ là người được mặc khải cho biết rằng Thượng Đế của các người chỉ có một. Do đó, các người hãy đi trên con đường ngay chính để đến với Ngài và hãy xin Ngài tha thứ tội lỗi. Thật là điều khốn khổ và thảm hại cho những kẻ thờ đa thần, những ai không đóng Zakah (thuế an sinh) và phủ nhận cõi Đời sau. Quả thật những ai có đức tin và

làm việc thiện thì sẽ được ban cho phần thưởng vô tận. (Muhammad!) hãy bảo chúng: “Phải chăng các người phủ nhận Đấng đã tạo hóa trái đất trong hai ngày và các người dựng lên những thần linh ngang vai cùng với Ngài? Ngài mới chính là Thượng Đế đích thực của vũ trụ và muôn loài. Ngài là Đấng đã đặt nơi đó những quả núi vững chắc cao hơn mặt đất và ban phúc nơi đó và tính toán lương thực cho cư dân nơi đó trong bốn ngày, đồng đều cho những người đòi hỏi, rồi Ngài hướng về bầu trời lúc đó chỉ là một lớp khói mờ và phán bảo nó và trái đất: Hai người hãy đến cùng nhau, thuận hay không thuận? Cả hai cùng thưa: Chúng tôi xin thuận đến với nhau. Ngài đã hoàn tất chúng thành bảy tầng trời trong hai ngày và Ngài mặc khải cho mỗi tầng trời công việc của nó”.

Và TA đã trang hoàng tầng trời hạ giới với những ngọn đèn (tinh tú) và cử (Thiên thần) canh giữ nó. Đó là sự sắp đặt và định đoạt của Đấng Toàn năng, Đấng Toàn tri. Nhưng nếu chúng quay bỏ đi thì hãy Người (Muhammad) hãy bảo chúng: “Ta cảnh báo các người về lưỡi tầm sét giống như lưỡi tầm sét đã đánh người dân Ad và Thamud”.

Khi các Sứ giả (của Allah) đã đến gặp chúng từ phía trước lẫn phía sau bảo: “Các người hãy thờ phượng một mình Allah thôi!”. Chúng đáp: “Nếu muốn, Thượng Đế của chúng tôi sẽ cử thiên thần xuống

làm Sứ giả. Còn các người thì chúng tôi sẽ không tin những gì mà các người mang đến”.

Về người dân Ad, chúng đã cư xử ngạo mạn trên trái đất một cách vô lý. Chúng bảo: “Ai mạnh hơn bọn ta về sức mạnh?”. Há chúng không nhận thấy rằng Allah, Đấng đã tạo hóa chúng, đã mạnh hơn chúng về sức mạnh hay sao? Và chúng thường phủ nhận các Dấu hiệu của TA. Bởi thế, TA đã gửi một trận cuồng phong đến trừng phạt chúng suốt những ngày bất hạnh, TA đã cho chúng ném sự trừng phạt nhục nhã ở đời này nhưng sự trừng phạt ở Đời sau còn nhục nhã hơn, và chúng sẽ không được ai cứu giúp.

Còn về người dân Thamud, TA đã hướng dẫn chúng nhưng chúng thích sự mù quáng hơn là Chỉ đạo. Bởi thế, lưỡi tầm sét của sự trừng phạt nhục nhã đã đánh chúng vì những điều mà chúng đã làm.

Và TA đã cứu sống những ai có đức tin và sợ Allah.

Và vào Ngày mà những kẻ thù của Allah sẽ được tập trung lừa vào Hỏa ngục; bởi thế, chúng sẽ được tập hợp theo từng nhóm, mãi cho đến khi chúng đến đó, đôi tai, cặp mắt và các làn da của chúng sẽ làm chúng chống lại chúng về những điều chúng đã làm, và chúng sẽ nói các lớp da của chúng: “Tại sao tui bây làm chúng chống lại bọn ta?”. Các lớp da đáp: “Allah khiến chúng tôi nói giống như Ngài khiến cho mọi vật đều nói và Ngài đã tạo ra quý vị lần đầu

và quý vị sẽ được đưa về gặp Ngài trở lại. Quý vị không chịu tìm cách che giấu mình của quý vị bởi vì đôi tai, cặp mắt, và các làn da của quý vị có thể làm chứng chống lại quý vị; nhưng quý vị đã nghĩ rằng Allah không mấy biết về những điều mà quý vị đã từng làm. Và ý nghĩ đó của quý vị về Thượng Đế của quý vị đã tiêu diệt quý vị. Do đó, quý vị là những kẻ hoàn toàn thất bại”.

Nhưng nếu chúng có kiên nhẫn chịu đựng thì Hỏa ngục vẫn là chỗ ngụ của chúng. Và nếu chúng có cố xin được tha thứ, thì lời cầu xin của chúng cũng không hề được chấp nhận. Và TA đã chỉ định cho chúng những người bạn có nhiệm vụ làm cho chúng say đắm với những điều trước mặt và sau lưng chúng. Và lời về sự trừng phạt bọn chúng đều xác minh ở nơi các cộng đồng của loài Jinn và loài người đã qua đời trước chúng. Quả thật, chúng là những kẻ thất bại.

Và những kẻ không tin tưởng bảo: “ Chớ nghe Qur'an này và gây náo động ồn ào (khi Nó được xướng lên) để may ra các người nắm ưu thế”. Nhưng chắc chắn TA sẽ cho những kẻ vô đức tin nếm sự trừng phạt khắc nghiệt và sẽ trừng phạt chúng vô cùng tận tộ về những điều mà chúng đã làm. Đây là kết quả dành cho những kẻ thù của Allah. Trong Hỏa ngục, chúng sẽ có một chỗ ở vĩnh viễn, một phần thưởng thích đáng cho cái tội phủ nhận các Lời mặc khải của TA. Và những kẻ không

có đức tin sẽ thưa: “Lạy Thượng Đế của chúng tôi! Xin Ngài vạch mặt những tên Jinn và lũ người đã dắt chúng tôi đi lạc để chúng tôi chà đạp hai chúng nó dưới bàn chân của chúng tôi khiến cho chúng thành những tên ti tiện nhất”.

Quả thật, những ai nói: “Thượng Đế của chúng tôi là Allah” rồi đứng vững như bàn thạch, các Thiên thần sẽ xuống động viên họ, bảo: “Chớ lo sợ cũng chớ buồn phiền mà hãy vui lên với tin mừng về Thiên Đàng mà các ngươi đã được hứa! Chúng tôi là bạn của quý vị ở đời này và ở Đời sau. Và nơi đó, quý vị sẽ được bất cứ thứ gì mà bản thân quý vị ước muốn và nơi đó quý vị sẽ được ban cấp bất cứ thứ gì quý vị yêu cầu. Một sự khoan đãi của Đấng Hằng tha thứ, Đấng rất mực Khoan dung”.

Và còn ai lịch sự về lời nói trong việc mời gọi mọi người đến với Allah và làm việc thiện và bảo: “Tôi đây là một người Muslim”. Và điều thiện và điều ác không thể ngang bằng nhau. Hãy dùng điều thiện mà đẩy lùi điều ác. Rồi Ngươi sẽ thấy kẻ ôm lòng hận thù Ngươi sẽ trở thành người bạn thân tình của Ngươi.

Và không ai được phú cho cái đó (lòng tốt) ngoại trừ những người thật sự kiên nhẫn và không ai được phú cho cái đó ngoại trừ người có phần số lớn (được vào Thiên Đàng).

Và nếu có một lời xúi giục từ Shaytan xúi giục Người làm điều sai quấy thì hãy xin Allah che chở bởi vì quả thật Ngài là Đấng hằng nghe và hằng biết mọi việc.

Và ban đêm, ban ngày, mặt trời và mặt trăng là những Dấu hiệu chỉ dẫn của Ngài. Chớ lạy mặt trời và mặt trăng mà hãy quỳ lạy Allah, Đấng đã tạo ra chúng, nếu các người thực sự chỉ thờ phụng riêng Ngài. Nhưng nếu chúng ngạo mạn thì những ai (Thiên thần) ở nơi Thượng Đế của Người luôn tán dương Ngài cả ngày lẫn đêm và không bao giờ biết mỗi một. ﴿ (Chương 41 – Fussilat, câu 1 – 38).

Và trong một trường hợp khác, người bác của Nabi ﷺ đã từng khuyên Người thôi kêu gọi mọi người đến với Islam và Người đã trả lời một cách chân tình và kiên quyết: *“Thưa bác! Cháu thề bởi Allah, cho dù họ có để mặt trời lên tay phải cháu và mặt trăng lên tay trái cháu để mong cháu từ bỏ sứ mạng này thì chắc chắn cháu không hề từ bỏ.”*

Muhammad ﷺ không phải chỉ bị đàn áp, hành hạ trong mười ba năm không thôi mà những kẻ vô đức tin luôn tìm cách giết hại Người rất nhiều lần, có lần họ đã cố ném một tảng đá to lên đầu Người, và trong lần khác, họ cố giết hại Người bằng cách đầu đọc vào thức ăn của Người.

Điều gì biện minh cho cuộc sống đầy đau khổ và hy sinh như thế này, ngay cả sau khi Người ﷺ đã hoàn toàn giành thắng lợi một cách toàn diện trong việc chống lại kẻ thù của Người ﷺ? Điều gì giải thích sự khiêm tốn và cao quý của Người được chứng minh bằng những khoảnh khắc vĩ đại nhất của chiến thắng và vinh quang, nhấn mạnh rằng thành công là từ nơi Allah, Thượng Đế của vũ trụ và muôn loài và không phải là từ tài năng cá nhân của Người?

Phải chăng những phẩm chất này là của người đàn ông ích kỷ chỉ tham vọng và mưu cầu của cải và quyền lực?

Sự báo tin vui của Mahammad đến những người có đức tin trong những tình huống bất tặc

Sự báo tin vui của Nabi ﷺ

Những gì chúng ta, những người Muslim, cần hôm nay đó là thay đổi cách suy nghĩ của chúng ta, chúng ta phải vượt qua thời gian và không gian của chúng ta và phân tích tình hình của chúng ta trong ánh sáng hệ thống nguyên tắc được Allah ban xuống cho tạo vật của Ngài và giao nó cho vị Thiên sứ cao quý của Ngài Muhammad ﷺ.

Allah, Đấng Tối Cao phán:

﴿وَلَا تَهِنُوا فِي ابْتِغَاءِ الْقَوْمِ إِن تَكُونُوا تَأْلَمُونَ فَإِنَّهُمْ يَأْلَمُونَ كَمَا تَأْلَمُونَ وَتَرْجُونَ مِنَ اللَّهِ مَا لَا يَرْجُونَ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا

[سورة النساء: ١٠٤]

﴿Và chớ trì trệ trong việc đuổi bắt địch. Nếu các ngươi đau đớn thì chúng cũng bị đau đớn như các ngươi. Nhưng các ngươi đặt hy vọng nơi Allah điều mà chúng không có niềm hy vọng nào. Và Allah là Đấng hằng biết và Rất mực Sáng suốt.﴾ (Chương 4 – Annisa', câu 104).

Qua các câu Kinh báo tin vui về niềm hạnh phúc được hứa hẹn dành cho những người có đức tin cũng như nhắc nhở họ phải ghi nhớ lấy nó trong những lúc khó khăn khiến tâm trí chúng ta khẳng định một điều rằng không có lối thoát nào cho cộng đồng chúng ta thoát khỏi sự bế tắc mà chúng ta đang mắc phải, nhưng chúng ta phải luôn nhớ rằng Allah, Đấng Tối Cao và Quyền lực đã hứa phù hộ cho cộng đồng này thắng lợi vào thời điểm nào đó Ngài muốn dựa vào sự tính toán và sắp đặt của Ngài.

Có thể chúng ta đang ở tại một vị trí suy yếu vào lúc này, nhưng chúng ta luôn chắc chắn một cách kiên định rằng rồi nó sẽ thay đổi thành kiên cố và đạt được một sức mạnh. Imam Ahmad nói rằng sự bất công sẽ không bao giờ chiến thắng được điều chân lý nếu trái tim của chúng ta luôn bám chặt lấy chân lý. Chúng ta luôn chắc chắn rằng điều chân lý sẽ đánh bại cái không chân lý, và chúng ta sẽ sớm giành chiến thắng bằng cách chúng ta phải tìm lấy động cơ chiến thắng dưới sự cho phép của Allah.

Sau đây, chúng ta sẽ xem xét ba bối cảnh từ tiểu sử của Nabi ﷺ để khẳng định lại ý nghĩa đã được trình bày ở phần trên – sự thắng lợi sẽ sớm giành được cho những người có đức tin – trong đó sẽ thấy được rằng những lời báo tin vui đã mang lại niềm hạnh phúc và ánh sáng của niềm hy vọng ở trong lòng các vị Sahabah

của Người ﷺ cũng như các vị Tabi-een thời sau Sahabah.

Nabi ﷺ ở Ta-if

Khi những người Quraish tăng cường hà hiếp và đàn áp cũng như âm mưu giết hại dữ dội hơn sau khi người bác và vợ của Nabi ﷺ qua đời thì Người đã đi đến Ta-if, quê hương bên ngoài của Người với hy vọng tìm thấy nơi họ sự quan tâm và ủng hộ cho Sứ mạng của Người, nhưng mọi việc đi ngược lại với niềm hy vọng của Người, chẳng những họ không đón nhận Người mà còn xúi giục và khuyến khích các thanh thiếu niên ném đá vào Người làm đôi bàn chân cao quý của Người chảy máu.

Sau đó, Nabi ﷺ quyết định quay lại Makkah với một sự kiên quyết hoàn thành kế hoạch trước đây của Người trong việc kêu gọi mọi người đến với Islam cũng như việc truyền bá bức Thông điệp dưới một tinh thần kiên cường và mãnh liệt.

Zaid bin Harith, người phụ tá của Người, nói với Người: *“Làm thế nào Người lại đến Makkah một lần nữa sau khi dân Quraish đã cự tuyệt Người?”*. Thiên sứ của Allah nói: ***“Quả thật Allah sẽ cho Ta một lối thoát về Sứ mạng này của Ta bởi vì Ngài chắc chắn phải làm cho Thông điệp của Ngài và vị Nabi của Ngài giành chiến thắng”***.

Nabi ﷺ cùng đồng hành với Abu Bakr رضي الله عنه trong chuyến dời cư Hijroh

Các lãnh đạo Quraish đã mở một cuộc hội thảo khẩn cấp trong việc theo dõi Thiên sứ ﷺ và Abu Bakr رضي الله عنه và nghiên cứu đủ mọi cách hầu bắt được hai người họ. Họ đã thống nhất quyết định chặn hết các cổng ra của Makkah và thiết lập các rào cản biên giới với các lực lượng quân sự ở mọi ngõ ngách có thể đi ra khỏi Makkah. Họ đã treo thưởng thật cao với phần thưởng không lồ 100 con lạc đà cho ai lấy được đầu của hai người đó (Muhammad ﷺ và Abu Bakr Assiddiq رضي الله عنه) mang về.

Và tất nhiên, các phương tiện được dùng lúc bấy giờ là đi bộ, cưỡi ngựa hãy những con vật cưỡi khác để bao vây thành phố.

Rồi lúc họ (những kẻ săn tìm Nabi ﷺ và Abu Bakr رضي الله عنه) đến ngay tại cửa hang mà Thiên sứ ﷺ và Abu Bakr رضي الله عنه đang ẩn nấp thì Abu Bakr đã thì thầm trong lo sợ với Nabi ﷺ một câu nói rất nổi tiếng: “Nếu một trong số họ nhìn xuống phía dưới chân là chắc chắn sẽ nhìn thấy chúng ta”. Vượt lời, Nabi ﷺ đã nói với Abu Bakr trong niềm tin tuyệt đối vào sự giúp đỡ và phụ hộ của Thượng Đế của Người:

« يَا أَبَا بَكْرٍ مَا ظَنُّكَ بِإِثْنَيْنِ اللَّهُ تَالِثُهُمَا ». متفق عليه

“Này Abu Bakr, anh đừng tưởng chúng ta chỉ có hai người thôi mà Allah là người thứ ba đang cùng với chúng ta”. (Albukhari, Muslim).

Quả thật, đó là điều kỳ diệu về quyền năng của Thượng Đế ... bởi những kẻ săn đuổi thật sự chỉ cách xa cái hang chỉ một vài bước nhỏ.

Trận chiến Khandaq (chiến hào chống lại sự xâm lược của Quraish)

Trận chiến Khandaq diễn ra vào đúng mùa đông với khí hậu lạnh giá và rét buốt cùng với sự thiếu thốn lương thực tại Madinah Munawwarah, và điều đó có thể ví như một cuộc vây hãm thô lỗ nhưng tinh thần kháng chiến lại kiên định một niềm hy vọng. Và cuộc bao vây gần như cho thấy chắc chắn những người Muslim sẽ bị bế tắc hoàn toàn không còn lối thoát và sự đầu hàng nhục nhã là phương án thay thế. Bởi lẽ đó, Nabi ﷺ đã trấn an và nâng cao tinh thần cho các Sahabah của Người với mức độ cao nhất có thể rằng đây là chỉ là một thử thách mà họ phải đối mặt, nó chỉ đi qua giống như đám mây trôi qua nhanh chóng và Islam sẽ tiếp tục giành thắng lợi và sẽ có nhiều người vào tôn giáo của Allah từng đoàn và từng đoàn. Do đó, các lực lượng hùng mạnh và tàn bạo như thế nào cũng không đánh bại được Người, các âm mưu chống lại Người có như thế

nào cũng không hại được Người và không bao giờ làm cho những người Muslim sợ hãi. Đây là nguyên tắc chính trị mà sự chiến đấu giành lấy nó không thể không có niềm hy vọng và sự kiên định của tinh thần đầy tin tưởng...

Có một cái gì đó siêu nhiên đã xảy ra cũng trong trận chiến này giúp thúc đẩy tinh thần các vị Sahabah: trong lúc những người Muslim cùng nhau đào chiến hào thì mỗi khi gặp phải một tảng đá to nào đó gây cản trở tiến độ, Nabi ﷺ dùng cái xẻng đánh vào nó thì lập tức nó vỡ tan ra thành từng phần nhỏ li ti như cát.

Và khi đứng trước các đồng minh xung quanh Madinah phản bội cùng với sự vay hãm và phong tỏa của kẻ thù, những người Muslim không hề cảm thấy hoang mang, ngược lại họ chấp nhận đổi mặt với sự thật đắng cay đó với một niềm hy vọng kiên định về những điều tốt đẹp ở tương lai...

Allah, Đấng Tối cao phán:

﴿وَلَمَّا رَأَى الْمُؤْمِنُونَ الْأَحْزَابَ قَالُوا هَذَا مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ
وَصَدَقَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَمَا زَادَهُمْ إِلَّا إِيمَانًا وَتَسْلِيمًا ﴿٢٢﴾﴾ [سورة
الأحزاب: ٢٢]

﴿Và khi những người có đức tin thấy liên quân (địch), họ nói: “Đây là điều mà Allah và Sứ giả của

Ngài đã hứa với chúng ta vì Allah và Sứ giả của Ngài nói sự thật”. Và điều đó làm cho họ tăng thêm đức tin và sự tuân phục của họ (đối với Allah).﴾ (Chương 33 – Al-Ahzab, câu 22).

Tuy nhiên, những kẻ giả tạo đức tin (Munafiqun) và những ai có trái tim yếu mềm đã nhạo báng lời hứa “sẽ giành thắng lợi”, họ nói với các Sahabah của Thiên sứ của Allah ﷺ: Thiên sứ nói với các người rằng Người đã nhìn thấy từ Yathrib (Madinah) những cung điện tráng lệ trong khi Madinah đang lâm vào cảnh hoang mang, và các người vẫn đang đào chiến hào trong khi có một người đang không cảm thấy an tâm đến nỗi không thể giải quyết nhu cầu vệ sinh của bản thân vì sợ hãi.

Thế là Allah truyền khải xuống câu kinh mà nó được xướng cho đến Ngày phán xét cuối cùng:

﴿وَإِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ مَّا وَعَدَنَا اللَّهُ

وَرَسُولُهُ إِلَّا غُرُورًا ﴿١٢﴾ [سورة الأحزاب: 12]

﴿Và khi những tên giả tạo đức tin và những kẻ mang một chứng bệnh (nghỉ ngờ) trong lòng lên tiếng: “Allah và Sứ giả của Ngài chỉ hứa hão với chúng ta thôi.﴾ (Chương 33 – Al-Ahzab, câu 12).

Và trải qua 13 năm, lời hứa của Thiên sứ của Allah ﷺ đã được xác thực bởi Islam đã chinh phục được vương quốc Ba tư (Persia).

Và chúng ta hãy lưu ý, ngày hôm nay vẫn có những người cũng có cùng một câu nói như vậy rằng những gì Allah hứa chỉ là hảo huyền không thực.

Allah, Đấng Tối cao phán:

وَاللَّهُ غَالِبٌ عَلَىٰ أَمْرِهِ ۗ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ [سورة

يوسف: ٢١]

﴿Và Allah luôn toàn quyền kiểm soát công việc của Ngài nhưng đa số nhân loại không biết.﴾ (Chương 12 – Yusuf, câu 21).

Sự bình dị và đơn giản của Thiên sứ Muhammad ﷺ

- Thiên sứ ﷺ không biểu hiện của một người cao trọng uy quyền hơn người khác mặc dù địa vị của Người đích thực như là một lãnh tụ. Người ﷺ không hề có thái độ xem những người khác là những người thua kém hoặc hèn mọn hơn mình. Người ﷺ nói chuyện cùng với các vị Sahabah trong cuộc sống một cách tự nhiên và khiêm nhường. Người ﷺ giải phóng cho nô lệ theo khả năng có thể và Người bố thí Sadaqah cho người nghèo, trẻ mồ côi và những người có hoàn cảnh khó khăn mà không quan tâm đến sự tri ân.

- Thiên sứ ﷺ thường ăn vừa đủ với thức ăn đơn giản, Người chỉ quan tâm đến việc ăn để duy trì sự sống chứ không cầu kỳ. Quả thật, có lúc trong suốt ba ngày liền, nhà của Thiên sứ của Allah ﷺ không có nhúm lửa để nấu ăn, Người thường ngủ trên chiếc tấm trải rất đơn sơ được trải ngay trên nền đất, trong nhà của Người ﷺ chẳng có bất cứ thứ gì gọi là phượng tiện thoải mái cả, mọi thứ đều là những vật dụng đơn sơ.

- Hafsah, vợ của Người ﷺ, có lần vì muốn cho Người ngủ thoải mái hơn trong đêm nên bà đã lót thêm bên dưới chiếc tấm trải của Người một tấm vải lụa mềm mà không cho Người biết. Đêm đó, Người ﷺ đã ngủ

rất ngon và đã không dậy thực hiện dâng lễ nguyện Salah đúng giờ. Thiên sứ ﷺ đã giận dữ cho hành động đó và Người quyết định không ngủ theo cách đó nữa.

- Cuộc sống bình dị và giản đơn cũng như luôn biết hài lòng là một trong những lời dạy quan trọng về cuộc sống của Thiên sứ: *“Khi chúng ta thấy một người sở hữu tài sản và những lợi lộc nhiều hơn mình thì chúng ta hãy nên nhìn người có ít hơn mình”*, có như vậy thì chúng ta sẽ biết tạ ơn Allah về những gì mà Ngài đã ban cho chúng ta để chúng ta không cảm thấy mình bị tước đoạt.

- Mọi người thường hỏi vợ của Người ﷺ, bà A'ishah (رضي الله عنها), con gái của Abu Bakr (رضي الله عنه), rằng Nabi thường sống và sinh hoạt thế nào trong nhà? Bà (رضي الله عنها) đã trả lời họ: *“Cũng như một người đàn ông bình thường, Người quét dọn nhà, khâu vá quần áo cá nhân, sửa giày, cho lạc đà ăn uống, vắt sữa dê, phụ giúp những người giúp việc trong công việc của họ, Người cùng ăn với họ, Người thường đi ra chợ để mua cho chúng tôi những thứ chúng tôi cần”*.

- Thiên sứ ﷺ không có nhiều quần áo, Người thường tự giặt giũ lấy, Người thường thích ở nhà và thích chào Salam, Người thường nói: *“Khi vào nhà hãy cầu xin Allah ban cho nhiều phúc lành”*. Người thường

chào mọi người bằng câu: “السَّلَامُ عَلَيْكُمْ”
“Assalamualaykum” có nghĩa là “Cầu xin an lành đến cho các người” bởi vì sự an lành là điều vĩ đại nhất trong sự tồn tại này.

- Phẩm chất đạo đức đáng quý ở nơi Người là cái mà chúng ta cần phải noi theo, Người thường chào hỏi mọi người với lời lẽ từ tốn và nhẹ nhàng, Người luôn kính trọng người lớn tuổi, Người thường nói với ý nghĩa: **“Người gần nhất với Ta là người có phẩm chất đạo đức tốt nhất trong các người”**.

- Tất cả lời nói và hành động của Người ﷺ và những gì chúng ta tìm thấy ở nơi Người đều là Sunnah (đường lối) tinh khiết chứng minh sự vĩ đại và cao quý của Người, sự nhân từ của Người, nhân tính của Người, tinh thần thờ phượng của Người và một trong những phẩm chất tốt đẹp của Người là Người tử tế với động vật, mọi người đặc biệt là với gia đình.

- Trên hết, Người ﷺ là một người đàn ông luôn thực thi và hành động theo đúng những gì Người đã rao giảng. Toàn bộ cuộc sống Người ﷺ đều là một tấm gương tuyệt vời để các vị Sahabah của Người noi theo.

Các bài học từ Thiên sứ Muhammad ﷺ

Có một lượng lớn các ý tưởng, đề xuất, hướng dẫn, các bài học, đức tin, đạo đức, lễ nghĩa, và các vấn đề cơ bản của Thiên sứ ﷺ, tuy nhiên, chỉ có thể liệt kê một phần nhỏ dưới đây.

Sự tinh khiết của tâm hồn

1- Ông Abu Ya'la Shaddad bin Aws رضي الله عنه thuật lại, Nabi ﷺ nói:

« الْكَيْسُ مَنْ دَانَ نَفْسَهُ وَعَمِلَ لِمَا بَعْدَ الْمَوْتِ وَالْعَاجِزُ مَنْ أَتْبَعَ نَفْسَهُ هَوَاهَا وَتَمَنَّى عَلَى اللَّهِ ». رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَقَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ

“Người khôn ngoan là người biết kìm hãm bản thân (để vâng lệnh Allah), biết hành động cho những điều sau cái chết, không chạy theo dục vọng của bản thân, và luôn hy vọng điều tốt đẹp nơi Allah” (Tirmizhi, và ông nói Hadith tốt).

2- Nabi Muhammad ﷺ nói:

« فَمَا تَعُدُّونَ الصَّرْعَةَ فِيكُمْ؟ ». قَالَ قُلْنَا الَّذِي لَا يَصْرَعُهُ
قَالَ « لَيْسَ بِذَلِكَ وَلَكِنَّهُ الَّذِي يَمْلِكُ نَفْسَهُ عِنْدَ الْغَضَبِ الرَّجَالُ.
». رواه مسلم.

“Người được coi là người có sức mạnh phi thường trong các người là như thế nào?”. Các Sahabah ﷺ nói: Đó là người mà không người đàn ông nào có thể quật ngã nổi y. Người ﷺ nói: *“Không phải như thế, người có sức mạnh phi thường là người biết chế ngự bản thân lúc nóng giận”*. (Muslim).

3- Albayhaqi ghi nhận lời thuật từ Jabir ﷺ rằng Nabi ﷺ có nói:

« الْقِنَاعَةُ كَنْزٌ لَا يَفْنَى »

“Sự biết hài lòng là kho báu vô tận”

4- Nabi Muhammad ﷺ nói:

« الدِّينُ النَّصِيحَةُ » قُلْنَا: لِمَنْ؟ قَالَ: « لِلَّهِ وَلِكِتَابِهِ وَلِرَسُولِهِ وَلَا أُمَّةٍ
المُسْلِمِينَ وَعَامَّتِهِمْ » رواه البخاري ومسلم

“Tôn giáo là sự khuyên bảo.” Chúng tôi nói: Dành cho ai và vì ai? Người ﷺ bảo: “Vì Allah, vì Kinh

Sách của Ngài, vì Thiên sứ của Ngài, cho những Imam của người Muslim và cho toàn thể người Muslim.” (Albukhari, Muslim).

5- Ông Abu Huroiroh رضي الله عنه thuật lại, Thiên sứ của Allah ﷺ đã đứng trước mọi người đang ngồi và nói:

« أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِخَيْرِكُمْ مِنْ شَرِّكُمْ ». قَالَ فَسَكَتُوا فَقَالَ ذَلِكَ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ فَقَالَ رَجُلٌ بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ أَخْبِرْنَا بِخَيْرِنَا مِنْ شَرِّنَا. قَالَ « خَيْرِكُمْ مَنْ يُرْجَى خَيْرُهُ وَيُؤْمَنُ شَرُّهُ وَشَرُّكُمْ مَنْ لَا يُرْجَى خَيْرُهُ وَلَا يُؤْمَنُ شَرُّهُ ». رَوَاهُ أَحْمَدُ وَ التِّرْمِذِيُّ وَ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ.

“Các người muốn Ta cho các người biết người tốt nhất trong các người và người xấu nhất trong các người không?”. Mọi người im lặng. Người ﷺ đã nói như thế ba lần, thế là có một người nói: Vâng, thưa Thiên sứ của Allah! Xin hãy cho chúng tôi biết người tốt nhất và người xấu nhất trong chúng tôi. Người ﷺ nói: “Người tốt nhất trong các người là người mà mọi người hy vọng điều tốt từ y và cảm thấy an toàn từ y, còn người xấu nhất trong các người là người không ai y vọng điều tốt từ y và cảm thấy không an toàn từ y”. (Ahmad, Tirmizhi và ông nói đây là Hadith xác thực, tốt).

6- Nabi Muhammad ﷺ nói:

« الْحَيَاءُ مِنَ الْإِيمَانِ » رواه مسلم.

“Tinh mắc cỡ là một phần của đức tin Iman.”
(Muslim).

7- Ông Ibnu Abbas رضي الله عنه thuật lại, Nabi ﷺ nói:

« نِعْمَتَانِ مَغْبُونٌ فِيهِمَا كَثِيرٌ مِنَ الثَّائِسِ الصَّحَّةُ وَالْفِرَاعُ » رواه البخاري

“Sức khỏe và thời gian rồi là hai ân huệ mà đa số người không biết trân trọng và tận dụng nó.”
(Albukhari).

8- Ông Abu Darda' رضي الله عنه thuật lại, Nabi ﷺ nói:

« مِنْ فِقْهِ الرَّجُلِ رِفْقُهُ فِي مَعِيشَتِهِ » مسند أحمد.

“Một trong những biểu hiện sự hiểu biết (tôn giáo Islam) của một người là y sống thật hiền lành và hòa nhã.” (Musnad Ahmad).

9- Nabi Muhammad ﷺ nói:

« الْأَنَاءَةُ مِنَ اللَّهِ وَالْعَجَلَةُ مِنَ الشَّيْطَانِ » رواه الترمذي

“Nhân nại là từ nơi Allah, hấp tấp vội vã là từ nơi Shaytan.” (Tirmizhi).

10- Ông Abu Huroiroh رضي الله عنه thuật lại, Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

« آيَةُ الْمُنَافِقِ ثَلَاثٌ إِذَا حَدَّثَ كَذَبَ ، وَإِذَا وَعَدَ أَخْلَفَ ، وَإِذَا أُؤْتِمِنَ خَانَ » (رواه البخاري ومسلم).

“Biểu hiện của người Muna-fiq (đạo đức giả, giả tạo trong đức tin) có ba: khi nói thì dối trá, khi hứa thì không giữ lời và khi được người tín nhiệm thì bội tín.” (Albukhari, Muslim).

11- Ông Abu Huroiroh رضي الله عنه thuật lại, Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

« الْكَلِمَةُ الْحِكْمَةُ ضَالَّةُ الْمُؤْمِنِ فَحَيْثُ وَجَدَهَا فَهِيَ أَحَقُّ بِهَا » رواه الترمذي وابن ماجه في السنن.

“Lời trí tuệ là mục tiêu của người có đức tin, do đó, khi y tìm được nó thì y sẽ là người đáng sở hữu nó.” (Tirmizhi).

12- Ông Udai bin Hatim رضي الله عنه thuật lại, Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

« اتَّقُوا النَّارَ وَلَوْ بِشِقِّ تَمْرَةٍ ، فَإِنْ لَمْ تَجِدْ فَبِكَلِمَةٍ طَيِّبَةٍ » متفق عليه.

“Hãy sợ Hỏa ngục, hãy bỏ thí cho dù chỉ là nửa quả chà là khô, và nếu như không có thì hãy nói lời thật nhã nhặn.” (Albukhari, Muslim).

13- Thiên sứ Muhammad ﷺ nói:

« أَلَا أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ خَيْرِ أَخْلَاقٍ أَهْلِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ؟ أَنْ تَعْفُو عَمَّنْ ظَلَمَكَ وَتَصِلَ مَنْ قَطَعَكَ ، وَتُعْطِيَ مَنْ حَرَمَكَ » الجامع.

“Các người có muốn Ta dạy các người đức tính tốt đẹp nhất trên cõi đời này và Đời Sau không? Đó là bỏ qua cho ai đã bắt công với mình, kết nối quan hệ với người đã cắt đứt với mình, và hãy cho đi người đã ích kỷ và keo kiệt với mình.” (từ nguồn tổng hợp các Hadith).

14- Nabi Muhammad ﷺ nói:

« إِنَّ مِنْ أَحَبِّكُمْ إِلَيَّ وَأَقْرَبِكُمْ مِنِّي مَجْلِسًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَحَاسِنِكُمْ أَخْلَاقًا » رواه أحمد والترمذي.

“Quả thật, người yêu thương nhất đối với Ta và người có chỗ ngồi gần Ta nhất vào Ngày phán xử cuối cùng là người có phẩm chất đạo đức tốt nhất trong các người.” (Ahmad, Tirmizhi).

15- Ông Abu Huroiroh ﷺ thuật lại, Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

« مَنْ تَوَاضَعَ لِلَّهِ رَفَعَهُ اللَّهُ » رواه أحمد.

“Người nào khiêm nhường vì Allah, Allah sẽ nâng cao giá trị của người đó.” (Ahmad).

16- Ông Abu Kabshah Al-Anma-ri thuật rằng ông đã nghe Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

« ثَلَاثَةٌ أَقْسِمُ عَلَيْهِنَّ وَأُحَدِّثُكُمْ حَدِيثًا فَاحْفَظُوهُ ». قَالَ « مَا نَقَصَ مَالُ عَبْدٍ مِنْ صَدَقَةٍ وَلَا ظَلِمَ عَبْدٌ مَظْلَمَةً فَصَبَرَ عَلَيْهَا إِلَّا زَادَهُ اللَّهُ عِزًّا وَلَا فَتَحَ عَبْدٌ بَابَ مَسْأَلَةٍ إِلَّا فَتَحَ اللَّهُ عَلَيْهِ بَابَ فَقْرٍ أَوْ كَلِمَةً نَحْوَهَا وَأُحَدِّثُكُمْ حَدِيثًا فَاحْفَظُوهُ قَالَ « إِنَّمَا الدُّنْيَا لِأَرْبَعَةٍ نَفَرٍ عَبْدٍ رَزَقَهُ اللَّهُ مَالًا وَعِلْمًا فَهُوَ يَتَّقِي فِيهِ رَبَّهُ وَيَصِلُ فِيهِ رَحْمَهُ وَيَعْلَمُ لِلَّهِ فِيهِ حَقًّا فَهَذَا بِأَفْضَلِ الْمَنَازِلِ وَعَبْدٍ رَزَقَهُ اللَّهُ عِلْمًا وَلَمْ يَرْزُقْهُ مَالًا فَهُوَ صَادِقُ التَّيَّةِ يَقُولُ لَوْ أَنَّ لِي مَالًا لَعَمِلْتُ بِعَمَلِ فُلَانٍ فَهُوَ بِنَيْتِهِ فَأَجْرُهُمَا سَوَاءٌ وَعَبْدٍ رَزَقَهُ اللَّهُ مَالًا وَلَمْ يَرْزُقْهُ عِلْمًا فَهُوَ يَخْبِطُ فِي مَالِهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ لَا يَتَّقِي فِيهِ رَبَّهُ وَلَا يَصِلُ فِيهِ رَحْمَهُ وَلَا يَعْلَمُ لِلَّهِ فِيهِ حَقًّا فَهَذَا بِأَخْبَثِ الْمَنَازِلِ وَعَبْدٍ لَمْ يَرْزُقْهُ اللَّهُ مَالًا وَلَا عِلْمًا فَهُوَ يَقُولُ لَوْ أَنَّ لِي مَالًا لَعَمِلْتُ فِيهِ

بِعَمَلِ فُلَانٍ فَهُوَ بِنَيْتِهِ فَوَزُرُهُمَا سَوَاءٌ « رواه الترمذي، أحمد وابن ماجه.

“Có ba điều Ta nói cho các người nghe và mong các người học lấy nó: Bất cứ người bề tôi nào bị hao hụt tài sản của mình từ việc Sadaqah cũng như bị bắt công nhưng luôn kiên nhẫn chịu đựng thì đều được Allah ban thêm cho y nhiều ân phúc, và ngược lại người bề tôi nào mở ra cánh cửa rắc rối thì Allah sẽ mở cánh cửa nghèo khó cho y. Và Ta nói cho các người biết điều này nữa, mong các người hãy ghi nhớ lấy. Thế giới trần gian chỉ có bốn dạng người: người bề tôi được Allah ban cho của cải và kiến thức, y kính sợ Thượng Đế của y mà chi dùng tài sản đúng cách, y kết nối tình thâm và luôn bố thí và chi dùng vì con đường chính nghĩa của Allah, và đây là người tốt nhất; và dạng người thứ hai là người bề tôi được Allah ban cho kiến thức nhưng không cho của cải, nhưng y định tâm một cách chân thành rằng nếu tôi có tài sản thì chắc chắn tôi sẽ làm giống như người kia, và đó là sự định tâm của y nhưng y sẽ được ban ân phước giống như người kia; dạng người thứ ba là người bề tôi được Allah ban cho của cải nhưng không cho hiểu biết, y chi dùng của cải của y một cách không hiểu biết, y không sợ Thượng Đế của y trong việc tiêu dùng của cải, y không kết nối tình thâm và không biết đâu là chi tiêu đúng đắn cho con đường chính nghĩa của Allah, và đây là người tồi tệ

nhất; và dạng người thứ tư là người không được Allah ban cho của cải cũng chẳng có kiến thức, và y định tâm rằng nếu tôi có của cải thì chắc chắn tôi sẽ làm giống như kia, thế là y sẽ bị ghi tội giống như kia.” (Tirmizhi, Ahmad, và Ibnu Majah).

17- Nabi Muhammad ﷺ nói:

« لَا تُظْهِرِ الشَّمَاتَةَ بِأَخِيكَ فَيُعَافِيَهُ اللَّهُ وَيَبْتَلِيكَ » رواه الترمذي

“Người đừng vui sướng trên đau khổ của người anh em mình, bởi Allah sẽ cứu y thoát khỏi sự đau khổ và thử thách người nôỉ khổ đó.” (Tirmizhi).

18- Nabi Muhammad ﷺ nói:

« أَحَبُّ النَّاسِ إِلَى اللَّهِ أَنْفَعُهُمْ لِلنَّاسِ وَأَحَبُّ الْأَعْمَالِ إِلَى اللَّهِ سُرُورٌ تُدْخِلُهُ عَلَى مُسْلِمٍ أَوْ تَكْشِفُ عَنْهُ كُرْبَةً أَوْ تَقْضِي عَنْهُ دَيْنًا أَوْ تَطْرُدُ عَنْهُ جُوعًا وَلِأَنَّ أُمَّثِيَّ مَعَ أَخِي الْمُسْلِمِ فِي حَاجَةٍ أَحَبُّ إِلَيَّ مِنْ أَنْ أَعْتَكِفَ فِي هَذَا الْمَسْجِدِ شَهْرًا وَمَنْ كَفَّ غَضَبَهُ سَتَرَ اللَّهُ عَوْرَتَهُ وَمَنْ كَظَمَ غَيْظَهُ وَلَوْ شَاءَ أَنْ يُمِضِيَهُ أَمْضَاهُ مَلَأَ اللَّهُ قَلْبَهُ رِضًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَمَنْ مَشَى مَعَ أَخِيهِ الْمُسْلِمِ فِي حَاجَةٍ حَتَّى تَتَهَيَّأَ لَهُ أَثَبَتَ اللَّهُ قَدَمَهُ يَوْمَ تَزِلُّ الْأَقْدَامُ وَإِنَّ سُوءَ الْخُلُقِ لَيُفْسِدُ الْعَمَلَ كَمَا يُفْسِدُ الْخُلُّ الْعَسْلَ » جامع الأحاديث.

“Người được Allah yêu thương nhất trong nhân loại là người mang lại phúc lợi nhiều nhất trong số họ, và việc làm được Allah yêu thương nhất là việc mang lại niềm vui cho người Muslim hoặc cứu giúp y vượt qua cảnh khốn khó hoặc giúp y trả nợ, hoặc cứu mang y qua cơn đói. Và quả thật việc Ta đi cùng với người anh em Muslim để giải quyết giúp y một điều cần thiết nào đó, điều đó đối với Ta còn thích hơn việc Ta tu hành trong Masjid suốt một tháng liền. Và ai kìm hãm cơn nóng giận của bản thân thì Allah sẽ che đậy phần kín đáo của cơ thể cho y, và người nào nóng giận ai đó nhưng rồi bỏ qua thì Allah sẽ bỏ qua cho y và sẽ rót vào trái tim của y sự hài lòng vào Ngày phán xử cuối cùng, và ai đồng hành với người anh em Muslim của mình để giúp y giải quyết một cách hoàn tất điều cần thiết thì Allah sẽ làm kiên cố đôi chân của y vào Ngày mà các đôi chân sẽ đứng không vững, và quả thật tính cách xấu sẽ làm hỏng mọi việc làm giống như giấm chua làm hỏng mật ong vậy.” (Tài liệu tổng hợp các Hadith).

Hiếu thảo với cha mẹ

1- Thiên sứ Muhammad ﷺ có nói:

«رِضَا الرَّبِّ فِي رِضَا الْوَالِدَيْنِ وَسَخَطُهُ فِي سَخَطِهِمَا» البيهقي

“Sự hài lòng của Thượng Đế nằm trong sự hài lòng của cha mẹ và sự phẫn nộ của Ngài nằm trong sự phẫn nộ của hai người họ” (Albayhaiqi).

2- Ông Abdullah bin Mas'ud thuật lại: Tôi đã hỏi Nabi rằng việc làm nào yêu thương nhất đối với Allah thì Người bảo: “***Dâng lễ nguyện Salah vào đúng giờ giấc của nó***”, tôi hỏi: kể đến là việc làm nào nữa thì Người bảo: “***Hiếu thảo với cha mẹ***” và tôi lại hỏi: kể đến là việc làm nào? Người bảo: “***Chiến đấu vì con đường chính của Allah***”. (Albukhari, Muslim).

3- Ông Abdurrahman رضي الله عنه thuật lại từ cha của ông Abu Bakrah rằng Nabi Muhammad ﷺ nói:

« أَلَا أُنبئُكُمْ بِأكْبَرِ الكَبَائِرِ » ثلاثًا. قُلْنَا بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ . قَالَ «الإِشْرَاكُ بِاللَّهِ، وَعَقْوُقُ الوَالِدِينَ » . وَكَانَ مُتَكَبِّرًا فَجَلَسَ فَقَالَ «أَلَا وَقَوْلُ الزُّورِ وَشَهَادَةُ الزُّورِ ، أَلَا وَقَوْلُ الزُّورِ وَشَهَادَةُ الزُّورِ » . فَمَا زَالَ يَقُولُهَا حَتَّى قُلْتُ لَا يَسْكُتُ . رواه البخاري ومسلم.

“***Các người có muốn TA nói cho các người biết điều tội lỗi nhất trong các đại tội?***”, người nói ba lần. Các Sahabah đáp: Vâng, Thưa Thiên sứ của Allah. Người nói: “***Shirk với Allah, và bất hiếu với cha mẹ***”. Và lúc đó, Người đang nằm dựa lưng rồi Người ngồi dậy và nói: “***Và lời nói dối và làm chứng giả, lời nói dối và làm chứng giả***”. Và Người vẫn cứ nói đi nói lại đến nỗi tôi nghĩ rằng Người sẽ không dừng lại. (Albukhari, Muslim).

Cung cách cư xử với người thân tộc

Bà A'ishah رضي الله عنها thuật lại, Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

« الرَّحِمُ مُعَلَّقَةٌ بِالْعَرْشِ تَقُولُ مَنْ وَصَلَنِي وَصَلَهُ اللَّهُ وَمَنْ قَطَعَنِي قَطَعَهُ اللَّهُ » رواه مسلم.

“Tình máu mủ được treo trên chiếc Ngai vương, nó nói: Ai tiến đến với ta thì Allah sẽ tiến đến với người đó và ai cự tuyệt ta thì Allah sẽ cự tuyệt người đó.” (Muslim).

Nuôi dạy và chăm sóc các con gái

1- Nabi Muhammad ﷺ nói:

« لَيْسَ أَحَدٌ مِنْ أُمَّتِي يَعُولُ ثَلَاثَ بَنَاتٍ أَوْ ثَلَاثَ أَخَوَاتٍ فَيُحْسِنُ إِلَيْهِنَّ إِلَّا كُنَ لَهُ سِتْرٌ مِنَ النَّارِ » البيهقي.

“Bất kỳ ai trong cộng đồng của Ta có ba đứa con gái hay ba người chị (em) gái, y luôn đối xử tử tế và đàng hoàng với họ thì Allah sẽ ngăn cách y với Hỏa ngục bởi một bức màn ngăn cách.” (Albayhaqi).

2- Ông Ibnu Abbas رضي الله عنه thuật lại rằng Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

« وَمَنْ عَالَ ثَلَاثَ بَنَاتٍ فَأَنْفَقَ عَلَيْهِنَّ وَأَحْسَنَ أَدَبَهُنَّ أَدْخَلَهُ اللَّهُ الْجَنَّةَ، فَقَالَ رَجُلٌ مِنَ الْأَعْرَابِ: أَوْ اثْنَتَيْنِ؟ قَالَ: أَوْ اثْنَتَيْنِ » أخرجه الطبراني.

“Ai có tới ba đứa con gái, y nuôi dưỡng đầy đủ cho, đối xử tử tế với họ và dạy bảo họ nên người thì Allah sẽ thu nhận người đó vào Thiên Đàng”. Một người thuộc cư dân vùng quê nói: nếu chỉ có hai đứa con gái thì sao? Người ﷺ nói: “**Kể cả chỉ có hai**”. (Attabra-ni).

Chăm sóc và nuôi dạy trẻ mồ côi

Sahl bin Sa’ad ﷺ thuật lại, Thiên sứ của Allah ﷺ có nói:

« أَنَا وَكَافِلُ الْيَتِيمِ فِي الْجَنَّةِ هَكَذَا » وَأَشَارَ بِالسَّبَابَةِ وَالْوُسْطَى ، وَفَرَجَ بَيْنَهُمَا. رواه البخاري

“Ta và người cưu mang trẻ mồ côi sẽ ở trong Thiên đàng như thế này” và Người đưa ngón trỏ và ngón giữa ra dấu (ý nói gần kề nhau)” (Albukhari).

Vâng lời và tuân thủ theo Hakim và lãnh đạo

1- Thiên sứ Muhammad ﷺ nói:

« طَاعَةُ السُّلْطَانِ وَاجِبَةٌ، وَمَنْ تَرَكَ طَاعَةَ السُّلْطَانِ فَقَدْ تَرَكَ طَاعَةَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ وَدَخَلَ فِي نَهْيِهِ. »

“Tuân thủ theo chính quyền là bắt buộc, người nào không tuân thủ theo chính quyền là coi như không tuân lệnh Allah, Đáng Tội cao và y đã rơi vào điều cấm của Ngài.”

2- Thiên sứ Muhammad ﷺ nói:

« اسْمَعُوا وَأَطِيعُوا وَإِنْ أَمَرَ عَلَيْكُمْ عَبْدٌ حَبَشِيٌّ مُجَدَّعًا لِأَطْرَافٍ »

“Các người hãy nghe và tuân lệnh cho dù người lãnh đạo các người là một nô lệ da đen bị cắt hết tay chân.”

3- Thiên sứ Muhammad ﷺ nói:

« إِذَا رَأَيْتَ أُمَّتِي تَهَابُ أَنْ تَقُولَ لِلظَّالِمِ يَا ظَالِمُ فَقَدْ تُودِّعَ مِنْهُمْ »

رواه الحاكم في المستدرک

“Khi nào người thấy cộng đồng của ta không dám nói với kẻ bất công “này kẻ bất công” thì quả thật cộng đồng đó sẽ sớm bị tàn lụi.” (Hakim ghi lại trong Almustadriq).

Lòng nhân từ

Abu Huroiroh رضي الله عنه nói: Có lần Nabi ﷺ hôn Alhasan con trai của Ali, cháu ngoại của Người lúc có mặt của Al-Aqra' bin Habis, thế là ông Al-Aqra' bảo: Quả thật tôi có tới mười đứa con nhưng tôi chưa từng hôn ai trong bọn chúng. Dứt lời, Thiên sứ của Allah quay sang nhìn ông và nói: « *مَنْ لَا يُرْحَمَ لَا يُرْحَمُ* » “*Ai không biết yêu thương sẽ không được yêu thương.*” (Albukhari, Muslim).

Cái xấu của việc cầu xin

1- Thiên sứ Muhammad ﷺ nói:

« *مَنْ سَأَلَ النَّاسَ أَمْوَالَهُمْ تَكْثُرًا فَإِنَّمَا يَسْأَلُ جَمْرًا فَلَيْسَتْ قَلَّ أَوْ لَيْسَتْ كَثُرًا* » رواه مسلم.

“*Người nào xin thiên hạ của cải để tích lũy cho bản thân thì quả thật y đang cầu xin những cục than hồng. Do đó, cứ cầu xin ít hay nhiều tùy thích.*” (Muslim).

2- Ông Abdullah bin Mas'ud رضي الله عنه thuật lại, Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

« مَنْ أَصَابَتْهُ فَاقَةٌ فَأَنْزَلَهَا بِالنَّاسِ لَمْ تُسَدَّ فَاقَتُهُ وَمَنْ أَنْزَلَهَا بِاللَّهِ
أَوْشَكَ اللَّهُ لَهُ بِالْغِنَى إِمَّا بِمَوْتِ عَاجِلٍ أَوْ غِنَى عَاجِلٍ » رواه أبو
داود والترمذي وقال : حديث حسن صحيح.

“Người nào gặp phải sự nghèo khó rồi tìm kiếm sự cứu giúp của thiên hạ thì chắc chắn sẽ không ngăn chặn được sự nghèo khó đó, còn ai tìm kiếm sự cứu giúp nơi Allah thì Allah sẽ nhanh chóng cho y giàu có hoặc là bằng cái chết (của người thân và y được quyền thừa kế) hoặc Ngài sẽ ban cho y của cải và trở nên giàu có.” (Abu Dawood, Tirmizhi và ông nói: Hadith xác thực và tốt).

Giúp đỡ lẫn nhau

1- Thiên sứ Muhammad ﷺ nói:

« لَيْسَ مِنَّا مَنْ لَمْ يَرْحَمْ صَغِيرَنَا وَيُقَرِّرْ كَبِيرَنَا » رواه الترمذي.

“Không phải là tín đồ của Ta những ai không biết yêu thương người nhỏ và giúp đỡ người lớn tuổi.” (Tirmizhi).

2- Thiên sứ Muhammad ﷺ nói:

« الرَّاحِمُونَ يَرْحَمُهُمُ الرَّحْمَنُ ارْحَمُوا أَهْلَ الْأَرْضِ يَرْحَمَكُم مِّنْ فِي السَّمَاءِ » رواه أبو داود والترمذي وأحمد.

“*Những người có lòng thương xót sẽ được Đấng Độ lượng thương xót, các người hãy thương chúng sinh của trái đất thì những ai trên trời sẽ thương các người.*” (Abu Dawood, Tirmizhi, và Ahmad).

3- Ông Abu Musa Al-Ash'ari رضي الله عنه thuật lại, Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

« *المُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِ كَالْبُنْيَانِ يَشُدُّ بَعْضُهُ بَعْضًا* . وَشَبَّكَ بَيْنَ أَصَابِعِهِ. متفق عليه.

“*Người có đức tin đối với người có đức tin như một khối xây dựng liên kết chặt với nhau.*”. Người siết chặt các ngón tay của mình. (Albukhari, Muslim).

4- Thiên sứ Muhammad ﷺ nói:

« *عَلَى كُلِّ نَفْسٍ فِي كُلِّ يَوْمٍ طَلَعَتْ فِيهِ الشَّمْسُ صَدَقَةٌ مِنْهُ عَلَى نَفْسِهِ* . قَالَ أَبُو ذَرٍّ: يَا رَسُولَ اللَّهِ مِنْ أَيْنَ أَتَصَدَّقُ وَلَيْسَ لَنَا أَمْوَالٌ قَالَ « *لَأَنَّ مِنْ أَبْوَابِ الصَّدَقَةِ التَّكْبِيرَ وَسُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَتَأْمُرُ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَى عَنِ الْمُنْكَرِ وَتَعَزِلُ الشُّوْكَةَ عَنِ طَرِيقِ النَّاسِ وَالْعِظَمَ وَالْحَجَرَ وَتَهْدِي الْأَعْمَى وَتُسْمِعُ الْأَصَمَّ وَالْأَبْكَمَ حَتَّى يَفْقَهُ وَتَدُلُّ الْمُسْتَدِلَّ عَلَى حَاجَةٍ لَهُ قَدْ عَلِمْتَ مَكَانَهَا وَتَسْعَى بِشِدَّةٍ سَاقِيكَ إِلَى اللَّهْفَانِ الْمُسْتَغِيثِ*

وَتَرَفَعُ بِشِدَّةِ ذِرَاعَيْكَ مَعَ الضَّعِيفِ كُلِّ ذَلِكَ مِنْ أَبْوَابِ الصَّدَقَةِ مِنْكَ عَلَى نَفْسِكَ وَلَكَ فِي جَمَاعِكَ زَوْجَتَكَ أَجْرٌ». قَالَ أَبُو ذَرٍّ كَيْفَ يَكُونُ لِي أَجْرٌ فِي شَهْوَتِي فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ -صلى الله عليه وسلم- «أَرَأَيْتَ لَوْ كَانَ لَكَ وَلَدٌ فَأَدْرَكَ وَرَجَوْتَ خَيْرَهُ فَمَاتَ أَكُنْتَ تَحْتَسِبُ بِهِ». قُلْتُ نَعَمْ. قَالَ «فَأَنْتَ خَلَقْتَهُ». قَالَ بَلِ اللَّهُ خَلَقَهُ. قَالَ «فَأَنْتَ هَدَيْتَهُ». قَالَ بَلِ اللَّهُ هَدَاهُ. قَالَ «فَأَنْتَ تَرَزُقُهُ». قَالَ بَلِ اللَّهُ كَانَ يَرزُقُهُ. قَالَ «كَذَلِكَ فَضَعُهُ فِي حَلَالِهِ وَجَنَّبَهُ حَرَامَهُ فَإِنْ شَاءَ اللَّهُ أَحْيَاهُ وَإِنْ شَاءَ أَمَاتَهُ وَلَكَ أَجْرٌ» رواه أحمد.

“Cứ mỗi ngày, khi mặt trời mọc, mỗi linh hồn đều bố thí Sadaqah cho bản thân mình”. Ông Abu Zhar nói: Thưa Thiên sứ của Allah! Tôi Sadaqah thế nào khi tôi không có tiền bạc và của cải? Người ﷺ nói: ***“Bởi trong các cánh cửa Sadaqah gồm các câu tụng niệm (Takbir: Allahu-Akbar, Suha-nollah, Alhamdulillah, La-ila-illolloh, Astaghfirulloh), khuyên răn người làm điều thiện tốt, ngăn cản người làm điều xấu và tội lỗi, nhặt gai, xương, đá trên lối đi của người, dẫn đường cho người mù, lắng nghe người câm, điếc để hiểu được họ và giúp đỡ họ những điều họ cần, luôn sẵn sàng dang tay giúp đỡ người yếu cơ lỡ bước, tất cả những thứ đó đều thuộc những cánh cửa của Sadaqah cho bản thân Người, và Ngay cả việc người***

quan hệ ân ái với vợ của người cũng sẽ được ban cho ân phước”. Abu Zhar ngạc nhiên nói: Làm sao tôi có thể được ân phước qua việc giải quyết nhu cầu tình dục của bản thân? Thiên sứ ﷺ nói: *“Người có thấy rằng nếu như người có một đứa con, người đã chăm sóc nó và mong cho nó điều tốt lành nhưng rồi nó lại chết vậy người có hy vọng được ghi cho ân phước về nó không?”*. Abu Zhar nói: Thưa có. Người ﷺ nói: *“Bởi người đã tạo nó ra?”*. Abu Zhar nói: Không, chính Allah đã tạo nó ra. Người ﷺ nói: *“Bởi người đã hướng dẫn nó?”*. Abu Zhar nói: Không, chính Allah đã hướng dẫn nó. Người ﷺ nói: *“Bởi người đã nuôi dưỡng nó?”*. Abu Zhar nói: Không, chính Allah đã nuôi dưỡng nó. Người ﷺ nói: *“Cũng như thế, người đã đặt nó trong những điều Halal và giúp nó tránh xa khỏi những điều Haram, nếu muốn Allah sẽ cho nó sống và nếu muốn Ngài sẽ cho nó chết, còn người thì được ân phước.”* (Ahamad).

5- Thiên sứ Muhammad ﷺ nói:

«يَا عَلِيُّ ثَلَاثُ كَفَّارَاتٍ : إِفْشَاءُ السَّلَامِ وَإِطْعَامُ الطَّعَامِ وَالصَّلَاةُ
بِاللَّيْلِ وَالنَّاسُ نِيَامٌ»

“Này Ali, có ba điều xóa tội lỗi: Chào Salam, bố thí thức ăn và dâng lễ nguyện Salah trong đêm lúc mọi người đang ngủ.”

6- Thiên sứ Muhammad ﷺ nói:

« إِنَّ أَقْرَبَكُمْ مِنِّي عَدَاؤُكُمْ عَلَيَّ شَفَاعَةٌ: أَصَدَقُكُمْ لِسَانًا،
وَأَدَّكُمْ لَأَمَانَتِكُمْ، وَأَحْسَنُكُمْ خَلْقًا، وَأَقْرَبُكُمْ مِنَ النَّاسِ »

“Quả thật, người gần Ta nhất trong số các người ở ngày mai (Đời Sau) và được sự cầu xin ân xá của Ta là: Người có chiếc lưỡi trung thực nhất trong các người, người giữ chữ tín nhất trong các người, người có phẩm chất đạo đức tốt nhất trong các người và người hòa đồng nhất với mọi người trong các người.”

7- Ông Abu Zhar Al-Ghafa-ri رضي الله عنه thuật lại rằng Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

« لَا تَحْقِرَنَّ مِنَ الْمَعْرُوفِ شَيْئًا وَلَوْ أَنَّ تَلَقَى أَخَاكَ بِوَجْهِ طَلْقٍ » رواه مسلم.

“Đừng khinh thường những việc làm thiện tốt dù chỉ là một cái nhìn vui tươi đến người anh em của mình.”
(Muslim).

8- Thiên sứ Muhammad ﷺ nói:

« أَحِبُّ حَبِيبَكَ هَوْنًا مَا ، عَسَى أَنْ يَكُونَ بَغِيضَكَ يَوْمًا مَا ،
وَأَبْغُضُ بَغِيضَكَ هَوْنًا مَا ، عَسَى أَنْ يَكُونَ حَبِيبَكَ يَوْمًا مَا »
المعجم الكبير للطبراني.

“Yêu quá mức cái gì đó biết đâu nó lại thành một điều đáng ghét nhất vào một ngày, và ghét quá mức một điều gì đó biết đâu một ngày nó trở thành điều đáng yêu nhất.” (Attabrani).

9- Thiên sứ Muhammad ﷺ nói:

« لَا يَكُنْ أَحَدُكُمْ إِمَّعَةً ، يَقُولُ: أَنَا مَعَ النَّاسِ ، إِنْ أَحْسَنَ النَّاسُ أَحْسَنْتُ. وَإِنْ أَسَاءُوا أَسَأْتُ ، وَلَكِنْ وَطَّنُوا أَنْفُسَكُمْ إِنْ أَحْسَنَ النَّاسُ أَنْ تُحْسِنُوا ، وَإِنْ أَسَاءُوا أَنْ لَا تَظْلِمُوا » أخرجه الترمذي.

“Các người đừng trở thành những người xu nịnh luôn mồm nói: Tôi cùng với mọi người, nếu mọi người làm tốt thì tôi tốt theo còn nếu mọi người không tốt tôi cũng không tốt theo, mà các người phải biết cân nhắc bản thân các người rằng nếu mọi người làm tốt mình sẽ làm tốt theo còn nếu mọi người làm điều xấu thì các người đừng làm điều tội lỗi.” (Tirmizhi).

Xem trọng và tôn vinh kiến thức

1- Nabi Muhammad ﷺ nói:

« مَنْ سَلَكَ طَرِيقًا يَبْتَغِي فِيهِ عِلْمًا سَلَكَ اللَّهُ بِهِ طَرِيقًا إِلَى الْجَنَّةِ وَإِنَّ الْمَلَائِكَةَ لَتَضَعُ أَجْنِحَتَهَا رِضًا لِمَطَالِبِ الْعِلْمِ وَإِنَّ الْعَالَمَ لَيَسْتَغْفِرُ لَهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ حَتَّى الْحَيَاتَانِ فِي الْمَاءِ وَفَضْلُ الْعَالِمِ عَلَى الْعَابِدِ كَفَضْلِ الْقَمَرِ عَلَى سَائِرِ الْكَوَاكِبِ إِنَّ الْعُلَمَاءَ وَرَثَةُ الْأَنْبِيَاءِ إِنَّ الْأَنْبِيَاءَ لَمْ يُورَثُوا دِينَارًا وَلَا دِرْهَمًا إِتْمَا وَرَثُوا الْعِلْمَ فَمَنْ أَخَذَ بِهِ أَخَذَ بِحِطِّ وَافِرٍ » رواه الترمذي.

“Người nào tìm kiếm con đường học hỏi kiến thức (tôn giáo) thì Allah sẽ làm cho y dễ dàng trên con đường đến nơi Thiên Đàng, và quả thật cả Thiên thần sẽ dang những chiếc cánh của họ biểu hiện sự hài lòng với người học hỏi kiến thức, và quả thật người có kiến thức sẽ được tất cả những ai trong các tầng trời và những ai trong trái đất đều cầu xin Allah tha thứ tội lỗi cho y, ngay cả con cá voi ở dưới nước, và phúc của người có kiến thức so với người hành đạo giống như mặt trăng so với các tinh tú khác, quả thật những vị học giả là những người thừa kế từ các vị Nabi, và quả thật các vị Nabi không thừa kế một đồng tiền Dinar hay Dirham nào mà họ thừa kế nguồn kiến thức. Do đó, người nào lấy được nó là đã lấy được nguồn kho báu vĩ đại.” (Tirmizhi).

2- Nabi Muhammad ﷺ nói:

« طَلَبَ الْعِلْمَ فَرِيضَةٌ عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ » حديث رواه البيهقي

“Học hỏi kiến thức (tôn giáo) là điều bắt buộc đối với mọi tín đồ Muslim”. (Hadith do Albayhaqi ghi lại).

3- Ông Abu Huroiroi رضي الله عنه thuật lại, Thiên sứ ﷺ nói:

« **الْكَلِمَةُ الْحِكْمَةُ صَالَةٌ الْمُؤْمِنِ فَحَيْثُ وَجَدَهَا فَهِيَ أَحَقُّ بِهَا** » رواه الترمذي وابن ماجه في السنن.

“Lời trí tuệ là mục tiêu của người có đức tin, do đó, khi y tìm được nó thì y sẽ là người đáng sở hữu nó.” (Tirmizhi).

4- Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

« **مَنْ سُئِلَ عَنْ عِلْمٍ يَعْلَمُهُ فَكْتَمَهُ أُجِمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ بِلِجَامٍ مِنْ نَارٍ** » رواه أحمد.

“Ai giấu giếm một kiến thức nào đó khi được người hỏi thì vào Ngày Phán xét cuối cùng y sẽ bị chối bằng sợi dây cương từ lửa của Hỏa ngục.” (Ahmad).

Cung cách cư xử với nô lệ, người hầu và những người giúp việc

1- Ông Alma'mur bin Suwaid thuật lại: Tôi đã nhìn thấy Abu Zhar Al-Ghafa-ri và cậu bé giúp việc của ông mặc cùng một loại áo, tôi đã hỏi thăm ông về điều

đó thì ông nói: Tôi đã la mắng một người hầu và y đã đến gặp Thiên sứ ﷺ và phàn nàn với Người về tôi. Thế là Nabi ﷺ đã nói với tôi:

« إِنَّ إِخْوَانَكُمْ حَوْلَكُمْ ، جَعَلَهُمُ اللَّهُ أَيْدِيَكُمْ ، فَمَنْ كَانَ أَخُوهُ
تَحْتَ يَدِهِ فَلْيُطْعِمْهُ مِمَّا يَأْكُلُ ، وَيُلْبِسْهُ مِمَّا يَلْبَسُ ، وَلَا تُكَلِّفُوهُمْ
مَا يَغْلِبُهُمْ ، فَإِنْ كَلَّفْتُمُوهُمْ مَا يَغْلِبُهُمْ فَأَعِينُوهُمْ عَلَيْهِ » متفق
عليه.

“Quả thật những anh em ở cùng với các người, Allah cho họ ở dưới quyền kiểm soát của các người. Bởi thế, người nào mà có người anh em của mình đang ở dưới quyền kiểm soát của y thì y hãy cho anh ta ăn thức ăn mà y ăn, hãy cho anh ta mặc quần áo mà y mặc, đừng giao công việc quá sức họ, nhưng nếu các người giao một công việc nào đó hơi nặng nhọc thì các người hãy phụ giúp họ.” (Albukhari, Muslim).

2- Ông Abu Mas’ud Albadri رضي الله عنه thuật lại: Có lần tôi đánh một cậu bé giúp việc của tôi, bỗng tôi nghe có tiếng nói từ phía sau lưng tôi “Này Mas’ud, người có biết không? Allah có quyền làm chuyện đó đối với người hơn là người đối với nó”. Tôi vội quay nhìn ra sau thì đó chính Thiên sứ của Allah, tôi nói: Thưa Thiên sứ của Allah! Bây giờ tôi để cậu ta tự do vì Allah. Người nói:

« أَمَا لَوْ لَمْ تَفْعَلْ لَلْفَحْتِكَ النَّارُ أَوْ لَمَسَّتْكَ النَّارُ » رواه مسلم.

“Nếu người không làm vậy thì chắc chắn lửa sẽ đốt cháy người hoặc lửa sẽ chạm đến người” (Muslim).

**Những hình ảnh về lòng nhân từ của Nabi ﷺ
đối với những người không phải Muslim**

Hình ảnh thứ nhất:

Bà A'ishah رضي الله عنها nói với Nabi ﷺ: Có ngày nào đến với Người nặng nề hơn ngày của trận chiến Uhud không? Người nói:

« لَقَدْ لَقِيتُ مِنْ قَوْمِكِ مَا لَقِيتُ ، وَكَانَ أَشَدَّ مَا لَقِيتُ مِنْهُمْ يَوْمَ الْعَقَبَةِ ، إِذْ عَرَضْتُ نَفْسِي عَلَى ابْنِ عَبْدِ يَالِيلِ بْنِ عَبْدِ كَلَالٍ ، فَلَمْ يُجِبْنِي إِلَى مَا أَرَدْتُ ، فَانْطَلَقْتُ وَأَنَا مَهْمُومٌ عَلَى وَجْهِ ، فَلَمْ أَسْتَفِقْ إِلَّا وَأَنَا بِقَرْنِ الثَّعَالِبِ ، فَرَفَعْتُ رَأْسِي ، فَإِذَا أَنَا بِسَحَابَةٍ قَدْ أَظَلَّتْنِي ، فَتَنَظَرْتُ فَإِذَا فِيهَا جِبْرِيْلُ فَنَادَانِي فَقَالَ إِنَّ اللَّهَ قَدْ سَمِعَ قَوْلَ قَوْمِكَ لَكَ وَمَا رَدُّوا عَلَيْكَ ، وَقَدْ بَعَثَ إِلَيْكَ مَلَكَ الْجِبَالِ لِتَأْمُرَهُ بِمَا شِئْتَ فِيهِمْ ، فَنَادَانِي مَلَكُ الْجِبَالِ ، فَسَلَّمَ عَلَيَّ ثُمَّ قَالَ يَا مُحَمَّدُ ، فَقَالَ ذَلِكَ فِيمَا شِئْتَ ، إِنَّ شِئْتَ أَنْ أُطِيقَ عَلَيْهِمُ الْأَخْشَبِينَ ، فَقَالَ النَّبِيُّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - بَلْ أَرْجُو أَنْ يُخْرِجَ اللَّهُ مِنْ أَصْلَابِهِمْ مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ وَحْدَهُ لَا يُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا » رواه البخاري.

“Quả thật Ta gặp cộng đồng của nàng (ở Ta-if), và đó là ngày nặng nề nhất đối với Ta, khi Ta đến trình bày về bản thân Ta cho Ibnu Yalail bin Abdul Kilal nhưng y đã không tiếp nhận những gì Ta muốn, thế là Ta rời đi với tâm trạng rất buồn, khi Ta đến Qarnul

Aththa'a-lib (tên địa danh), Ta ngẩng đầu lên, Ta thấy một đám mây che ngay trên đầu Ta, Ta quan sát nhìn thì thấy Đại Thiên thần Jibril trong đó, y hô gọi Ta và nói: Quả thật Allah đã nghe thấy lời của cộng đồng của Người về Người, họ đã không đáp lại lời kêu gọi của Người, quả thật, Allah đã cử đến cho Người một vị Thần núi để Người có thể ra lệnh cho y xử lý bọn họ theo ý muốn của Người. Thế là, vị Thần núi chào Salam đến Ta, sau đó y nói: Này Muhammad! Người muốn thế nào, nếu muốn Ta sẽ cho hai dãy núi hai bên dè lên bọn họ? Nabi nói: Không, tôi không muốn, tôi hy vọng Allah sẽ hướng dẫn con cháu của họ sau này biết thờ phượng Allah, Đấng duy nhất, không tổ hợp Shirk với Ngài một điều gì.” (Abukhari).

Hình ảnh thứ hai:

Ông Ibnu Umar رضي الله عنه thuật lại: Có một số phụ nữ được tìm thấy xác trong một số trận chinh chiến của Thiên sứ của Allah. Thế là Thiên sứ của Allah lên án và ra lệnh nghiêm cấm giết phụ nữ và trẻ em. (Abukhari, Muslim).

Hình ảnh thứ ba:

Ông Anas bin Malik رضي الله عنه thuật lại: Có một cậu thiếu niên Do thái làm người hầu cho Nabi ﷺ và bị bệnh. Nabi đã đến thăm cậu ta và ngồi sát cạnh đầu của

cậu ta, Người nói: “Hãy qui thuận Islam!”. Cậu bé nhìn cha cậu đang ngồi ngay bên cạnh mình? Thế là cha cậu bảo: Hãy vâng lời Abu Qasim (ý nói Nabi ﷺ). Vậy là cậu bé qui thuận Islam. Nabi ﷺ ra ngoài và nói:

« الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْقَذَهُ مِنَ النَّارِ » رواه البخاري.

Hình ảnh thứ tư:

Ông Abdullah bin Amru رضي الله عنه thuật lại, Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

« مَنْ قَتَلَ مُعَاهِدًا نَفْسًا لَمْ يَجِدْ رِيحَ الْجَنَّةِ، وَإِنَّ رِيحَهَا لَيُوجَدُ مِنْ مَسِيرَةِ أَرْبَعِينَ عَامًا » رواه البخاري.

“Ai giết một mạng người thuộc diện những người nằm trong hiệp ước hòa bình thì y sẽ không ngửi thấy mùi hương của Thiên Đàng, và quả thật mùi hương của Thiên Đàng tỏa hương đi xa bằng khoảng thời gian bốn mươi năm.” (Albukhari).

Hình ảnh thứ năm:

Ông Baridah bin Al-Husaib رضي الله عنه thuật lại rằng khi Nabi ﷺ ra lệnh cho một người thống lĩnh quân

binh đi chính chiến thì Người thường dặn dò riêng y phải kính sợ Allah và những người đi với y điều tốt lành. Sau đó Người ﷺ nói:

« اغْزُوا بِاسْمِ اللَّهِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ قَاتِلُوا مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ اغْزُوا وَلَا تَغْلُوا وَلَا تَغْدِرُوا وَلَا تَمْتَلُوا وَلَا تَقْتُلُوا وَلِيدًا وَإِذَا لَقِيتَ عَدُوَّكَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ فَادْعُهُمْ إِلَى ثَلَاثِ خِصَالٍ - أَوْ خِلَالٍ - فَأَيُّتَهُنَّ مَا أَجَابُوكَ فَاقْبَلْ مِنْهُمْ وَكُفَّ عَنْهُمْ ثُمَّ ادْعُهُمْ إِلَى الْإِسْلَامِ فَإِنْ أَجَابُوكَ فَاقْبَلْ مِنْهُمْ وَكُفَّ عَنْهُمْ ثُمَّ ادْعُهُمْ إِلَى التَّحْوِيلِ مِنْ دَارِهِمْ إِلَى دَارِ الْمُهَاجِرِينَ وَأَخْبِرْهُمْ أَنَّهُمْ إِنْ فَعَلُوا ذَلِكَ فَلَهُمْ مَا لِلْمُهَاجِرِينَ وَعَلَيْهِمْ مَا عَلَى الْمُهَاجِرِينَ فَإِنْ أَبَوْا أَنْ يَتَحَوَّلُوا مِنْهَا فَأَخْبِرْهُمْ أَنَّهُمْ يَكُونُونَ كَأَعْرَابِ الْمُسْلِمِينَ يَجْرِي عَلَيْهِمْ حُكْمُ اللَّهِ الَّذِي يَجْرِي عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَلَا يَكُونُ لَهُمْ فِي الْغَنِيمَةِ وَالْفَيْءِ شَيْءٌ إِلَّا أَنْ يُجَاهِدُوا مَعَ الْمُسْلِمِينَ فَإِنْ هُمْ أَبَوْا فَسَلِّمُوا الْحِزْبَةَ فَإِنْ هُمْ أَجَابُوكَ فَاقْبَلْ مِنْهُمْ وَكُفَّ عَنْهُمْ فَإِنْ هُمْ أَبَوْا فَاسْتَعِزْ بِاللَّهِ وَقَاتِبْلَهُمْ. وَإِذَا حَاصَرْتَ أَهْلَ حِصْنٍ فَأَرَادُوكَ أَنْ تَجْعَلَ لَهُمْ ذِمَّةَ اللَّهِ وَذِمَّةَ نَبِيِّهِ فَلَا تَجْعَلَ لَهُمْ ذِمَّةَ اللَّهِ وَلَا ذِمَّةَ نَبِيِّهِ وَلَكِنْ اجْعَلْ لَهُمْ ذِمَّتَكَ وَذِمَّةَ أَصْحَابِكَ فَإِنَّكُمْ أَنْ تُخْفِرُوا ذِمَّتَكُمْ وَذِمَّتَمَ

أَصْحَابِكُمْ أَهْوَنُ مِنْ أَنْ تُخْفِرُوا ذِمَّةَ اللَّهِ وَذِمَّةَ رَسُولِهِ. وَإِذَا حَاصِرَتْ أَهْلَ حِصْنٍ فَأَرَادُوكَ أَنْ تُنَزِّلَهُمْ عَلَى حُكْمِ اللَّهِ فَلَا تُنَزِّلَهُمْ عَلَى حُكْمِ اللَّهِ وَلَكِنْ أَنْزِلْهُمْ عَلَى حُكْمِكَ فَإِنَّكَ لَا تَدْرِي أَتُصِيبُ حُكْمَ اللَّهِ فِيهِمْ أَمْ لَا « رواه مسلم.

“Hãy nhân danh Allah mà chinh chiến cho con đường chính nghĩa của Ngài, hãy chiến đấu tiêu diệt những kẻ nghịch lại Allah, hãy chinh chiến và đừng quá mức, đừng bội ước khi có thỏa hiệp, hãy chinh chiến và đừng có hành vi man rợ, hãy chinh chiến và đừng giết trẻ con. Và khi nơi gặp kẻ thù của nơi những người đa thần thì nơi hãy mời gọi họ đến với ba điều. Nếu họ chấp nhận nơi thì hãy cho họ cơ hội. Sau đó, nơi hãy mời gọi họ vào Islam. Nếu họ đáp lại thì hãy chấp nhận họ. Sau đó hãy mời gọi họ di cư đến nơi của những người di cư đến (Madinah), và hãy cho họ biết nếu họ đồng ý họ sẽ được hưởng quyền lợi và chịu nghĩa vụ giống như những người Muhajir (những người di cư trước đây), nếu họ từ chối thì hãy cho họ biết rằng sẽ giống như những người Ả rập Muslim khác, họ phải tuân thủ theo luật của Allah giống như những người có đức tin phải tuân thủ, họ sẽ không được chia phần chiến lợi phẩm một thứ gì trừ phi họ cùng tham chiến với những người Muslim. Nếu họ từ chối thì yêu cầu họ trả phần thuế còn nếu họ đồng ý thì hãy chấp nhận

họ. Nếu họ không đồng ý thì cầu xin Allah phù hộ và chiến đấu với họ, và khi những người phòng thủ đã bị bao vây và họ muốn thỏa thuận được bảo vệ dưới sự kiểm soát của Allah và Nabi của Ngài thì người chớ cho họ như thế mà hãy để họ thỏa thuận được bảo vệ dưới sự kiểm soát của người và của các vị đồng hành cùng người. Các người bảo vệ những người thỏa hiệp hòa bình này dưới quyền của các người sẽ dễ dàng hơn việc các người bảo vệ họ dưới sự kiểm soát của Allah và Thiên sứ của Ngài. Và khi những người phòng thủ bị bao vây và họ muốn người áp dụng luật của Allah với họ thì các người đừng áp dụng luật của Allah đối với họ mà hãy các người hay tự phán xét họ theo luật của người bởi người không biết là luật của Allah có thật sự có được họ áp dụng hay không.” (Muslim).

Hadith thứ sáu:

Ông Abu Huroiroh رضي الله عنه thuật lại: Nabi ﷺ đã gọi một số chiến mã đến vùng Najdi, và họ mang về một người đàn ông thuộc tộc Hanifah với tên thường gọi là Thama-mah bin Uthal. Họ đã buộc y ở một góc của Masjid, rồi Nabi ﷺ đi ra gặp y nói: “Này Thama-mah, người có điều gì?”. Y nói: Này Muhammad, ta có điều tốt, nếu người giết ta thì người chỉ giết một sinh vật có máu, nếu người cư xử tốt với ta thì người cư xử tốt với một kẻ biết ơn, và nếu người muốn tài sản và của cải thì người cứ yêu cầu tùy thích. Người ﷺ bỏ đi cho đến

ngày hôm sau, Người ﷺ hỏi: “Này Thama-mah, ngươi có điều gì?”. Y nói: Những gì ta đã nói với ngươi, nếu ngươi cư xử tử tế với ta là ngươi cư xử tử tế với một kẻ biết ơn. Thế rồi Người lại bỏ đi cho đến ngày hôm sau, Người lại hỏi: Ngươi có điều gì, Thama-mah? Y nói: Những gì ta đã nói với ngươi. Thế là Người ﷺ nói: Các người hãy cởi trói cho Thama-mah! Sau khi được cởi trói, y tiến đến cây chà là gần Masjid, y tắm rồi vào Masjid và nói: Tôi chứng nhận không có Thượng Đế đích thực nào khác ngoài Allah và tôi chứng nhận Muhammad là Thiên sứ của Allah. Này Muhammad! Thề bởi Allah, trước kia trên mặt đất này không có gương mặt nào đáng ghét đối với tôi hơn Người nhưng bây giờ quả thật gương mặt của Người đã trở thành gương mặt yêu thương nhất đối với tôi. Thề bởi Allah! Trước đây, không có tôn giáo nào đáng ghét đối với tôi hơn tôn giáo của Người nhưng giờ đây nó đã trở thành tôn giáo yêu thương nhất đối với tôi. Thề bởi Allah! Không một xứ sở nào đáng ghét đối với tôi hơn xứ sở của Người nhưng nó đã trở thành xứ sở yêu thương nhất đối với tôi, và con ngựa của Người mang tôi đến, tôi muốn thực hiện Umrah, Người thấy sao? Thế là Thiên sứ của Allah chia vui và ra lệnh cho ông làm Umrah. Rồi khi đến Makkah, một người đã nói với ông: Sabawta! (có nghĩa là thật đáng tội nghiệp cho ông! Đây lời nói mỉa mai, ý nói ông thật hèn hạ vì đã dẫu hàng và qui thuận Muhammad). Ông nói: Không, Ta chỉ qui thuận Islam cùng với Muhammad, Thiên sứ của

Allah. Thề bởi Allah, kể từ bây giờ sẽ không có một hạt lúa mì nào từ Alyama-mah được mang đến cho các người nữa trừ phi có phép của Nabi.” (Vào thời điểm đó, hầu như tất cả những nguồn lúa mì ở Makkah đều được nhập từ Alyama-mah, và Thama-mah là chủ thương buôn lớn nhất ở đó). (Albukhari, Muslim).

Hình ảnh thứ bảy:

Ông Khalid bin Walid رضي الله عنه thuật lại: Tôi đã tham gia chinh chiến cùng với Thiên sứ của Allah ﷺ trong trận Khaibar, những người Do thái đến phàn nàn rằng có nhiều người đã đổ xô đến giành lấy lúa thóc và gia súc của họ. Thế là Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

« أَلَا لَا تَحِلُّ أَمْوَالُ الْمُعَاهِدِينَ إِلَّا بِحَقِّهَا » رواه أبو داود بسند

حسن.

“Chẳng phải là tài sản và của cải của những người nằm trong sự thỏa hiệp hòa bình là không được phép xâm phạm ngoại trừ để thực hiện điều chân lý.” (Abu Dawood ghi lại với đường dẫn truyền tốt).

Hình ảnh thứ tám:

Ông Sahl bin Sa’ad Assa’idi ﷺ thuật lại rằng ông đã nghe Nabi ﷺ nói vào ngày Khaibar: “Ta sẽ giao lá cờ chiến cho một người mà dưới bàn tay của y Allah sẽ ban cho sự thắng lợi trong việc chinh phục”. Nghe vậy, các Sahabah đứng dậy, ai nấy cũng đều hy vọng mình sẽ là người được Người ﷺ giao cho lá cờ chiến. Thế là Người nói: “Ali đâu?”. Có lời đáp: Y than là đang bị đau mắt. Người ﷺ lập tức cho người gọi Ali đến và thổi nhẹ vào mắt của ông, tức khắc đôi mắt của ông khỏi hẳn hoàn toàn như chưa có chuyện gì xảy ra, và ông nói: Chúng tôi sẽ chiến đấu cho tới khi nào họ như chúng ta! Người ﷺ nói:

« عَلَى رِسْلِكَ حَتَّى تَنْزَلَ بِسَاحَتِهِمْ ، ثُمَّ ادْعُهُمْ إِلَى الْإِسْلَامِ ،
وَأَخْبِرُهُمْ بِمَا يَجِبُ عَلَيْهِمْ ، فَوَاللَّهِ لَأَنْ يُهْدَى بِكَ رَجُلٌ وَاحِدٌ خَيْرٌ
لَكَ مِنْ حُمْرِ النَّعَمِ » رواه البخاري و مسلم.

“Ngươi hãy ra chiến trường, hãy mời gọi họ đến với Islam, và cho họ biết những gì mà họ bắt buộc phải thực hiện, và Ta thề bởi Allah rằng nếu Allah hướng dẫn một người bởi ngươi thì điều đó tốt hơn việc ngươi có được một con lạc đà quý.” (Albukhari, Muslim).

Hình ảnh thứ chín:

Ông Abu Huroiroh رضي الله عنه thuật lại rằng ông đã nói: Thưa Thiên sứ của Allah! Người hãy cầu xin điều dữ giáng xuống bọn đa thần đi. Người ﷺ nói:

«إِنِّي لَمْ أُبْعَثْ لِعَانًا وَإِنَّمَا بُعِثْتُ رَحْمَةً» رواه مسلم.

“Quả thật, Ta không được cử đến để trừng phạt mà Ta được cử đến vì lòng nhân từ.” (Muslim).

Hình ảnh thứ mười:

Ông Abu Huroiroh رضي الله عنه thuật lại: Quả thật, mẹ tôi trước kia là một người phụ nữ thờ đa thần và tôi đã từng kêu gọi bà quy thuận Islam nhưng bà đã từ chối, và có một ngày tôi kêu gọi bà nhưng bà đã có lời không hay đến Thiên sứ của Allah ﷺ. Thế là tôi đã đến gặp Thiên sứ của Allah ﷺ, tôi khóc và nói: Thưa Thiên sứ của Allah ﷺ! Quả thật, tôi đã kêu gọi mẹ tôi quy thuận Islam nhưng bà đã từ chối và hôm nay khi tôi kêu gọi bà thì bà lại có lời không hay đến Người, xin Người hãy cầu xin Allah hướng dẫn cho mẹ của Abu Huroiroh với. Vậy là Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

«اللَّهُمَّ اهْدِ أُمَّ أَبِي هُرَيْرَةَ»

“Lạy Thượng Đế, xin Ngài hãy hướng dẫn mẹ của Abu Huroiroh!”

Nghe xong, tôi vội chạy nhanh về để báo tin vui cho bà về lời cầu xin của Thiên sứ của Allah. Khi tôi đến thì cửa không cài then, tôi nghe tiếng khuấy nước và tôi nghe tiếng bước chân và mẹ tôi lên tiếng: Này Abu Huroiroh, chắc là con phải không, rồi bà mở cửa, bà đã mặc chiếc áo dài phủ toàn thân và phủ khăn trùm đầu, bà nói: Mẹ chúng nhận không có Thượng Đế đích thực nào khác ngoài Allah và Muhammad là người bề tôi và Thiên sứ của Ngài. Thế là tôi chạy trở lại gặp Thiên sứ của Allah ﷺ, tôi khóc vì quá vui sướng, tôi khóc giống như tôi gặp phải chuyện buồn, tôi nói: Thưa Thiên sứ của Allah ﷺ! Xin báo tin vui, quả thật Allah đã đáp lại lời cầu xin của Người, quả thật Ngài đã hướng dẫn mẹ của Abu Huroiroh. Tôi nói: Thưa Thiên sứ của Allah ﷺ! Xin Người hãy cầu xin Allah làm cho tôi và mẹ của tôi trở thành người được tất cả những bề tôi có đức tin của Ngài yêu thương và họ là những người yêu thương đối với chúng tôi. Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

« اللَّهُمَّ حَبِّ عِبِيدِكَ هَذَا وَأُمَّهُ إِلَى عِبَادِكَ الْمُؤْمِنِينَ وَحَبِّهِمْ
إِلَيْهِمَا »

“Lạy Thượng Đế, xin Ngài làm cho người bề tôi nhỏ bé này của Ngài và mẹ của nó thành người được những bề tôi có đức tin của Ngài thương yêu và làm cho những bề tôi có đức tin của Ngài thành những

người được hai người họ yêu thương”. Do đó, không một tạo vật có đức tin nào nghe đến tôi hay nhìn thấy tôi và mẹ của tôi mà không yêu thương tôi và mẹ tôi. (Muslim).

Hình ảnh thứ mười một:

Ông Abu Huroiroh رضي الله عنه thuật lại: Tafil bin Amru Addawsi cùng với các bạn hữu của ông đến gặp Nabi ﷺ và nói: Thưa Thiên sứ của Allah! Những người thuộc bộ tộc Daws sẽ bị hủy diệt (vì không theo Islam), xin Người hãy cầu xin Allah cho họ. Người nói:

«اللَّهُمَّ اهْدِ دَوْسًا وَائْتِ بِهِمْ» رواه البخاري ومسلم.

“Lạy Thượng Đế, xin Ngài hãy hướng dẫn bộ tộc Daws và xin Ngài đưa họ đến đây.” (Albukhari, Muslim).

Hình ảnh thứ mười hai:

Ông Jabi bin Abdullah رضي الله عنه thuật lại, các Sahabah nói: Thưa Thiên sứ của Allah! Bộ tộc Saqif đang chiến đấu, xin Ngài hãy cầu xin cho họ. Người ﷺ nói: *“Lạy Thượng Đế, xin Ngài hãy hướng dẫn bộ tộc Saqif!”*. (Tirmizhi ghi lại với đường dẫn truyền xác thực).

Những hành động của Nabi Muhammad ﷺ là gì? Yusuf Estes.

Ngày nay, hầu như mọi người, những ai sống trên bề mặt trái đất này đều bàn tán về Nabi Muhammad ﷺ. Mọi người đều muốn biết “*Đích thực ông ta là ai?*”, “*Giáo lý mà ông truyền dạy là gì?*”, “*Vì sao lại một số người yêu mến ông ta còn một số khác thì ghét ông?*”, “*Ông có phải là người muốn đạt được danh vị?*”, “*Ông có phải là người thánh thiện?*”, “*Ông thực sự là vị Nabi, vị Sứ giả được Thượng Đế Allah cử phải đến?*”, “*Sự thật về người đàn ông Muhammad này thế nào?*” ...

Làm thế nào chúng ta có thể khám phá ra sự thật với cam kết rằng chúng ta sẽ luôn trung thực trong đánh giá và nhận xét của mình?

Chúng ta sẽ bắt đầu bằng cách liệt kê ra những bằng chứng, những sự kiện lịch sử được truyền tải đến chúng ta bởi hàng ngàn người, và trong số họ có người đã từng biết rõ về cá nhân của Người ﷺ cùng với những gì mà chúng ta sẽ liệt kê ra đây đều được dựa trên các cuốn sách và bản thảo viết tay cũng như các tư liệu từ những người đã tận mắt chứng kiến và tất cả đều được lưu giữ ở dạng nguyên thủy không có sự thay đổi và bóp méo từ phía những người Muslim và những người không phải Muslim.

Người tên là Muhammad bin Abdullah bin Abul-Muttalib, sinh năm 570 sau công nguyên tại Makkah (Mecca) giờ là một thành phố thuộc vương quốc Ả rập Xê-út, và mất năm 633 sau công nguyên tại Yathrib, nay là thành phố Madinah Munawwarah cũng thuộc vương quốc Ả rập Xê-út.

A. Các tên gọi của Người ﷺ: Ông nội của Người đã đặt tên cho Người với cái tên Muhammad khi vừa trào đời, nó có nghĩa là (người đáng được khen ngợi, người rất vinh dự). Sau đó, Người được mọi người đặt cho là Siddiq (người luôn trung thực) vì qua cung cách cư xử và quan hệ của Người với mọi người, mọi người vào thời của Người ai nấy cũng đều biết sự chân thật và ngay thẳng của Người, Người chưa bao giờ từng nói ngoài trừ là sự thật. Mọi người còn đặt cho Người với cái tên Amin (người ngay thẳng và đáng tin cậy) vì Người luôn giữ lời hứa và chưa bao giờ bội tín. Và khi các bộ tộc giao tranh với nhau thì họ thường ủy thác tài sản cho Người trong suốt trận đấu, họ ủy thác tài sản cho người ngay cả khi họ chiến đấu với một số người thuộc bộ tộc của Người. Và đó là điều mà họ biết về Người rằng Người là người ngay thẳng và vô cùng đáng tin. Tất cả những tên gọi mà Người được mọi người đặt cho đều nói lên nhân cách và phẩm chất tốt đẹp của Người, sự trung thực và uy tín một cách toàn vẹn. Và Người luôn được biết đến là một người rất nhiệt tình trong việc hòa giải các xích mích cũng như các tranh chấp giữa các bộ tộc cũng như giữa những

người thân tộc. Và quả thật, Người luôn kêu gọi những tín đồ của Người phải tôn trọng tình thân tộc và luôn duy trì kết chặt tình thân.

Và điều này phù hợp với lời tiên tri được đề cập trong Injil (Kinh tân ước) ở chương 14, 16 về sự xuất hiện của một vị Nabi với (thần khí đích thực) hoặc (niềm an ủi) hoặc (một sự dâng hiến).

B. Và Người ﷺ thuộc dòng dõi Nabi Ibrahim (Abraham) عليه السلام tính theo dòng hậu duệ của Nabi Isma-il (Ishmael) عليه السلام là bộ tộc Quraish, một bộ tộc đã giành quyền quản lý và kiểm soát Makkah lúc bấy giờ. Và mối quan hệ huyết thống của Muhammad ﷺ với Nabi Ibrahim, điểm này đã chỉ ra một sự thật về lời tiên tri trong Kinh Cựu ước cũ (Tawrah) trong Đệ Nhị Luật (chương 18: 15) về sự xuất hiện một vị Nabi giống như Musa (Moses) عليه السلام từ anh em của Người.

C. Và quả thật, Người ﷺ đã duy trì và giữ gìn các lời dạy của Thượng Đế Allah cũng giống như các vị ông cha Nabi của Người trước đây. Và những gì được Allah mặc khải xuống cho Muhammad ﷺ từ Qur'an qua trung gian Đại Thiên thần Jibril đã tiết lộ điều đó:

﴿ قُلْ تَعَالَوْا أَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبِّيَ عَلَيْكُمْ أَلَّا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا
وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ مِمَّنْ إِمْلَقَ نَحْنُ نَرْزُقُكُمْ

وَأَيَّاهُمْ^ط وَلَا تَقْرَبُوا^ط الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَّنَ^ط وَلَا تَقْتُلُوا^ط
النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ ذَلِكُمْ وَصَّكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ
تَعْقِلُونَ ﴿١٥١﴾ [سورة الأنعام: ١٥١]

﴿**Hãy bảo họ (Muhammad!): Đến đây, Ta sẽ đọc cho các người điều lệnh mà Thượng Đế của các người đã cấm các người rằng chớ đừng bao giờ làm Shirk với Allah một điều gì, hãy ăn ở tử tế với cha mẹ của các người, chớ vì sợ nghèo mà các người giết con cái của các người bởi TA mới là Đấng cung dưỡng các người và con cái của các người. Và các người chớ đến gần những điều sàm bậy một cách công khai hay kín đáo, và chớ giết sinh mạng mà Allah đã nghiêm cấm trừ phi vì lý do chính đáng. Đó là điều chỉ thị cho các người mong rằng các người biết suy nghĩ.**﴾ (Chương 6 – Al-An'am, câu 151).

D. Muhammad ﷺ đã sống trọn đời trong thờ phượng một mình Allah duy nhất, không tổ hợp bất cứ một thân linh nào khác, và đây cũng là điều được dạy trong các giáo lý của Kinh Cựu ước cũ (Exodus⁽²⁾: 20, Đệ Nhị Luật: 5) và trong Tân ước cũng vậy (Mac-cô⁽³⁾ ở chương 12, câu 2).

(2) Xuất hành (quyển thứ hai trong Cựu ước, kể chuyện người Do Thái rời bỏ Ai Cập và chuyện Nabi Musa (Moses) được mặc khải Mười điều răn của Thượng Đế Allah).

(3) Quyển thứ hai trong Tân ước, do thánh Mark soạn ra).

E. Và quả thật, Muhammad ﷺ đã bảo các tín đồ của Người phải tuân lệnh Allah, Đấng Tối Cao và phải thực hành theo giáo lý của Ngài như những gì Đại Thiên thần Jibril mang lời mặc khải xuống từ Allah:

﴿ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَايَ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُم لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴾ (سورة النحل : ٩٠)

«**Quả thật, Allah ra lệnh phải công bằng và liêm chính, phải làm điều thiện tốt, bố thí giúp đỡ bà con ruột thịt, và Ngài nghiêm cấm làm điều xấu và ác đức, cấm làm điều tội lỗi, nghịch lý và bất công. Ngài chỉ bảo các người mong rằng các người luôn biết lưu ý đến phúc và tội.**» (Chương 16 – Annaml, câu 90).

F. Muhammad ﷺ chưa từng thờ phượng bụt tượng hay các thần linh qua những biểu tượng, bức tượng bằng đá do con người nắn tạo ra, một thói quen rất phổ biến trong đời sống của bộ tộc của người lúc bấy giờ. Quả thật, Người ﷺ đã nghiêm cấm các tín đồ của Người thờ phượng bất cứ điều gì ngoài Allah, Thượng Đế duy nhất của vũ trụ, Thượng Đế của Adam, Ibrahim (Abraham), Musa (Moses), và tất cả các vị Nabi (cầu xin Allah ban bằng an và phúc lành cho họ), như Allah đã phán:

﴿ وَمَا تَفَرَّقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَةُ ﴿٥﴾ وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَذَلِكَ دِينُ الْقِيَمَةِ ﴿٥﴾ ﴾ [سورة البينة: ٥، ٤]

﴿Và những ai đã được ban Kinh sách chỉ chia rẽ nhau sau khi họ đã gặp minh chứng (Nabi Muhammad). Và họ được lệnh chỉ phải thờ phụng riêng Allah, triệt để thần phục Ngài một cách chính thức và dâng lễ nguyện Salah một cách chu đáo và đóng Zakah và đó là tôn giáo đúng đắn.﴾ (Chương 98 – Al-Bayyinah, câu 4, 5).

Muhammad ﷺ xem thường việc thờ phượng bụt tượng và những thần linh mà chính con người tự tạo ra giống như Người ghét những tín ngưỡng nông cuồng dẫn đến sự thờ phượng như thế này.

G. Quả thật, Muhammad ﷺ đã luôn vĩ đại hóa và tôn vinh tên của Allah tối đa có thể và Người không lợi dụng Ngài để đề cao hay thánh hóa bản thân, mà trái lại, Người nghiêm cấm các tín đồ của Người tôn vinh bản thân Người và bắt họ phải dùng lời xưng hô rằng Người là người bề tôi của Allah.

H. Quả thật Muhammad ﷺ đã thực hiện và thi hành sự thờ phượng và lễ nghi đúng mực được truyền lại từ Ibrahim và Isma-il (câu xin Allah ban bằng an và

phúc lành cho hai người họ). Sau đây là các lời kinh Qur'an cho chúng ta biết về điều đó:

﴿ وَإِذْ أُنبِئَ إِبرَاهِيمَ رَبُّهُ بِكَلِمَاتٍ فَأَتَمَّهُنَّ ۗ قَالَ إِنِّي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَامًا ۗ قَالَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي ۗ قَالَ لَا يَنَالُ عَهْدِي الظَّالِمِينَ ﴿١٢٤﴾ وَإِذْ جَعَلْنَا الْبَيْتَ مَثَابَةً لِّلنَّاسِ وَأَمْنَا وَاتَّخِذُوا مِن مَّقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصَلًّى ۖ وَعَهِدْنَا إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ أَن طَهِّرَا بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ وَالْعَاكِفِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ ﴿١٢٥﴾ وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا بَلَدًا ءَامِنًا وَارْزُقْ أَهْلَهُ مِنَ الثَّمَرَاتِ مَنْ ءَامَنَ مِنْهُمْ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ۗ قَالَ وَمَنْ كَفَرَ فَأُمَتِّعُهُ قَلِيلًا ثُمَّ أَضْطَرُّهُ إِلَىٰ عَذَابِ النَّارِ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١٢٦﴾ وَإِذْ يَرْفَعُ إِبْرَاهِيمُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ وَإِسْمَاعِيلُ رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا ۖ إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١٢٧﴾ رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمِينَ لَكَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِنَا أُمَّةً مُّسْلِمَةً لَّكَ وَأَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَتُبْ عَلَيْنَا ۖ إِنَّكَ أَنْتَ الرَّؤُوفُ الرَّحِيمُ ﴿١٢٨﴾ رَبَّنَا وَابْعَثْ فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِكَ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُزَكِّيهِمْ ۗ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١٢٩﴾ وَمَنْ يَرْغَبْ عَن مِّلَّةِ إِبْرَاهِيمَ إِلَّا مَن سَفِهَ نَفْسَهُ ۚ وَلَقَدِ اصْطَفَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١٣٠﴾ إِذْ قَالَ لَهُ

رَبُّهُ وَأَسْلِمٌ قَالَ أَسَلَمْتُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٣٢﴾ وَوَصَّى بِهَا إِبْرَاهِيمُ بَنِيهِ
وَيَعْقُوبُ يَبْنَئِي إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَى لَكُمُ الدِّينَ فَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنتُمْ
مُسْلِمُونَ ﴿١٣٣﴾ [سورة البقرة: ١٢٤ - ١٣٢]

«Và hãy nhớ lại khi Ibrahim đã được Thượng Đế của Y thử thách bằng những Mệnh lệnh mà Y đã hoàn tất mỹ mãn. TA đã phán: “Quả thật TA sẽ cử người làm một nhà lãnh đạo cho nhân loại”. (Ibrahim) thưa: “Và từ con cháu của bề tôi nữa”. TA (Allah) đáp: “Lời hứa của TA không can hệ gì đến những kẻ làm điều sai quấy”.

Và hãy nhớ lại khi TA (Allah) đã chỉ định Ngôi đền (Ka’bah) làm một nơi an toàn cho thiên hạ tới lui thăm viếng và (phán cho khách viếng): “Hãy lấy chỗ đứng của Ibrahim làm địa điểm dâng lễ nguyện Salah”. Và TA bắt Ibrahim và Isma-il cam kết giữ Ngôi đền của TA cho trong sạch (để khách đi thập phương đến thăm và) đi vòng quanh Nó và cho những người lánh trần và cho những người đến cúi đầu thần phục và cho những người đền phủ phục.

Và hãy nhớ lại khi Ibrahim cầu nguyện thưa: “Lạy Thượng Đế của bề tôi! Xin Ngài làm cho thành phố (Makkah) này an toàn và nuôi sống dân cư của nó với hoa quả, nuôi người nào trong bọn chúng tin tưởng nơi Allah và Ngày phán xứ cuối cùng”. (Allah) phán: “Và ai không có đức tin thì TA sẽ cho

y hưởng thụ ngắn ngủi rồi TA sẽ lôi đầu y đến chỗ trừng phạt của Hỏa ngục; và đó là một nơi đến cuối cùng tồi tệ nhất”.

Và hãy lại khi Ibrahim và Isma-il xây móng của Ngôi đền và cầu nguyện thưa: “Lạy Thượng Đế của chúng con! Xin Ngài chấp nhận việc làm này từ chúng tôi, bởi vì Ngài là Đấng Hằng nghe và Hằng biết. Lạy Thượng Đế của chúng con! Xin Ngài hãy làm cho chúng con thành hai người Muslim thần phục Ngài và xin Ngài hãy tạo ra một cộng đồng Islam thần phục Ngài từ con cháu của chúng con và chỉ cho chúng con những nghi lễ bắt buộc và lượng thứ cho chúng con bởi vì chắc chắn Ngài là Đấng Hằng Lượng thứ, Đấng Rất mực Khoan dung. Lạy Thượng Đế của chúng con! Xin Ngài hãy dựng lên trong chúng (con cháu của chúng con) một Sứ giả (xuất thân) từ chúng. Y sẽ đọc các Lời Mặc khải của Ngài cho chúng và sẽ dạy chúng Kinh sách và Lẽ Đúng đắn Khôn ngoan; và Y sẽ thanh sạch hóa chúng. Quả thật, Ngài là Đấng Toàn năng, Đấng Rất mực Sáng suốt.”

Và chỉ ai tự lừa dối bản thân mình mới bỏ tín ngưỡng của Ibrahim bởi vì TA đã chọn Y làm một nhà lãnh đạo ở trần gian này; và ở Đời sau chắc chắn Y sẽ ở trong hàng ngũ những người lương thiện.

Và hãy nhớ lại khi Thượng Đế của Y (Ibrahim) đã phán bảo Y rằng hãy thần phục TA thì Y đã nói: Bè tôi xin hạ mình thần phục Thượng Đế của muôn loài. Và Ibrahim đã truyền bảo điều đó cho các con của Y, và Yaqub (Jacob) (cũng dặn dò các con y như thế, Y nói: Này các con! Quả thật, Allah đã chọn cho các con một tôn giáo, bởi thế, các con hãy đừng chết trừ phi các con là những người Muslim (thần phục Allah).» (Chương 2 – Albaqarah, câu 124 – 132).

I. Quả thật, Muhammad ﷺ đã hoàn tất các nghi lễ thờ phượng giống như các vị Nabi trước Người và đó là Sujud (cúi đầu quỳ lạy mọp xuống đất) trong lúc dâng lễ nguyện Salah. Quả thật, Người đã hướng mặt đến Ngõ đền thiêng Al-Maqdis – Jerusalem trong thờ phượng và bảo các tín đồ của Người đứng giống như vậy cho đến khi Allah cử Đại Thiên thần Jibril lời mặc khải thay đổi hướng Qibah được nói trong Qur'an.

K. Quả thật, Muhammad ﷺ đã thiết lập quyền hạn và trách nhiệm cho tất cả những thành viên trong gia đình, đặc biệt Người qui định quyền hạn của cha mẹ, quyền lợi của phụ nữ cho con bú, quyền lợi các trẻ mồ côi và những người vợ. Và như đã được biết từ trong Qur'an rằng Muhammad ﷺ đã ra lệnh bảo các tín đồ phải tuyệt đối kính trọng cha mẹ, ngay cả chỉ một tiếng thở dài “Oof” đối với cha mẹ cũng không được phép:

﴿ وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا إِمَّا يَبُلُغَنَّ
عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا أُفٍ وَلَا تَنْهَرْهُمَا
وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا ﴿٢٣﴾ [سورة الإسراء: ٢٣]

﴿Và Thượng Đế của Người (Muhammad) đã sắc lệnh rằng các người chỉ được thờ phượng một mình Allah duy nhất và phải ăn ở tử tế với cha mẹ. Nếu một trong hai người họ hoặc cả hai sống với Người trong tuổi già thì chớ đừng nói tiếng uf (tiếng thờ dài vô lễ) với họ, và chớ buông lời xúc phạm hai người họ, mà phải ăn nói với hai người họ lời lẽ tôn kính.﴾ (Chương 17 – Al-Isra', câu 23).

L. Muhammad ﷺ luôn ủng hộ và bảo vệ quyền lợi của trẻ mồ côi và trẻ sơ sinh. Quả thật, Người ﷺ bảo các tín đồ phải ủng hộ giúp đỡ trẻ mồ côi và nuôi ăn những người nghèo để được Allah thu nhận vào Thiên Đàng như Allah đã phán:

﴿ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ سِرًّا وَعَلَانِيَةً فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ
عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٢٧٤﴾ [البقرة: ٢٧٤].

﴿Những ai chi dùng tài sản của họ (vào việc từ thiện) cả đêm lẫn ngày một cách kín đáo hay công khai, sẽ được nhận phần thưởng nơi Thượng Đế của họ và

họ sẽ không phải lo sợ và buồn phiền.» (Chương 2 – Albaqarah, câu 274).

Và Người cũng nghiêm cấm hành động man rợ phổ biến của người Ả rập, đó là họ giết những bé gái mới sinh vì coi đó là một sự không may mắn và khổ nhục. Qur'an đã ám chỉ điều này trong câu kinh sau:

﴿ وَإِذَا الْمَوْءُودَةُ سُئِلَتْ ﴿٨﴾ بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ ﴿٩﴾ ﴾ (سورة التكوير: ٩، ٨)

«Và khi các đứa bé gái bị chôn sống sẽ được tra hỏi vì tội gì mà chúng phải bị giết?» (Chương 81 – Attakwir, câu ٨, 9).

M. Và quả thật, Muhammad ﷺ đã ra lệnh bảo người đàn ông không được kế thừa tài sản của phụ nữ một cách cưỡng ép và không được cưới phụ nữ trừ phi họ đồng ý và chấp thuận, không được hành hạ giam cầm họ để họ trả lại tiền cưới.

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ تَرِثُوا النِّسَاءَ كَرِهًا وَلَا تَعْضُلُوهُنَّ لِتَذَهَبُوا بِبَعْضِ مَا ءَاتَيْتُمُوهُنَّ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَحِشَةٍ مُبِينَةٍ وَعَاشِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَيَجْعَلَ اللَّهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا ﴾ [سورة النساء: ١٩]

﴿Hỡi những ai có đức tin! Các người không được phép cưỡng bức vợ để thừa hưởng gia tài của họ, cũng không được giam (hành hạ) họ để lấy lại một phần nào tiền cưới mà các người đã tặng họ ngoại trừ trường hợp họ công khai phạm tội ngoại tình. Các người hãy sống tử tế với họ bởi vì nếu như các người ghét bỏ họ thì có lẽ các người ghét một sinh vật mà Allah đã ban cho nó nhiều điều tốt lành.﴾
(Chương 4 – Annisa’, câu 19).

Người cũng nghiêm cấm đàn ông đánh đập và hành hạ vợ. Các bà vợ của Người nói rằng Người chưa bao giờ đánh họ dù chỉ một lần. Và Người cũng không hề có một mối quan hệ nam nữ nào ngoài hôn nhân cả mặc dù thời đó việc một người đàn ông quan hệ trai gái bên ngoài là điều rất bình thường và phổ biến. Quả thật, Người chỉ có mối quan hệ với phụ nữ trong khuôn khổ hôn nhân hợp pháp của thời đó tức được chính quyền thời đó công nhận giống như mối quan hệ của Người với bà A’ishah cũng là mối quan hệ hôn nhân, chỉ có điều Người chưa ăn ở với bà trong lần đầu tiên mà Abu Bakr đã hứa gả cho Người mà mãi đến một thời gian sau đó khi bà A’ishah đã có thể đưa ra quyết định. Và quả thật, ngay cả bản thân của A’ishah cũng tự miêu tả về mối quan hệ của bà với Nabi một cách chi tiết cho thấy giữa họ là một tình yêu và quý trọng lẫn nhau. Và bà A’ishah được xem là một đại học giả trong các đại học giả của Islam, và bà đã sống

trọn đời là một người vợ của Nabi Muhammad ﷺ và không hề nghĩ đến một người đàn ông nào khác và bà không bao giờ có bất cứ hành động tiêu cực nào đối với Người ﷺ cả.

N. Muhammad ﷺ bảo đàn ông phải chu cấp và nuôi dưỡng cho phụ nữ, phải bảo vệ họ dù đó là mẹ, hoặc chị (em) gái, hoặc vợ hoặc các con gái, hoặc các con gái của người khác, dù là người Muslim hay không phải Muslim.

﴿الرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ بِمَا فَضَّلَ اللَّهُ بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ وَبِمَا أَنْفَقُوا مِنْ أَمْوَالِهِمْ فَالصَّالِحَاتُ قَانِتَاتٌ حَافِظَاتٌ لِّلْغَيْبِ بِمَا حَفِظَ اللَّهُ وَالَّتِي تَخَافُونَ نُشُوزَهُنَّ فَعِظُوهُنَّ وَأَهْجُرُوهُنَّ فِي الْمَضَاجِعِ وَاصْرَبُوهُنَّ فَإِنِ أَطَعْنَكُمْ فَلَا تَبْغُوا عَلَيْهِنَّ سَبِيلًا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا كَبِيرًا ﴿٣٤﴾﴾ [سورة النساء: ٣٤]

﴿Người đàn ông là trụ cột (của gia đình) trên đàn bà bởi vì Allah ban cho người này sức lực hơn người kia và bởi vì họ (đàn ông) phải chi dung tài sản của họ vào việc cấp dưỡng gia đình. Do đó, người đàn bà đức hạnh nên phục tùng chồng và trông coi nhà cửa trong lúc chồng vắng mặt với sự giúp đỡ và trông chừng của Allah. Còn đối với các bà vợ mà các người sợ họ thất tiết và bướng bỉnh, trước hết hãy

cảnh cáo họ, rồi từ chối ăn nằm với họ, rồi cuối cùng mới đánh họ (nhẹ tay). Nhưng nếu họ chịu nghe theo các người thì chớ kiếm chuyện với họ bởi vì Allah Rất mực Tối cao và Vĩ đại.﴾ (Chương 2 – Annisa', câu 34).

○ Muhammad ﷺ nghiêm cấm giết con cái vì sợ nghèo đói giống như giết một sinh mạng vô tội:

﴿ قُلْ تَعَالَوْا أَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبِّيَ عَلَيَّكُمْ أَلَّا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا
وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ مِمَّنْ إِمْلَقِ نَحْنُ نَرْزُقُكُمْ
وَأَيَّاهُمْ وَلَا تَقْرَبُوا الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَّنَ وَلَا تَقْتُلُوا
النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ ذَلِكُمْ وَصَلَّيْتُ بِهِ لَعَلَّكُمْ
تَعْقِلُونَ ﴿١٥١﴾ [سورة الأنعام: ١٥١]

﴿Hãy bảo họ (Muhammad!): Đến đây, Ta sẽ đọc cho các người điều lệnh mà Thượng Đế của các người đã cấm các người rằng chớ dùng bao giờ làm Shirk với Allah một điều gì, hãy ăn ở tử tế với cha mẹ của các người, chớ vì sợ nghèo mà các người giết con cái của các người bởi TA mới là Đấng cung dưỡng các người và con cái của các người. Và các người chớ đến gần những điều sàm bậy một cách công khai hay kín đáo, và chớ giết sinh mạng mà Allah đã nghiêm cấm trừ phi vì lý do chính đáng. Đó là điều

chỉ thị cho các người mong rằng các người biết suy nghĩ. ﴿ (Chương 6 – Al-An'am, câu 151).

P. Muhammad ﷺ không bao giờ đến gần hành vi Zina (quan hệ nam nữ ngoài hôn nhân) và Người bảo các các tín đồ của Người chỉ được có mối quan hệ với phụ nữ qua hôn nhân.

﴿ الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُم بِالْفَحْشَاءِ وَاللَّهُ يَعِدُكُم مَّغْفِرَةً مِّنْهُ وَفَضْلًا وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴾ [سورة البقرة: ٢٦٨]

﴿Shaytan hù dọa làm cho các người trở thành nghèo khó và bắt các người làm điều thô bỉ (quan hệ nam nữ bừa bãi ngoài hôn nhân) trong lúc Allah hứa tha thứ và làm cho các người phát đạt với thiên lộc của Ngài. Quả thật, Allah là Đấng Rộng rãi Bao la, Đấng biết hết mọi sự việc.﴾ (Chương 2 – Albaqarah, câu 268).

﴿ قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّيَ الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَّنَ وَأَلَّا تَمَّ وَالْبَغْيَ بِغَيْرِ أَحَقِّ وَأَنْ تُشْرِكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزَّلْ بِهِ سُلْطَانًا وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴾ [سورة الأعراف: ٣٣]

﴿Hãy bảo chúng (Muhammad!) Thượng Đế của Ta chỉ cấm làm các điều thô bỉ và sàm bậy, dù công khai hay thầm kín, Ngài cấm làm những điều tội lỗi, cấm việc áp bức và chèn ép kẻ khác bất chấp lẽ phải

và sự thật, cấm làm điều Shirk với Allah điều mà Ngài không bao giờ chấp thuận và Ngài cấm việc nói bậy cho Allah những điều mà các người không biết.﴾ (Chương 7 – Al-‘Araf, câu 33).

﴿ وَلَا تَقْرُبُوا الزَّيْنَىٰ إِنَّهُ كَانَ فَحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا ﴿٣٢﴾ ﴾ [سورة

الإسراء: ٣٢]

﴿Và các người không được đến gần Zina, bởi quả thật nó là một con đường dâm loạn đồi bại.﴾ (Chương 17 – Al-Isra, câu 32).

﴿ الزَّانِي لَا يَنْكِحُ إِلَّا زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً وَالزَّانِيَةُ لَا يَنْكِحُهَا إِلَّا زَانٍ أَوْ مُشْرِكٌ وَحَرَّمَ ذَٰلِكَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ ﴿٣﴾ ﴾ [سورةالنور: ٣]

﴿Người đàn ông phạm tội gian dâm không được kết hôn với ai khác ngoài người đàn bà phạm tội thông dâm hoặc người đàn bà thờ đa thần. Và người đàn bà phạm tội gian dâm không được kết hôn với ai khác ngoài người đàn ông phạm tội thông dâm hoặc người đàn ông thờ đa thần. Và điều đó bị cấm đối với những người có đức tin.﴾ (Chương 24 – Annur, câu 3).

﴿ إِنَّ الَّذِينَ يُحِبُّونَ أَنْ تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ ءَامَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٩﴾ ﴾

[سورةالنور: 19]

﴿Và những ai trong hàng ngũ những người có đức tin thích hành động đồi bại này (Zina) được phổ biến rộng rãi thì sẽ chịu một sự trừng phạt đau đớn ở đời này lẫn Đời sau. Quả thật, Allah biết rõ mọi sự việc trong lúc các người không biết.﴾ (Chương 24 – Annur, câu 19).

﴿يَتَأْتِيهَا اللَّيْطِيُّ إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنَتُ يُبَايِعُنَكَ عَلَىٰ أَنْ لَا يُشْرِكَنَّ بِاللَّهِ شَيْئًا وَلَا يَسْرِقَنَّ وَلَا يَزْنِينَ وَلَا يَقْتُلَنَّ أَوْلَادَهُنَّ وَلَا يَأْتِينَ بِبُهْتَانٍ يَفْتَرِينَهُ بَيْنَ أَيْدِيهِنَّ وَأَرْجُلِهِنَّ وَلَا يَعْصِيَنَّكَ فِي مَعْرُوفٍ فَبَايِعُهُنَّ وَاسْتَغْفِرَ لَهُنَّ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴾ [سورةالممتحنة:

[١٢

﴿Này hỡi Nabi! Khi những người phụ nữ tin tưởng đến gặp Người để tuyên thệ với Người rằng họ sẽ không tổ hợp và gán ghép cùng với Allah bất kỳ một thứ gì, họ sẽ không ăn cắp, không Zina, không giết con cái của họ, không làm điều dối trá với chồng của họ, và sẽ không bất tuân mệnh lệnh của Người về bất cứ điều thiện tốt nào, thì Người hãy chấp nhận

lời tuyên thệ của họ và xin Allah tha thứ cho họ. Quả thật, Allah là Đấng hằng tha thứ và rất mực khoan dung.﴾ (Chương 60 – Al-Mumtahinah, câu 12).

Con người đã hành động Zina (dâm loạn) trong tất cả các nơi trên thế giới tại thời điểm của Muhammad ﷺ nhưng Người không bao giờ thực hiện hành động này và nghiêm cấm các tín đồ của Người một cách tuyệt đối.

Q. Muhammad ﷺ nghiêm cấm trao đổi giao dịch dưới hình thức Riba (cho vay lấy lãi) và việc vay mượn có lời giống như Nabi Ysa (Jesus) عليه السلام đã nghiêm cấm trước đó vài thế kỷ. Và rõ ràng rằng việc cho vay lấy lãi là ăn tài sản không chính đáng và hủy hoại hệ thống kinh tế qua các thời đại như đã được răn dạy trong các nền giáo lý của các Thiên sứ thời trước đó. Muhammad ﷺ đã xem việc giao dịch và trao đổi này là một hành động xấu và vô nhân đạo, rằng nó phải được tránh xa một cách triệt để nhằm khẳng định Islam (sự qui thuận) của một người đối với Allah, Đấng Tạo hóa.

﴿الَّذِينَ يَأْكُلُونَ الرِّبَا لَا يَقُومُونَ إِلَّا كَمَا يَقُومُ الَّذِي يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَسِّ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا إِنَّمَا الْبَيْعُ مِثْلُ الرِّبَا وَأَحَلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَا فَمَنْ جَاءَهُ مَوْعِظَةٌ مِّن رَّبِّهِ فَآنتَهَىٰ فَلَهُ

مَا سَلَفَ وَأَمْرُهُ إِلَى اللَّهِ وَمَنْ عَادَ فَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٧٥﴾ يَمْحَقُ اللَّهُ الرِّبَا وَيُرِي الصَّدَقَاتِ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ كَفَّارٍ أَثِيمٍ ﴿٢٧٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَءَاتَوْا الزَّكَاةَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٢٧٧﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَذَرُوا مَا بَقِيَ مِنَ الرِّبَا إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٢٧٨﴾ فَإِن لَّمْ تَفْعَلُوا فَأْذَنُوا بِحَرْبٍ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِن تُبْتُمْ فَلَكُمْ رُءُوسُ أَمْوَالِكُمْ لَا تَظْلِمُونَ وَلَا تُظْلَمُونَ ﴿٢٧٩﴾ [سورة البقرة: ٢٧٥ - ٢٧٩].

«Những ai ăn tiền lời cho vay sẽ không đứng vững trừ phi đứng như một kẻ đã bị Shaytan sờ mó và làm cho điên cuồng. Sở dĩ như thế là vì họ nói: “Thương mại có khác gì với việc cho vay lấy lãi dâu”. Nhưng Allah cho phép buôn bán và cấm cho vay lấy lãi. Bởi thế, ai đã nhận được lệnh cảnh cáo của Allah và ngưng (việc cho vay lấy lãi) thì sẽ được (Allah) tha thứ về quá khứ của y; và công việc của y sẽ được trình lên cho Allah quyết định. Ngược lại, ai tái phạm thì sẽ làm bạn với Lửa của Hỏa ngục; họ sẽ ở trong đó đời đời.

Allah xóa bỏ (định chế) Riba (cho vay lấy lãi) và làm phát đạt việc bố thí Sadaqah, và Allah không thương những kẻ phụ ơn và tội lỗi.

Quả thật những ai có đức tin và làm việc thiện, và chu đáo dâng lễ nguyện Salah và đóng Zakah thì sẽ nhận phần thưởng của họ nơi Thượng Đế của họ; họ sẽ không lo sợ cũng sẽ không buồn phiền.

Hỡi những ai có đức tin! Nếu các ngươi là những người có đức tin thực sự thì hãy sợ Allah và bỏ phần còn lại của tiền lời cho vay.

Nhưng nếu các ngươi không thi hành thì hãy coi chừng chiến tranh từ Allah và Sứ giả của Ngài; nếu các ngươi hối cải thì sẽ được tiền vốn của các ngươi trở lại. Chớ đối xử bất công với người khác thì các ngươi sẽ không bị đối xử bất công trở lại. ﴿ (Chương 2 – Albaqarah, câu 275 – 279).

R. Muhammad ﷺ không bao giờ có hành vi cơ bạc và Người đã cấm nó giống như cấm Riba vì nó cũng hủy hoại nguồn tài sản.

﴿يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْحُمُرِ وَالْمَيْسِرِ ۖ قُلْ فِيهِمَا إِتْمٌ كَبِيرٌ وَمَنْفَعٌ لِلنَّاسِ وَإِنَّهُمَا أَكْبَرُ مِنْ نَفْعِهِمَا ۗ وَيَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ ۗ قُلِ الْعَفْوَ ۗ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ﴿٢١٩﴾ [سورة

[البقرة: ٢١٩]

﴿Họ hỏi Người (Muhammad) về rượu và cờ bạc. Hãy bảo họ: Trong hai điều đó vừa có một tội lớn vừa có một vài cái lợi cho nhân loại, nhưng tội của hai thứ đó lớn hơn cái lợi của chúng mang lại. Và họ lại hỏi Người phải chi dùng các gì để làm việc thiện. Người hãy bảo họ: Những gì còn lại sau khi đã thỏa mãn những nhu cầu cần thiết. Đó là những lời mặc khải Allah đã trình bày rõ cho các người mong rằng các người biết suy ngẫm.﴾ (Chương 2 – Albaqarah, câu 219).

Cờ bạc không được xem là hành vi xấu và tội ác ngay thời của Muhammad ﷺ nhưng hôm nay nó được biết rằng cờ bạc chính là nguyên nhân gây thiệt hại cho các gia đình và ngay cả đối với sức khỏe tinh thần, và ý tưởng kiếm tiền từ cái không có gì không phải là cách ngay chính mà Muhammad ﷺ cổ vũ và ủng hộ.

S. Muhammad ﷺ không bao giờ uống rượu hoặc bất cứ loại thức uống nào gây say giống như vậy mặc dù những thứ này là thức uống phổ biến thường này của mọi người trong thời đó.

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَامُ رَجْسٌ مِّنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٩٠﴾ إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقِعَ بَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ فِي الْخَمْرِ

وَالْمَيْسِرِ وَيَصُدَّكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ الصَّلَاةِ فَهَلْ أَنْتُمْ مُنْتَهُونَ

[سورة المائدة: ٩٠، ٩١]

«Này hỡi những người có đức tin! Quả thật, uống rượu, cờ bạc, thờ cúng trên bàn thờ bằng đá và dùng tên bản để làm quẻ xin xăm là điều khả ố thuộc những việc làm của Shaytan. Các ngươi hãy từ bỏ và tránh xa chúng mong rằng các ngươi mới có thể thành đạt. Shaytan chỉ muốn tạo ác cảm và hận thù giữa các ngươi qua việc uống rượu và cờ bạc, nó muốn cản trở các ngươi nhớ đến Allah và dâng lễ nguyện Salah. Thế các ngươi không chịu ngưng hay sao?» (Chương 5 – Al-Ma-idah, câu 90, 91).

Quả thật, những người Ả rập cũng giống như các nền văn minh khác thời đó, họ đều uống rượu bất kể tác hại của nó đến sức khỏe hay nhân cách của họ, và có người đã trở thành con nghiện của rượu. Còn ngày nay, vào thời đại của chúng ta, chúng ta không cần đưa ra bằng chứng chỉ mức độ nghiêm trọng của thói quen tệ hại này. Rượu ngoài việc gây ra sự tàn phá sức khỏe của con người, nó còn là nguyên nhân gây ra các tai nạn giao thông làm thiệt hại tài sản và tính mạng con người. Trong thời gian ban đầu, Muhammad ﷺ chỉ cấm các tín đồ uống rượu đến gần sự thờ phượng và sau đó mệnh lệnh cấm rượu mới được thực thi hoàn toàn và triệt để.

T. Muhammad ﷺ không bao giờ tung tin đồn nhảm hoặc mách lẻo chuyện của người khác, Người thường quay mặt bỏ đi khi nghe ai đó có hành vi như vậy.

﴿يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنْ جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَأٍ فَتَبَيَّنُوا أَنْ تُصِيبُوا قَوْمًا بِجَهْلَةٍ فَتُصِيبُوا عَلَىٰ مَا فَعَلْتُمْ نَادِمِينَ ﴿٦﴾﴾ [سورة

الحجرات: ٦]

﴿Hỡi những ai có đức tin! Nếu có một kẻ gây rối mang tin tức đến báo cáo với các người thì các người hãy kiểm tra nó cho thật kỹ e rằng vì ngu xuẩn, các người có thể làm hại đến người khác rồi sau đó dậm ra hôi hận về điều các người đã làm.﴾
(Chương 49 – Al-Hujurat, câu 6).

﴿يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا يَسْخَرُونَ قَوْمًا مِّن قَوْمٍ عَسَىٰ أَنْ يَكُونُوا خَيْرًا مِّنْهُمْ وَلَا نِسَاءً مِّن نِّسَاءٍ عَسَىٰ أَنْ يَكُنَّ خَيْرًا مِّنْهُنَّ وَلَا تَلْمِزُوا أَنفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا بِاللِّغَابِ بِئْسَ الْأَسْمُ الْفُسُوقُ بَعْدَ الْإِيمَانِ وَمَنْ لَّمْ يَتُبْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿١١﴾﴾ يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَب بَّعْضُكُم بَعْضًا أَيُّبُّ أَحَدُكُمْ أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ

مَيْتًا فَكِرْهُتُمْوَهُ وَأَتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢﴾ [سورة

الحجرات: ١١ - ١٢]

﴿Này hỡi những ai có đức tin! Một đám người này chớ nên cười chê một đám người nọ. Biết đâu đám người này tốt hơn đám người nọ (và ngược lại). Và một số phụ nữ này không nên cười chê một số người phụ nữ nọ. Biết đâu nhóm phụ nữ nọ tốt hơn nhóm phụ nữ kia (và ngược lại). Chớ nói xấu lẫn nhau và chớ mắng nhiếc nhau bằng cách bêu tên tục (của nhau ra trước công chúng). Việc bêu tên xấu của một người sau khi y đã tin tưởng là một việc xấu xa. Và ai không chừa bỏ (thói xấu đó) thì là những người làm điều sai quấy.﴾

Hỡi những ai có đức tin! Hãy tránh nghi kỵ càng nhiều càng tốt. Quả thật, nghi kỵ trong một vài trường hợp là một tội. Chớ dò thám cũng chớ nói xấu lẫn nhau. Phải chăng một trong các người thích ăn thịt của người anh em mình đã chết hay sao? Bởi thế, nên gớm ghiếc việc đó. Và hãy sợ Allah. Quả thật, Allah hằng tha thứ và khoan dung.﴾ (Chương 49 – Al-Hujurat, câu 11, 12).

Tất nhiên, những giáo lý này là nói nhân cách và đặc biệt là trong thời đại của chúng ta hiện nay, con người luôn tích cực tham gia vào các loại tội tệ nhất của tin đồn và những lời lăng mạ nhau và thậm chí những điều đó lại xảy giữa người thân thích với nhau.

U. Quả thật, Muhammad ﷺ là rất rộng lượng và bao dung, và Người luôn kêu gọi các tín đồ của Người nên đối xử và quan hệ một cách rộng lượng và bao dung với nhau, thậm chí Người thúc giục họ bỏ qua và xí xóa cho những khoản nợ của một số người vì Allah, Đấng Đệ lượng và Khoan dung.

﴿ وَإِنْ كَانَ ذُو عُسْرَةٍ فَنَظِرَةٌ إِلَىٰ مَيْسَرَةٍ وَأَنْ تَصَدَّقُوا خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٨٠﴾ وَاتَّقُوا يَوْمًا تُرْجَعُونَ فِيهِ إِلَىٰ اللَّهِ ثُمَّ تُوَفَّىٰ كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٨١﴾ ﴾ [سورة البقرة: ٢٨٠، ٢٨١]

﴿Và nếu người thiếu nợ lâm vào hoàn cảnh khó khăn, hãy gia hạn cho y đến khi y cảm thấy nhẹ gánh lo (trong việc trả nợ); nhưng nếu các người bố thí (tiền nợ đó) cho họ thì điều đó tốt nhất cho các người nếu các người biết. Và hãy sợ Ngày mà các người được đưa gặp Allah trở lại (để chịu xét xử). Rồi một linh hồn sẽ được trả lại đầy đủ về những điều (tội lỗi) mà nói đã phạm và họ sẽ không bị đối xử bất công.﴾ (Chương 2 – Albaqarah, câu 280, 281).

V. Quả thật, Muhammad ﷺ bảo phải bố thí Sadaqah (phần hảo tâm) cho người nghèo, đặc biệt đối với những phụ nữ góa phụ và trẻ mồ côi.

﴿ فَأَمَّا الْيَتِيمَ فَلَا تَفْهَرْ ﴿٩﴾ ﴾ [سورة الضحى: ٩]

﴿Còn đôi với trẻ mồ côi thì chớ nên bạc đãi chúng.﴾
(Chương 93 – Dhuha, câu 9).

﴿لِلْفُقَرَاءِ الَّذِينَ أُحْصِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ ضَرْبًا فِي
الْأَرْضِ يَحْسَبُهُمُ الْجَاهِلُ أَغْنِيَاءَ مِنَ التَّعَقُّفِ تَعْرِفُهُمْ بِسِيمَاهُمْ لَا
يَسْأَلُونَ النَّاسَ إِحْفَافًا وَمَا تَنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ ﴿٧٣﴾﴾

[سورة البقرة: 273]

﴿Của bố thí là dành cho người nghèo, những ai vì chính nghĩa của Allah đã bị hạn chế trong việc đi đây đó trên mặt đất (để tìm kế sinh nhai), những kẻ kém hiểu biết thấy tư cách của họ kém khiêm tốn tưởng rằng họ đã đầy đủ không cần gì khác; Ngươi (Muhammad) có thể nhận biết hoàn cảnh của họ (qua những nét đặc biệt) trên gương mặt của họ, họ không trơ trẽn xin xỏ quấy rầy thiên hạ. Bởi thế, bất cứ các vật tốt nào các ngươi tiêu ra cho họ chắc chắn Allah biết rõ nó.﴾ (Chương 2 – Albaqarah, câu 273).

Z. Quả thật, Muhammad ﷺ dạy mọi người đôi mặt với những tai ương và bất hạnh trong cuộc sống của họ rằng họ phải kiên nhẫn chịu đựng, bởi biết kiên nhẫn và chịu đựng sẽ giúp họ nghị lực và đức tin vào sự an bài của cuộc sống để đứng dậy và tiếp tục bước đi trên cuộc đời.

﴿يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اُسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلٰوةِ اِنَّ اللّٰهَ مَعَ

الصّٰبِرِيْنَ ﴿١٥٣﴾ [سورة البقرة: 153]

﴿Này hỡi những người có đức tin! Hãy cầu xin sự cứu giúp (của Allah) bằng sự kiên nhẫn và lễ nguyện Salah. Quả thật, Allah luôn ở cùng với những ai biết kiên nhẫn chịu đựng.﴾ (Chương 2 – Albaqarah, câu 153).

Và Người ﷺ cũng trình bày rõ rằng cuộc sống trên thế gian này là một thử thách từ Allah, Đấng Tối cao:

﴿وَلَتَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِّنَ الْاَمْوَالِ

وَالْاَنْفُسِ وَالشَّمْرَاتِ وَبَشِّرِ الصّٰبِرِيْنَ ﴿١٥٥﴾ [سورة البقرة: 155]

﴿Và quả thật TA (Allah) sẽ thử thách các ngươi với những điều sợ hãi, sự đói khát, mất mát tài sản, thiệt hại tính mạng và thất bát mùa màng và hoa quả. Nhưng hãy báo tin vui cho những người biết kiên nhẫn.﴾ (Chương 2 – Albaqarah, câu 155).

W. Quả thật, Muhammad là người thường nhịn chay để được gần Allah và lánh xa ham muốn vật chất trần gian.

﴿يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى
الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٨٣﴾ [سورة البقرة: ١٨٣]

«Hỡi những ai có đức tin, việc nhịn chay đã được sắc lệnh cho các người giống như nó đã được sắc lệnh cho những người trước các người, mong rằng các người sẽ ngay chính và ngoan đạo.» (Chương 2 – Albaqarah, câu 183).

X. Quả thật, Muhammad ﷺ đã kêu gọi việc loại bỏ tất cả các hình thức phân biệt chủng tộc và bộ lạc kể từ lúc bắt đầu sự truyền bá cho đến khi kết thúc sứ mệnh của Người, Người đích thực là sứ giả của hòa bình cho mọi người ở mọi thời đại.

﴿يَأْتِيهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِّن ذَكَرٍ وَأُنثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ
شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِندَ اللَّهِ أَتَقْوَمُ إِنَّ اللَّهَ
عَلِيمٌ خَبِيرٌ ﴿١٣﴾ [سورة الحجرات: ١٣]

«Này hỡi nhân loại, quả thật TA (Allah) đã tạo hóa các người từ một người nam và một người nữ và làm cho các người thành quốc gia và bộ lạc để các người nhận biết lẫn nhau. Quả thật, sự cao quý của các người ở nơi Allah là lòng kính sợ và ngoan đạo của các người. Quả thật, Allah là Đáng thông lẫm và

am tượng mọi sự việc. ﴿ (Chương 49 – Al-Hujurat, câu 13).

Và trong các câu kinh khác trong Qur'an:

﴿ يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ
وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي
تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا ﴿١﴾ [سورة
النساء: ١]

﴿Này hỡi nhân loại! Hãy kính sợ Thượng Đế của các
ngươi, Đấng đã tạo hóa các ngươi từ một cá thể duy
nhất (Adam) và từ Y Ngài đã tạo ra người vợ của Y
(Hauwa) rồi từ hai người họ Ngài đã rải ra vô số
đàn ông và đàn bà (trên khắp trái đất). Và hãy kính
sợ Allah, Đấng mà các người đòi hỏi (quyền hạn)
lẫn nhau và hãy (kính trọng) dạ con bởi vì quả thật
Allah luôn theo dõi các ngươi.﴾ (Chương 4 - Annisa',
câu 1).

Còn đối với những gì liên quan đến cách cư xử
trong mối quan hệ giữa con người với nhau cũng như
sự hòa giải giữa những người gây gổ và tranh chấp
nhau thì Qur'an cũng có nói:

﴿ وَإِنْ طَائِفَتَانِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ اقْتَتَلُوا فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا فَإِنْ بَغَتْ
إِحْدَاهُمَا عَلَى الْأُخْرَى فَقْتُلُوا الَّتِي تَبْغِي حَتَّى تَفِيءَ إِلَى أَمْرِ اللَّهِ

فَإِنْ فَاءَتْ فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ وَأَقْسِطُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ
الْمُقْسِطِينَ ﴿٩﴾ إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَاتَّقُوا
اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٠﴾ [سورة الحجرات : ٩، ١٠]

﴿Nếu có hai nhóm tin đồ giao chiến, hãy hòa giải giữa đôi bên. Nhưng nếu nhóm này áp bức và lấn át nhóm kia thì hãy đánh nhóm áp bức cho đến khi họ trở về phục tùng mệnh lệnh của Allah. Bởi thế, nếu họ chiêu hồi thì hãy giải hòa giữa hai nhóm một cách công bằng và vô tư. Quả thật, Allah yêu thương những người công bằng vô tư. Những người có đức tin là anh em với nhau. Do đó, hãy giải hòa giữa hai anh em của các ngươi. Hãy kính sợ Allah, mong rằng các ngươi được khoan dung.﴾ (Chương 49 – Al-Hujurat, câu 9, 10).

Y. Quả thật, Muhammad ﷺ đã trình bày rõ ràng rằng Nabi Ysa (Jesus) ﷺ là một bào thai tinh khiết được sinh ra một cách kì diệu từ bà Maryam, một người phụ nữ tốt nhất trong nhân loại. Đồng thời, Muhammad ﷺ đã xác nhận với những người Do thái rằng Nabi Ysa (Jesus) ﷺ là một vị Masih được nói đến trong Tawrah (Kinh Cựu ước: Torah), và quả thật Người ﷺ cũng đã cho biết rằng Ysa ﷺ đã mang đến nhiều phép màu theo ý chỉ của Allah, trong những phép màu đó tiêu

biểu như chữa lành bệnh, làm cho người mù sáng mắt, làm cho người chết sống lại, và Nabi Ysa عليه السلام chưa chết mà được Allah đưa lên trời. Và Người ﷺ cũng thông điệp rằng Nabi Ysa عليه السلام sẽ trở lại trần gian vào cận ngày Tận thế để thống lĩnh những người có đức tin đi tiêu diệt những điều xấu và tội lỗi, và Nabi Ysa عليه السلام sẽ hủy diệt Masih Dajjal (Antichrist).

Z. Quả thật, Muhammad ﷺ cấm giết chóc ngay cả các tín đồ của Người bị giết cho đến khi có lệnh từ Allah bảo vùng dậy chiến đấu, và ngay cả khi có lệnh chiến đấu thì vẫn có những nguyên tắc và giới hạn nhất định (được nói ở phần trên) và chỉ được phép chiến đấu với những ai chiến đấu chống lại Islam và những người Muslim.

Muhammad ﷺ đã nói gì? Yusuf Estes

Quả thật, Muhammad đã thiết lập nhiều nguyên tắc và đạo đức, đồng thời cũng thiết lập các nguyên tắc nhất định trong các cuộc chinh chiến vượt hơn cả công ước Genève trong vấn đề này.

Hãy xem những gì dưới đây:

Sống là một quyền thiêng liêng cho tất cả và trên cơ sở này không được phép xâm phạm và làm hại nó ngoại trừ đối với những ai giao chiến với Islam. Nếu giải cứu được một sinh mạng xem như đã giải cứu toàn nhân loại và tương tự nếu hủy diệt một sinh mạng coi như đã hủy diệt cả toàn nhân loại.

Không áp dụng nguyên tắc diệt chủng đối với bất kỳ bộ lạc nào, ngay cả khi một số các bộ lạc đã áp dụng hình thức diệt chủng đối với người Muslim. Thay vào đó, Muhammad ﷺ, đã nhiều lần ân xá và bảo vệ chung của tất cả bao gồm cả một số người đã vi phạm thỏa thuận với Người nhiều lần. Người ﷺ không cho phép tấn công họ cho đến khi nào đã chứng minh rõ ràng họ là những kẻ phản bội hiệp ước và thỏa thuận, họ là những người đang cố gắng tìm cách hãm hại người Muslim và Thiên Sứ Muhammad ﷺ trong suốt cuộc chiến. Và tất nhiên hoàn toàn hợp lý rằng có

quyền đáp trả lại người Do Thái đã phản bội người Muslim.

Quả thật, chế độ chiếm hữu nô lệ là một trong những điều phổ biến ở các quốc gia và các bộ lạc trong giai đoạn này, và Islam đến đã khuyến khích việc giải phóng nô lệ và dạy con người biết rằng Allah sẽ ban thưởng nếu họ trả tự do cho nô lệ. Ví dụ cho điều này như người giúp việc của Thiên sứ Muhammad ﷺ, Zaid bin Harithah, đã được Người coi như con trai của Người, Bilal, một nô lệ đã được Abu Bakr Assiddiq ﷺ mua lại và trả tự do cho ông. Mặc dù kẻ thù đã nhiều lần âm mưu ám sát Thiên sứ ﷺ (nổi tiếng nhất trong âm mưu ám sát Người đó là đêm Người ﷺ và Abu Bakr ﷺ rời Makkah để đến Madinah và Ali đã nằm ngủ tại chỗ của Người) nhưng Người ﷺ không cho phép bất cứ ai trong bạn đạo của Người giết hại bất kỳ một ai đã tham gia trong âm mưu ám sát Người. Bằng chứng cho điều đó là khi Thiên sứ ﷺ vào Makkah sau khi đã giành được thắng lợi thì lời nói đầu tiên Người nói với các bạn đạo của Người rằng không được gây hại cho các bộ lạc và dòng tộc thế này thế nọ. Và đây là một trong những hành động nổi bật nhất biểu hiện rõ nhất về sự tha thứ, bao dung và khiêm nhường.

Quả thật, cuộc chiến quân sự đã bị cấm trong suốt mười ba năm đầu của sứ mạng Thiên sứ mặc dù người Ả rập là những người giàu kinh nghiệm trong

chiến đấu, họ không cần đến việc truyền dạy cách chiến đấu bởi lẽ họ đã trải một quá trình nội chiến triền miên nhiều thế kỷ qua. Người không cho phép đứng lên chiến đấu cho tới khi Allah thiết lập và định ra các nguyên tắc cho chiến tranh trong Qur'an trong đó bao gồm các giới hạn và quyền nhất định. Quả thật, giáo lý thiêng liêng đã trình bày rõ ràng và cụ thể như ai là người phải bị tấn công, tấn công thế nào, khi nào và ở mức độ nào và tiếp tục cuộc chiến đến bao giờ. Và sự tàn phá các cơ sở hạ tầng bị nghiêm cấm hoàn toàn ngoại trừ trong các trường hợp được xác định bởi Allah, Đấng Toàn năng, và trong các trường hợp cụ thể.

Quả thật, Thiên sứ ﷺ luôn hứng chịu từ phía kẻ thù những lời nhục mạ và xúc phạm nhưng đối với họ Người chỉ mời gọi đến với sự Chỉ đạo. Và một trong những ví dụ tiêu biểu nhất về điều đó là cuộc hành trình của Thiên sứ ﷺ đến vùng Ta-if, chẳng những các vị chức sắc, những người cầm quyền trong vùng không lắng nghe lời của Người, không tiếp đón Người như một vị khách mà thay vào đó, họ xúi giục trẻ con và thanh thiếu niên xua đuổi và ném đá vào Người ﷺ khiến Người bị thương và chảy máu rất nhiều, trong lúc đó, Đại Thiên thần Jibril xuất hiện để trợ giúp Người trả thù họ, chỉ cần Người muốn Allah sẽ ra lệnh cho Thiên thần núi tàn phá vùng đất và làng mạc của họ. Tuy nhiên, thay vì Người ﷺ cầu Allah hủy diệt họ,

Người lại cầu xin Allah hướng dẫn họ đến với sự thờ phượng Ngài duy nhất.

Thiên sứ ﷺ đã nói rõ cho chúng ta nghe rằng tất cả con người đều được sinh ra theo bản năng của Islam (tức thân phục Allah và tuân theo ý chí và giáo lý của Ngài), và Allah đã tạo ra mỗi người với hình dáng mà Ngài đã định đoạt cho họ và tất cả các tinh thần của họ là do Ngài kiểm soát, rồi sau đó khi họ lớn lên, họ bắt đầu bị quấy nhiễu đức tin của họ bởi những tác động và ảnh hưởng của môi trường và xã hội cũng như những dục vọng của chính bản thân họ.

Thiên sứ của Allah ﷺ đã dạy các tín đồ của Người phải có đức tin nơi Thượng Đế của Adam, Nuh (Noah), Ibrahim (Abraham), Yaqub (Jacob), Musa (Moses), Dawood (David), Sulayman (Solomon), Ysa (Jesus) (cầu xin Allah ban bằng an và phúc lành cho tất cả họ), phải có đức tin rằng tất cả họ là các vị Nabi, các vị Thiên sứ của Allah và cũng là những người bẻ tội của Ngài, không được phân biệt hơn kém giữa họ, và Người ﷺ bảo các tín đồ của Người nói (السَّلَامَةُ) có nghĩa là (cầu xin bằng an cho Người) mỗi khi nhắc đến một vị Nabi nào đó trong số họ. Và quả thật Người ﷺ đã thông báo cho họ rằng Tawrah (Torah: Kinh Cựu ước), Zabur (Psalter: Sách thánh thi), Injil (New Testament: Kinh Tân ước) đều có cùng nguồn gốc giống như Qur'an rằng được Allah truyền khải xuống qua Đại

Thiên thần Jibril (Gabriel) جبريل, và quả thật Người ﷺ đã bảo những người Do thái áp dụng luật theo những gì được ban xuống trong Kinh sách của họ nhưng vì họ đã thay đổi và bóp méo và che giấu một số nội dung và điều luật trong Kinh sách của họ, bởi lẽ họ biết rằng Người ﷺ không biết đọc.

Quả thật, Qur'an đã nói về câu chuyện Fir'aun (Pharaon) bị nhấn chìm trong biển hồng hải khi rượt đuổi giết Nabi Musa (Moses) موسى, và Allah đã phán rằng Ngài sẽ giữ lại thân xác của Fir'aun (Pharaon) làm minh chứng cho hậu thế mai sau. Và trong cuốn sách có nhan đề “Kinh thánh, Kinh Qur'an và Khoa học”, tiến sĩ Maurice Bucaille nói rằng đây chính là những gì đã xảy ra với cơ thể của Pha-ra-ôn được phát hiện ở Ai Cập và hiện đang được trưng bày cho tất cả mọi người đến xem. Điều này đã xảy ra hàng ngàn năm trước khi Nabi ﷺ xuất hiện nhưng nó chỉ được chứng minh là sự thật trong vài thập kỷ sau khi Người qua đời.

Muhammad ﷺ không bao bao giờ tự xưng với các tín đồ của Người rằng Người là con của Allah, hoặc thân xác của Allah hay là thân linh gì cả mà Ngài luôn khẳng định Người là một vị Thiên sứ được Allah, Đấng Tối Cao lựa chọn. Người ﷺ nhấn mạnh rằng mọi người phải tôn vinh một mình Allah duy nhất, không được thờ thốt bởi Người hay bởi bất cứ người bạn đạo nào của Người dưới mọi hình thức. Bởi đa số người

thường tôn vinh một ai đó đến nỗi đưa người đó lên thành thánh và thần linh của họ.

Và một lý do chủ chốt làm cho Thiên sứ ﷺ đoàn kết loài người lại với nhau đó là mục đích thờ phượng một mình Allah, một Thượng Đế duy nhất, Thượng Đế của Adam và các vị Thiên sứ (cầu xin Allah ban bằng an và phúc lành cho họ), và Người ﷺ đã nỗ lực phấn đấu nhằm đạt được mục tiêu duy nhất đó là làm cho tất cả mọi người hiểu được các nguyên tắc đạo đức mà Allah đã qui định và ban xuống cho Người và những tín đồ theo nó.

Và ngày nay sau hơn mười bốn thế kỷ trôi qua, cuộc sống và giáo lý của Thiên sứ ﷺ vẫn còn được lưu truyền nguyên vẹn không thay đổi, không bị bóp méo, chỉnh sửa hay thêm bớt, và những gì vẫn không thay đổi đó sẽ là niềm hy vọng vĩnh hằng để điều trị các chứng bệnh khác nhau của loài người giống như cả cuộc đời của Người đã làm. Và đây không phải là lời khẳng định của Muhammad ﷺ hay các tín đồ của Người mà nó là do kết quả không thể thay đổi đã được lịch sử phân tích và ghi nhận.

Muhammad ﷺ nói rằng Người là bẻ tôi của Allah, là vị Nabi của Ngài, vị Thiên sứ của Ngài, và Allah là Thượng Đế của Adam, Ibrahim, Musa, Dawood, Sulayman và Ysa con trai của Maryam (cầu xin Allah ban bằng an và phúc lành cho tất cả họ).

Người nói rằng Qur'an được mặc khải xuống cho Người ﷺ từ Allah thông qua Đại Thiên thần Jibril ﷺ. Người ﷺ bảo mọi người có đức tin nơi Allah, một mình Ngài duy nhất, đó là tuân thủ theo giáo lý của Ngài theo khả năng của họ. Và Người ﷺ đã cầm bản thân Người và những ai theo Người làm chuyện xấu và gian ác đồng thời dạy họ phương pháp thích hợp về thức ăn thức uống, các cung cách sinh hoạt ngay cả cách vào nhà vệ sinh, tất cả đều được mặc khải xuống từ Allah.

Các tín đồ của Muhammad ﷺ nói gì về Người? Yusuf Estes.

“Tên của Người là Muhammad” (cầu xin Allah ban bằng an và phúc lành cho Người.)

Trước tiên, có thể bạn là một người Kitô hữu Tin Lành, Công Giáo, người Do Thái, người vô thần, tôi không biết, hoặc có thể bạn thuộc về các cộng đồng tôn giáo khác nhau được phổ biến trong thế giới của chúng ta ngày nay. Và có thể bạn là một người cộng sản hoặc một người tin rằng các quyền dân chủ của con người là pháp luật hiện hành trên trái đất. Dù cá tính của bạn thế nào, tư tưởng của bạn ra sao, là chính trị, xã hội, hay thói quen thì cũng không nghi ngờ gì nữa khi nói rằng bạn phải hiểu những gì người khác đang nói về người đàn ông này.

Quả thật, thế giới đã công nhận Người là một trong các vĩ nhân lịch sử, tuy nhiên, những vĩ nhân đó chỉ vĩ đại trong một khía cạnh nào đó tức họ chỉ vượt trội trong một hay hai lĩnh vực mà thôi, chẳng hạn về tư tưởng tôn giáo hoặc lãnh đạo quân sự. Và quả thật, tiểu sử và giáo lý của những người vĩ nhân này qua thời gian đã bị lùi lại sau khi họ đã từng là những chủ đề được quan tâm chẳng hạn về từ tượng của họ, nơi sinh và ngày sinh của họ, cách sống của họ, phong cách trong cuộc sống của họ, chi tiết về giáo lý của họ, mức độ thành công hay thất bại của họ, nói một cách khác,

con người không thể cơ cấu lại, hình thành lại hoặc các giáo lý của những người đàn ông và phụ nữ này một cách chính xác.

Nhưng đó không phải là trường hợp với người đàn ông này (Muhammad ﷺ), người đã thực hiện và đạt được rất nhiều trong các lĩnh vực khác nhau của tư tưởng và nhân cách con người, Người ﷺ thực sự là một bóng đèn chiếu sáng trong lịch sử nhân loại. Quả thật, tài liệu chi tiết nhỏ nhất của cuộc sống riêng tư cũng như những lời nói của Người ﷺ, tất cả đã được duy trì và lưu giữ một cách trung thực cho đến nay. Các tài liệu xác thực về Người ﷺ được các tín đồ chân thành của Người lưu giữ và truyền lại kể cả những kẻ thù của Người cũng thế.

Muhammad ﷺ là một người thầy của tôn giáo, một người cải cách xã hội, một tấm gương đạo đức, một biểu mẫu chính quyền, một người bạn thân yêu, một người đồng hành tuyệt vời, một người chồng tận tâm và một người cha đầy yêu thương, tất cả những cao quý đó đều ở trong một con người duy nhất. Không một ai trong lịch sử nhân loại có thể vượt trội hơn Người hoặc sánh bằng Người trong bất cứ những khía cạnh khác nhau của cuộc đời mình, và cũng không có ai đạt được những gì mà Muhammad ﷺ đã được từ một con người hoàn hảo đầy lòng vị tha.

Người ﷺ đã và vẫn là một người đàn ông cao quý và hiền hách đứng trên mặt đất với bàn chân của mình. Người ﷺ đã truyền bá tôn giáo, thiết lập một nhà nước, xây dựng một quốc gia, thiết lập luân thường đạo lý, khởi xướng cải cách xã hội và chính trị, thiết lập cơ sở của một xã hội mạnh mẽ vững chắc và áp dụng thực tế, và Người ﷺ hướng dẫn, thay đổi khuôn mặt của tư tưởng và hành vi của con người, và ảnh hưởng của Người ﷺ vẫn mãi theo sự tồn tại của thế gian.

Chữ “الإسلام” “Islam” trong tiếng Ả rập có nghĩa là “sự quy thuận và phục tùng Allah bằng cả lòng kính sợ”.

Muhammad ﷺ bắt đầu tiếp nhận Sứ mạng Thiên sứ khi Người vào độ tuổi bốn mươi và qua đời lúc sáu mươi ba tuổi. Trong thời gian ngắn này, thời gian 23 năm của sứ mạng Thiên sứ, Người ﷺ đã làm thay đổi bộ mặt của toàn bộ bán đảo Ả Rập, đưa tôn giáo thờ phượng bụt tượng, thờ đa thần thành tôn giáo chỉ thờ phượng một Thượng Đế duy nhất; chuyển sự xung đột, chiến tranh nội bộ giữa các bộ lạc thành sự đoàn kết và sự gắn bó, đưa họ ra khỏi cuộc sống ngu muội, tội lỗi đến với sự công lý và đạo đức, chuyển đổi cuộc sống từ đời sống của sự hỗn loạn thành đời sống có tổ chức và trật tự, và từ cái nghèo cùng cực đến với sự ấm no và an lạc.

Quả thật, toàn bộ lịch sử đã chưa từng chứng kiến bất cứ một dân tộc nào có sự biến đổi hoàn toàn như thế trước đó, cũng không thể tưởng tượng được rằng những thay đổi đáng chú ý đó lại chỉ trong trong thời gian không quá hai thập kỷ của thời gian như vậy.

Muhammad ﷺ là một con người bình thường, không hơn không kém, nhưng đã gánh vác một sứ mạng cao cả đó là thống nhất nhân loại hướng về sự thờ phượng một Thượng Đế duy nhất, dạy họ cách sống một đời sống cao quý và hạnh phúc và chấn chỉnh lại những gì đã bị quên lãng trong mệnh lệnh của Allah, Thượng Đế Tối cao. Quả thật, Người ﷺ luôn mô tả bản thân mình là “người bè tôi và sứ giả của Allah” và đã hành động tất cả các hành động mình để thể hiện lời nói đó.

Ngày nay, trải qua gần mười bốn thế kỷ, tiêu sử và giáo lý của Muhammad vẫn còn đứng vững không có sự thay đổi, thêm bớt hay sự mất mát nhỏ nào. và những gì vẫn không thay đổi đó sẽ là niềm hy vọng vĩnh hằng để điều trị các chứng bệnh khác nhau của loài người giống như cả cuộc đời của Người đã làm. Và đây không phải là lời khẳng định của Muhammad ﷺ hay các tín đồ của Người mà nó là do kết quả không thể thay đổi đã được lịch sử phân tích và ghi nhận.

Và ít nhất bạn có thể làm như là một con người với tư tưởng có sự quan tâm để dừng lại một lát và tự

hỏi mình: Chẳng lẽ thông tin cá biệt và cuộc cách mạng này không thể xảy ra thực tế ư? Và nếu chúng ta cho rằng điều đó là đúng trong khi bạn chưa từng biết đến người đàn ông Muhammad ﷺ này, hoặc cũng chưa từng nghe gì về Người, thì bây giờ không phải là thời gian để chống lại thách thức này trong một số nỗ lực để tìm hiểu Người sao?

Nó sẽ không làm bạn hao tổn một điều gì, nhưng trái lại, nó có thể là sự khởi đầu của một kỷ nguyên mới cho cuộc sống của bạn.

Chúng tôi mời bạn khám phá và tìm hiểu người đàn ông tuyệt vời này, Muhammad ﷺ, người mà không một người đàn ông nào có thể sánh được.

Các tín đồ của Muhammad ﷺ nói gì về Người? Yusuf Estes.

Với những phẩm chất và những lời dạy của Muhammad ﷺ được công nhận bởi nhiều người trong suốt quá trình lịch sử và đã được Allah, Đấng Toàn năng xác nhận, chúng tôi xin tóm tắt một phần về một số đặc điểm, nhân cách và đạo đức của Người ﷺ.

A. Ả nói mạch lạc: Mặc dù Muhammad ﷺ không có khả năng đọc và viết trong suốt cuộc đời của Người, nhưng Người đã có thể thông thạo diễn đạt về bản thân một cách rõ ràng với các ngôn từ trong sáng và thuyết phục nhất của ngôn ngữ Ả Rập.

B. Dũng cảm và gan dạ: Quả thật, lòng can đảm và dũng cảm Muhammad ﷺ đã được ca ngợi trong suốt cuộc đời của Người và sau khi chết, dù là tín đồ của Người hay kẻ thù của Người đều cũng ca ngợi và khâm phục về tính khí này của Người. Và Người luôn luôn là một tấm gương phi thường cho người Muslim và ngay cả người ngoại đạo qua các thời đại.

C. Sự khéo léo: Muhammad ﷺ luôn quan tâm đến cảm xúc của mọi người, Người luôn đặt cảm xúc của họ trong cảm xúc của mình, và Người là một vị khách tốt nhất trong việc giải quyết các vấn đề.

C. Chân thành: Quả thật, Muhammad ﷺ đã quyết tâm truyền bá sứ mạng của Người cho toàn thế giới.

D. Văn chương: Quả thật, Muhammad ﷺ đã tuyên bố rằng Người không phải là một nhà thơ, nhưng Người đã có thể biểu đạt mình qua cách dùng các ngôn từ thật ngắn gọn nhưng lại chứa đựng đầy đủ ý nghĩa muốn diễn đạt, Người đã dùng vô cùng chuẩn xác các từ ngữ trong tiếng Ả Rập và điều đó đã được công nhận bởi hàng triệu tín đồ Muslim và không theo Muslim ở khắp mọi nơi trong thời hiện đại.

E. Thân thiện: Tất cả những ai từng quen biết Muhammad ﷺ đều nói rằng Người là người thân thiện và đồng cảm với mọi người nhất.

F. Lòng quảng đại: Quả thật, Muhammad ﷺ là người rộng lượng nhất về các tài sản riêng của Người, Người không muốn giữ bất kỳ thứ gì cho mình trong khi có ai đó đang có nhu cầu, quả thật, Người đã hành động điều này trên tất cả những gì Người có được từ vàng, bạc, động vật, thực phẩm và đồ uống.

G. Hiếu khách: Quả thật, Muhammad ﷺ được biết là người hiếu khách nhất, và Người đã dạy các bạn đạo của Người và các tín đồ của Người phải thực sự hiếu khách đối với khách của họ và Người nói rằng đó là bản chất của Islam.

H. Thông minh: Quả thật, nhiều nhà phân tích nghiên cứu về cuộc đời của Muhammad ﷺ đã nói rằng Người là một người thông minh và khôn ngoan nhất trong những người đàn ông mà họ từng biết trong nhân loại.

I. Công bằng: Quả thật, Muhammad ﷺ là người tuyệt đối công bằng và ngay thẳng trong tất cả cung cách đối xử của Người từ quan hệ giao tế, trao đổi buôn bán, hay trong vấn đề phán xét và phân xử.

K. Phẩm chất cao đẹp: Quả thật, Muhammad ﷺ là người có phẩm chất tốt đẹp và cao quý, Người luôn quan tâm bất kỳ ai đến gặp Người, Người đã nỗ lực hết mình trong việc truyền tải thông điệp thờ phượng Đấng Tạo hóa để thay đổi sự thờ phượng tạo vật cho tất cả nhân loại chủ yếu bằng những cách truyền bá tốt lành và tôn trọng người khác.

L. Đầy tình yêu thương: Quả thật, Muhammad ﷺ là người hơn ai hết trong tình yêu dành cho Allah, kẻ đó là dành cho những thành viên trong gia đình của Người, các bạn đạo của Người cùng các tín đồ của Người, ngay cả đối với những người đã không đón nhận Thông điệp truyền bá của Người, họ vẫn được bằng an dù không theo Người.

M. Vị Thiên sứ nhân từ: Quả thật, Allah đã phán bảo trong Qur'an rằng Muhammad ﷺ được Ngài

cử phái đến là để thương xót cho toàn nhân loại và loài Jinn.

N. Sự thanh cao: Quả thật, Muhammad ﷺ là một người cao quý và phi thường hơn ai hết và tất cả mọi người đều biết sự thanh cao về con người của Người và trong sự lãnh đạo của Người.

O. Tawhid (Độc thần): Quả thật, Muhammad ﷺ chỉ thờ phượng một Thượng Đế duy nhất và kêu gọi mọi người đến với sự tôn thờ Allah duy nhất.

P. Kiên nhẫn và chịu đựng: Quả thật, Muhammad ﷺ là người kiên nhẫn và chịu đựng nhất trong những thử thách và khổ nạn đã xảy đến cho Người.

Q. Điềm đạm: Muhammad ﷺ là người luôn từ tốn, bình tĩnh và nhẹ nhàng, Người không bao giờ la hét hay to tiếng hoặc có những cử chỉ gây náo động ở bất kỳ hoàn cảnh nào.

R. Tháo vát: Quả thật, Muhammad ﷺ là người nhanh trí và tháo vát, điều đó thể hiện qua việc người luôn xử lý tốt đẹp khi đối mặt với những điều khó khăn nhất, và những vấn đề phức tạp nhất.

S. Bộc trực: Quả thật, Người ﷺ được biết là một người thẳng thắn và bộc trực, Người luôn thẳng thắn trong lời nói của mình mà không vòng vo bất cứ

sự thật nào, và Người thường dùng các câu từ ngắn gọn để diễn đạt lời nói để khỏi lãng phí quá nhiều thời gian mà không hiệu quả.

T. Tế nhị: Muhammad ﷺ là người tế nhị và đàng hoàng nhất trong phong cách giao tế và quan hệ với mọi người, Người không bao giờ làm tổn thương nhân phẩm của bất kỳ người nào ngay cả những kẻ ngoại đạo đã nguyên rủa và xúc phạm Người.

U. Nhân vật xuất chúng: Quả thật, Muhammad ﷺ là người phi thường, hình ảnh của Người luôn được biết đến trên toàn thế giới, Người đã có ảnh hưởng lớn đến đời sống của nhiều người trong quá khứ, hiện tại và thậm chí cho đến tận thế.

V. Can đảm và lòng dũng cảm: Quả thật, Muhammad ﷺ là người can đảm và hào hiệp trong tất cả mọi vụ việc, dù là việc đứng ra bảo vệ các quyền của trẻ mồ côi, quyền lợi của những góa phụ hoặc trong việc bảo vệ người nghèo. Người không bao giờ biết chùn bước khi đối mặt với kẻ thù dù quân số kẻ thù hơn hẳn quân số của Người trong trận chiến, Người không bao giờ cảm thấy là một gánh nặng trong việc bảo vệ quyền lợi và tự do.

W. Wali (người bảo hộ): “Wali” là một từ của tiếng Ả rập, số nhiều của nó là (Awliya’), và đây là một từ khó có thể dịch nghĩa của nó sang tiếng Anh mà không giải thích trước. Bởi lý do này, tôi đã quyết định

để nó như thế theo tiếng Ả rập nguyên thủy và chỉ giải thích bằng những quan điểm khiêm tốn của tôi về những đức tính và nhân cách quan trọng nhất của Nabi Muhammad ﷺ. Có một số người nói rằng nó mang nghĩa “thiết bị bảo vệ”, còn một số khác thì lại nói nó có nghĩa là “những người thân yêu” hoặc những người này là những người được tin tưởng hoàn toàn và họ luôn giữ bí mật của bạn giống như những người Kitô hữu Công giáo làm với giáo sĩ của họ trong khi một số được gọi là 'những người bạn' một cách đơn giản. Và khi tôi thảo luận vấn đề với một trong những vị giáo sư yêu quý của tôi, giáo sư Salim Marjan đã nhắc nhở tôi rằng từ này nó mang nghĩa gần với từ “Đồng minh” trong tiếng Anh, và đó là từ tương đối xác nghĩa nhất bởi bởi vì nó nói lên sự ủng hộ của một người đối với một người, người này ủng hộ người kia tức người này là Wali của người đó và đó là cách nói trong ngôn ngữ Ả rập. Và Allah, Đấng Tối cao, không bảo chúng ta trong Qur'an rằng chúng ta phải lấy người Do thái và Thiên chúa giáo làm những người Wali khác với Allah. Và chúng ta cũng biết rằng những người dân Kinh sách (Do thái và Thiên chúa giáo) là những người gần với chúng ta nhất về đức tin Iman nhưng chúng ta không được phép lấy họ làm những Wali hay “những linh mục thú tội” hoặc “những đồng minh thân cận” hoặc “một người mà chúng cần phải ủng hộ đến y” thay cho Allah và Thiên sứ của Ngài. Quả thật, Thiên sứ của Allah ﷺ mới là người xứng đáng cho con người tin cậy và tin

tưởng qua các thời đại, và Người sẽ không bao giờ tiết lộ những bí mật được gởi gắm nếu như Người là một người giám hộ, bởi quả thật, mọi người đã từng tìm thấy rằng Người mới xứng đáng là người đáng đặt niềm tin.

X. Muhammad ﷺ không biết đọc cũng không biết viết thậm chí không biết viết tên của mình và nếu Người sống trong thế giới hiện tại của chúng ta thì chắc chắn Người có thể dùng chữ X là chữ ký, còn trong thời của Người thì Người đã dùng chiếc nhẫn đeo trên ngón út của bàn tay phải của Người để đóng dấu các tài liệu và thư từ đến các nhà lãnh đạo và người đứng đầu các nước.

Y. Tình thần ngoan đạo: Quả thật, Muhammad một mực tuân thủ và nghe theo những gì Allah ra lệnh, Người không dùng ý kiến riêng của mình tham gia vào mệnh lệnh của Ngài, riêng đối với những gì liên quan đến quan điểm và ý kiến của các tín đồ thì Người thường lấy ý kiến và quan điểm của họ đặt trên ý kiến và quan điểm của Người.

Z. Tận tâm: Quả thật, Muhammad ﷺ là vị Sứ giả tận lực nhất trong các Sứ giả của Allah trong việc truyền giáo, đó là «đề đạt được bằng an thông qua ý chí của Allah», và trong những sự tận lực của Người ﷺ, nổi bật nhất là sự tận lực của Người trong việc kêu gọi nhân loại đến với thông điệp «Không có Thượng Đế

đích thực nào khác ngoài Allah và Muhammad là vị Thiên sứ của Allah» có nghĩa là (Không có Đấng đích thực nào đáng được thờ phượng mà duy nhất chỉ có Allah và Muhammad là vị Thiên sứ được Allah cử phái đến cho nhân loại).

Chúng ta không thể bỏ lỡ một cơ hội dù là chữ cái đầu tiên trong bảng chữ cái tiếng Ả Rập và đó là chữ “أ”. Quả thật, Muhammad ﷺ đã làm kinh ngạc vì đã để lại nguồn giáo lý hàm chứa mọi mặt của đời sống, đó là bức thông điệp có chứa đầy đủ tất cả các khía cạnh khác nhau của cuộc sống, từ việc thức dậy từ giấc ngủ cho đến bắt đầu giấc ngủ, từ thưở ban đầu của sự nếm nôi cho đến khi bước chân xuống ngôi mộ, và nếu nhân loại sống theo con đường của Người ﷺ (tôn giáo của Người) thì họ sẽ đạt được những thành công lớn nhất trong cuộc sống trần gian và cả ở cuộc sống Đời sau.

So sánh giữa Ysa (Jesus) ﷺ và Muhammad ﷺ. Yusuf Estes.

“Có phải người đang đợi vị Nabi đó không?”
(Sách Phúc âm, John 1:20)

Ai là “vị Nabi đó”?

So sánh giữa Ysa (Jesus) ﷺ và Muhammad

ﷺ.

“Đó là một vị Mawasi, tinh thần của sự thật, y là người sẽ được Allah cử đến với người với tên của ta, y sẽ dạy các người tất cả mọi điều, và y sẽ nhắc nhở các người tất cả những gì ta đã nói với các người” (Kinh thánh - John 14:26).

Allah phán qua lời nói của Ysa (Jesus) con của Maryam:

﴿وَإِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَبْنِي إِسْرَائِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُّصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدٌ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٦﴾﴾

[سورة الصف: ٦]

﴿Và hãy nhớ rằng khi Ysa, con trai của Maryam, bảo: “Này hỡi con cháu của Israel! Quả thật, ta chính là Sứ giả của Allah được phái đến với các người để xác nhận những điều trong kinh Tawrah được mặc khải trước ta và để báo tin mừng về một Sứ giả của Allah sẽ đến sau ta có tên là Ahmad”. Nhưng khi y đến gặp chúng với những bằng chứng rõ rệt thì chúng lại bảo: “Đây là một trò phù thủy hiển hiện.﴾. (Chương 61 – Assaf, câu 6).

Hỏi linh mục cấp cao và những người Levi (những thành viên của bộ tộc Levi tiếng Do thái). John, chủ lễ rửa tội: “Nếu người không phải Ysa (Masih) cũng phải là Elias, vậy người có phải là vị Thiên sứ đó không?” Kinh thánh – John 1:20

Khi hỏi các linh mục cao cấp và những người Levi, John, chủ lễ rửa tội, người đó là ai, đây là câu hỏi một cách kỳ lạ. Ban đầu thì hỏi ông ta rằng có phải người là Masih (Ysa hay Yusa’ theo tiếng Hy Lạp) và ông đã trả lời rằng ông không là Masih mà các người đã tìm kiếm. Sau đó, họ lại hỏi ông ta: Ông có phải là Thiên sứ Elias? Một lần nữa ông trả lời là không. Và bây giờ đến các phần kỳ lạ của câu hỏi. Cuối cùng họ cũng hỏi ông rằng ông có phải là “vị Thiên sứ đó không?”

Ông có phải là Masih (Jesus): Ysa? Không.

Ông có phải là Elias không? Không.

Ông có phải là vị Thiên sứ kia không? Không.

“Christos” là tiếng ngắn gọn của từ Masih bằng tiếng Hy Lạp và nó cũng mang ý nghĩa được dùng trong tiếng Do thái là từ “Masih”.

Quả thật, những người Do thái trong 2000 năm trước chắc chắn đã tìm kiếm Masih, người đã được dự đoán trong các kinh sách của họ và họ luôn biết rõ rằng Người sẽ xuất hiện và lãnh đạo họ giành thắng lợi trước kẻ thù của họ và giành lại quyền thống trị trên toàn thế giới. Quả thật, họ đã bị đàn áp dưới sự thống trị của La Mã, và ngay cả các vị vua của Do thái chỉ là những con rối bị những kẻ ngoại đạo sai khiến và tiêu khiển. Và vì thế, họ sẽ thấy được mùi vị của hạnh phúc nếu họ nhìn thấy một người nào đó đến đánh bại đế quốc La Mã cùng với những đã giúp đỡ họ trong việc chiếm hữu nô lệ.

Khi hỏi các linh mục và những người Levi, John chủ lễ rửa tội, nếu ông là Thiên sứ Elias và đã trở lại sau khi vắng mặt cả trăm năm. Họ phỏng đoán rằng Elias sẽ trở lại một lần nữa, nhưng một lần nữa, câu trả lời của John chủ lễ rửa tội là không.

Như vậy, đó là ai? Quả thật, họ đã lấy làm ngạc nhiên từ người đàn ông sống trong sa mạc này, ông đã từ bỏ sự giàu có và danh lợi, ông nhịn chay và từ bỏ những thú vui trần tục.

Sau đó, họ lại hỏi John chủ lễ rửa tội một lần nữa rằng người đó là ai? họ nói: «Ông có phải là vị Thiên sứ đó không?». Nhưng ông vẫn trả lời rằng ông không phải vị Thiên sứ đó, nhưng ông thông điệp cho họ biết sau người đó sẽ có một vị khác sớm xuất hiện, ông nói (tức John) rằng ông không sánh bằng người cọt giày cho vị đó.

Như vậy, quả thật đó không phải là những câu trả lời thỏa đáng. Thế ai là người mà họ đang mong đợi cùng với Masih? Có phải họ đang mong đợi một người giống như Muhammad ﷺ không? (Có lẽ vậy.)

Ai là vị Thiên sứ đó?

Hãy tiếp tục đọc và hãy tự biết ai là “vị Thiên sứ đó” và có những bằng chứng nào khác để chúng ta khám phá những văn bản kinh thánh khẳng định về ý tưởng này không?

Quả thật, những người Muslim trong nhiều thế kỷ đã từng cho rằng Ysa (Jesus) ﷺ là “vị Thiên sứ đó”, người được nói trong các lời của sách Phúc âm John. Quả thật, Qur’an đã có đề cập đến các trọng điểm về bức Thông điệp của Ysa ﷺ là báo tin về sự xuất hiện của Muhammad ﷺ. Do đó, trong khoảng thời gian ngắn chưa được ba năm thì cộng đồng của Người ﷺ đã bắt đầu cho cuộc thù ghét hướng về Người, Ysa đã báo tin cho họ về một vị Nabi tên Ahmad (đó cũng là

một danh từ đồng nghĩa với Muhammad (ﷺ) và đó là vị Thiên sứ cuối cùng được Allah cử phái đến và Người sẽ hoàn tất giáo lý của Allah về lý thuyết lẫn thực hành. Và quả thật Qur'an đã cho biết dưới lời nói của Ysa عليه السلام:

﴿وَأَذَّ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَبْنِي إِسْرَائِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدٌ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٦﴾﴾

[سورة الصف: ٦]

«Và hãy nhớ rằng khi Ysa, con trai của Maryam, bảo: “Này hỡi con cháu của Israel! Quả thật, ta chính là Sứ giả của Allah được phái đến với các người để xác nhận những điều trong kinh Tawrah được mặc khải trước ta và để báo tin mừng về một Sứ giả của Allah sẽ đến sau ta có tên là Ahmad”. Nhưng khi y đến gặp chúng với những bằng chứng rõ rệt thì chúng lại bảo: “Đây là một trò phù thủy hiển hiện.». (Chương 61 – Assaf, câu 6).

Quả thật, Qur'an đã trình bày rõ ràng tên của Người là “Ahmad” cũng là một định dạng của “Muhammad” ﷺ. Và cách xưng hô này hoàn toàn giống như trong Anh ngữ, như tên của “Joseph” dưới một định dạng khác được gọi là “Joe” hoặc “Joy”,

trung tự từ Jonathan được viết tắt là John, Jack hoặc Johnny. Và cũng theo nguyên tắc như vậy trong ngôn ngữ Ả rập tên Muhammad, Ahmad và Hamd đều giống nhau, và có thể hiểu như thế này “Người luôn ca ngợi Allah, hoặc người được khen ngợi, hoặc người khen ngợi và những ý nghĩa khác một nội dung Hamd.

Ông Abdullah Yusuf Ali trong bản dịch của Kinh Koran sang tiếng Anh rằng, có đề cập: «Ahmad hoặc Muhammad hoặc Mahmoud, là một bản dịch của các Periclytos từ tiếng Hy Lạp, và từ này đã được dịch trong sách Phúc âm của John chiều 2:16 hiện tại, 15: 26, và 16: 7, có nghĩa là 'Mawasi' cũng có thể có nghĩa là người ủng hộ hoặc một luật sư, và là một người được sử dụng để giúp đỡ và mang lại sự thoải mái cho người khác, hoặc bạn bè thân thích. Và Muhammad ﷺ đã được biết đến từ khi mới sinh ra là người mang lại sự thoải mái và yên bình cho gia đình và bạn bè và người lạ, tất cả đều như nhau, và đặc biệt trong việc kết nối các mối quan hệ họ hàng và tình huynh đệ.

Và một trong các biệt danh được gọi cho Muhammad ﷺ trong Kinh Thánh, hoặc ít nhất những gì đã được để lại trong một từ tiếng Anh «Tinh thần của sự thật», và từ chân thành trong tiếng Ả Rập hoàn toàn mang nghĩa của từ đó và nó là một trong các tên nổi tiếng của Muhammad ﷺ đối với những người tung biết đến sự chân thành và trung thực của Người.

Và trong Kinh Tân Ước, theo John, và Ysa (Jesus) đã hứa với họ rằng người «Mawasi» hoặc «vị giúp đỡ và làm giảm đau khổ cho người khác» hoặc «người ủng hộ» sẽ đến được nói ở chỗ (John 14:16, 2:26, 15: 26, 16:7). Và như được biết rằng Ysa ﷺ là không còn trong thời kỳ của cuộc sống của họ và Người cũng không cho biết bất kỳ vị Thiên sứ nào khác ngoài vị đó, bởi vậy, các nhà tư tưởng sau này đã nói rằng Ysa ﷺ không phải là người muốn nói là sẽ xuất hiện, mà Người sẽ trở lại bằng linh hồn. Và điều này khiến một số Thiên Chúa giáo tin rằng Người là linh hồn của Chúa sẽ hạ trần gặp các tông đồ vào ngày lễ hội thu hoạch (Chương 2) để chứng kiến và chỉ cho họ thấy họ toàn bộ sự thật và linh hồn của Người sẽ mãi mãi không bao giờ sẽ chết (John 3:16) và sẽ sống sự sống đời đời. Một số người khác cũng bỏ sung vài câu kinh (Xem chú thích trên các phiên bản tiêu chuẩn sửa đổi cho các Kinh Thánh) cho đến phần cuối của Mark (16) rằng linh hồn sẽ xuống với họ theo dạng thức mà họ tưởng tượng rồi họ sẽ có thể nói chuyện bằng những ngôn ngữ mới, bắt rắn, đặt tay trên những người bệnh để chữa lành bệnh, và uống chất độc mà không ảnh hưởng gì đến họ (Luke 23: 17 - 18).

Và một trong các điểm cũng đáng chú ý nữa, người “Mawasi” hoặc “người giám hộ” hoặc “tinh thần của sự thật” sẽ ở cùng với chúng tôi từ bây giờ trở đi. Như đã được biết hiện nay rằng tất cả mọi người có thể

nhìn thấy ảnh hưởng của Muhammad ﷺ về bức thông điệp “thờ phượng một Thượng Đế duy nhất, không tô hợp với Ngài một điều gì” và đó là những gì vẫn còn mãi sau khi Người ﷺ qua đời.

Bạn có biết người đó là ai không? Yusuf Estes

Miêu tả tóm tắt về Thiên sứ của Allah,
Muhammad ﷺ.

Có thể bạn là một Tin lành Kitô giáo, Công giáo hay Người Do Thái, có thể bạn là một người vô thần hoặc những người không tin vào siêu nhiên hoặc bạn có thể thuộc về bất kỳ các cộng đồng tôn giáo trong thế giới hiện đại. Và có thể bạn là người cộng sản hay người tin rằng dân chủ là cơ sở của con người trên trái đất. Dù hiểu biết của bạn thế nào, bạn là người có niềm tin chính trị, truyền thống xã hội, thì không có nghi ngờ gì nữa khi nói rằng bạn biết về người đàn ông này: Muhammad ﷺ.

Quả thật, không có nghi ngờ gì nữa khi nói Người là một vĩ nhân đã đặt chân trên trái đất này một cách hiển hách. Quả thật, Người đã kêu gọi đến với Islam, thiết lập nhà nước, xây dựng cộng đồng, thiết lập các nguyên tắc đạo đức, điều chỉnh và cải thiện rất nhiều cho các điều luật chính trị và xã hội, xây dựng xã hội mạnh mẽ và hiệu quả, Người đã mang giáo lý của Người thay đổi cuộc sống nhân loại cho đến ngày tận thế.

Muhammad ﷺ.

Người sinh ra tại bán đảo Ả rập năm 570 tây lịch, bắt đầu Sứ mạng Thiên sứ và truyền bá tôn giáo đích thực của Allah, Islam, khi Người vào độ tuổi 40 và rời khỏi thế gian của chúng ta khi Người được 63 tuổi.

Chỉ trong thời gian 23 năm của sứ mạng Thiên sứ, Người đã thay đổi toàn bộ bán đảo Ả Rập, đưa tôn giáo thờ phượng bụt tượng, thờ đa thần thành tôn giáo chỉ thờ phượng một Thượng Đế duy nhất; chuyển sự xung đột, chiến tranh nội bộ giữa các bộ lạc thành sự đoàn kết và sự gắn bó, đưa họ ra khỏi cuộc sống ngu muội, tội lỗi đến với sự công lý và đạo đức, chuyển đổi cuộc sống từ đời sống của sự hỗn loạn thành đời sống có tổ chức và trật tự, và từ cái nghèo cùng cực đến với sự ấm no và an lạc.

Quả thật, thế giới đã công nhận Người là một trong các vĩ nhân lịch sử, tuy nhiên, những vĩ nhân đó chỉ vĩ đại trong một khía cạnh nào đó tức họ chỉ vượt trội trong một hay hai lĩnh vực mà thôi, chẳng hạn về tư tưởng tôn giáo hoặc lãnh đạo quân sự. Và quả thật, tiêu sử và giáo lý của những người vĩ nhân này qua thời gian đã bị lùi lại sau khi họ đã từng là những chủ đề được quan tâm chẳng hạn về tư tưởng của họ, nơi sinh và ngày sinh của họ, cách sống của họ, phong cách trong cuộc sống của họ, chi tiết về giáo lý của họ, mức độ thành công hay thất bại của họ, nói một cách khác, con người không thể cơ cấu lại, hình thành lại hoặc các

giáo lý của những người đàn ông và phụ nữ này một cách chính xác.

Nhưng đó không phải là trường hợp với người đàn ông này (Muhammad ﷺ), người đã thực hiện và đạt được rất nhiều trong các lĩnh vực khác nhau của tư tưởng và nhân cách con người, Người ﷺ thực sự là một bóng đèn chiếu sáng trong lịch sử nhân loại. Quả thật, tài liệu chi tiết nhỏ nhất của cuộc sống riêng tư cũng như những lời nói của Người ﷺ, tất cả đã được duy trì và lưu giữ một cách trung thực cho đến nay. Các tài liệu xác thực về Người ﷺ được các tín đồ chân thành của Người lưu giữ và truyền lại kể cả những kẻ thù của Người cũng thế.

Muhammad ﷺ là một người thầy của tôn giáo, một người cải cách xã hội, một tấm gương đạo đức, một biểu mẫu chính quyền, một người bạn thân yêu, một người đồng hành tuyệt vời, một người chồng tận tâm và một người cha đầy yêu thương, tất cả những cao quý đó đều ở trong một con người duy nhất. Không một ai trong lịch sử nhân loại có thể vượt trội hơn Người hoặc sánh bằng Người trong bất cứ những khía cạnh khác nhau của cuộc đời mình, và cũng không có ai đạt được những gì mà Muhammad ﷺ đã được từ một con người hoàn hảo đầy lòng vị tha.

Muhammad ﷺ là một con người bình thường, không hơn không kém, nhưng đã gánh vác một sứ mạng cao cả đó là thông nhất nhân loại hướng về sự thờ phượng một Thượng Đế duy nhất, dạy họ cách sống một đời sống cao quý và hạnh phúc và chấn chỉnh lại những gì đã bị quên lãng trong mệnh lệnh của Allah, Thượng Đế Tối cao. Quả thật, Người ﷺ luôn mô tả bản thân mình là “người bè tôi và sứ giả của Allah” và đã hành động tất cả các hành động mình để thể hiện lời nói đó.

Ngày nay, trải qua gần mười bốn thế kỷ, tiêu sử và giáo lý của Muhammad vẫn còn đứng vững không có sự thay đổi, thêm bớt hay sự mất mát nhỏ nào. và những gì vẫn không thay đổi đó sẽ là niềm hy vọng vĩnh hằng để điều trị các chứng bệnh khác nhau của loài người giống như cả cuộc đời của Người đã làm. Và đây không phải là lời khẳng định của Muhammad ﷺ hay các tín đồ của Người mà nó là do kết quả không thể thay đổi đã được lịch sử phân tích và ghi nhận.

Và ít nhất bạn có thể làm như là một con người với tư tưởng có sự quan tâm để dừng lại một lát và tự hỏi mình: Chẳng lẽ thông tin cá biệt và cuộc cách mạng này không thể xảy ra thực tế ư? Và nếu chúng ta cho rằng điều đó là đúng trong khi bạn chưa từng biết đến người đàn ông Muhammad ﷺ này, hoặc cũng chưa từng nghe gì về Người, thì bây giờ không phải là thời

gian để chống lại thách thức này trong một số nỗ lực để tìm hiểu Người sao?

Nó sẽ không làm bạn hao tổn một điều gì, nhưng trái lại, nó có thể là sự khởi đầu của một kỷ nguyên mới cho cuộc sống của bạn.

Chúng tôi mời bạn khám phá và tìm hiểu người đàn ông tuyệt vời này, Muhammad ﷺ, người mà không một người đàn ông nào có thể sánh được.

